דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום שני, ו' בסיון תשמ"ח, 23 במאי 1988 • גליון 19424

היום 12 עמודים • המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

- כיצד מדינה מאבדת זהותה / אבא אבן
- במקום הרע במיעוטו / נתן רוטנשטרייך
- בגין טלה נדרס בעזה / דני צדקוני
- רוח אנטישמית במועצת אירופה / שבח וייס
- דבר פתוח (עמ' 4) „עכשיו" (5); מדע ורפואה (11)
- ספורט מורחב (עמ' 9־10); בידור (12)

מזג האויר

ועמ. – תחזית מזג האוויר היום: טמפרטורות בהוות. הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 13–25; ים התיכון: 14–28; צפת: 13–25; חיפה: 17–28; טבריה: 19–34; עפולה: 16–30; שומרון: 17–29; תל־אביב: 18–26; יריחו: 17–36; עזה: 17–26; באר־שבע: 15–31; אילת: 22–38.

שרי 'העבודה' יתבעו היום שהוועדה תתמקד בהבטחת הרפואה השוויונית – ולא בתקציב

קיסר: הנחיות שמיר־נסים ינציחו את המצב הקיים • היום שביתת רופאים כללית בכל בתי־החולים בארץ

מאת דנה הרניש, סופרת „דבר"

לקראת ישיבת הממשלה היום התכנסו אמש שרי מפלגת העבודה בראשותו של שמעון פרס לגיבוש עמדה על מהות כתב המינוי לוועדת חקירה ממלכתית למערכת הבריאות הציבורית ועל הקמת ועדת שרים מיוחדת, שתמליץ תוך עשרה ימים על פתרונות ביניים למערכת הקורסת.

בהחלטה שקיבלו אמש בחצות שרי „העבודה" נאמר כי יתמכו בישיבת הממשלה הבוקר בהצעת שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו לכונן ועדת חקירה ממלכתית למערכת הבריאות שתבסס את עבודתה על עקרון שמירת הרפואה הציבורית השוויונית.

במקביל ידרשו שרי „העבודה" שהממשלה תטפל מיד במצוקות מערכת הבריאות באופן שיבטיח מתן שרותי בריאות לכלל האוכלוסיה. זאת לעומת ההנחיה שגובשה ביום ו' האחרון על־ידי ראש הממשלה יצחק שמיר ושר האוצר משה נסים, כי על הוועדה לעגן את עבודתה ואת המלצותיה העתידיות במסגרת המשאבים המוקצים לבריאות.

מהבוקר שובתים הרופאים בכל בתי־החולים הממשלתיים, העירוניים ושל קופת־חולים, והעבודה תהיה במתכונת שבת בלבד. ממחר יחריפו רופאי המדינה את עיצומיהם ויסגרו את מכוני הרנטגן, ומכוני האיזוטופים וההפריה החוץ־גופית, בנוסף על מרפאות־החוץ, המושבתות עוד מהשבוע שעבר. בבתי־החולים של קופת חולים ממשיכים הרופאים בהשבתת רוב השירותים. „אין לצפות בשלב זה להפסקת עיצומי הרופאים, עד שלא יהיה פתרון להסכם קופת־חולים שהופר בדבר קיצור התורים לניתוחים", אמר אמש ל„דבר" יו"ר הסתדרות רופאי בתי־החולים של קופת חולים ד"ר חיים סלן.

ועדת שרים

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו ואתה שר הכלכלה גד יעקבי מאמינים, כי ניתן לעצור את ההידרדרות המואצת במערכת הבריאות על־ידי הקמת ועדת שרים

(המשך בעמוד 2)

למעלה יושבים

לוחם של מיליציית „אמל" מתכונן לירות מעבר למחסה „חזבאללה" אתמול בביירות. משמאל ואשר כראה בה נראים מנהיג „אמל" נביה ברי ונשיא סוריה חאפז אסד כשהם משוחחים. הקרבות בין שני הפלגים היריבים נמשכים בדרום ביירות בשטח שאינו עולה על 40 קמ"ר. (צילום: א.פ.)

הסכם סוריה־איראן: הפסקת אש ואחריה היערכות סורית בביירות

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

סוריה ואיראן הגיעו לכלל הסכמה עקרונית בדבר תנאי פרישת כמה אלפי חיילים סוריים בשכונות השיעיות בדרום מערב ביירות כדי לשים קץ למלחמה בין תנועות „אמל" ו„חזבאללה".

ההסכם בן שמונה הנקודות, שהושג בשיחות שנערכו בסוף השבוע בין הנשיא אסד לסגן שר החוץ האיראני חוסיין שייח' אל־איסלאם – קובע, כי בטרם ייערכו החיילים הסורים בשכונות השיעיות בפרבר הדרומי של ביירות תיכנס לתוקפה בהן הפסקת אש מוחלטת וכל לוחמי „אמל" ו„חזבאללה" יפנו את העמדות.

ועדה משותפת, המורכבת מנציגי „אמל", „חזבאללה", סוריה ואיראן, תוודא את ביצוע צעדי ההרגעה הללו, ורק אחר כך ייכנסו החיילים הסורים לפרבר הדרומי. ההיערכות תתבצע בשני שלבים והיא תקיף את כל רחובי הפרבר. בשלב הבא יפונו כ־200 לוחמי „חזבאללה" ו־25 כלי רכב של תנועה זו מהפרבר הדרומי לאיזור בקעת הלבנון, בלווית כוחות סוריים.

כמו כן נקבע בהסכם שתנועות „אמל" ו„חזבאללה" תפרוקנה את בסיסיהן הצבאיים בפרבר הדרומי וכל תנועה תשמור לעצמה בסיס מרכזי אחד בלבד. סוריה ו„חזבאללה" הגיעו להבנה שהכוחות הסוריים שייכנסו לפרבר הדרומי לא יפגעו בבני העדה השיעית המתגוררים שם. ההסכם מתיר לשתי התנועות להמשיך לקיים פעילות מדינית והסברתית בשכונות השיעיות, אולם הוא אוסר עליהן להחזיק לקיים פעילות צבאית או לתלות שלטי תעמולה ברחובות. הכוחות הסוריים יערבו לשלומם של מנהיגי „אמל" ו„חזבאללה" – נביה ברי ומוחמד חוסיין פאדלאללה, שימשיכו להתגורר בפרבר הדרומי.

יחד עם זאת, נאמר בהסכם שהכוחות הסוריים שומרים לעצמם את הזכות לבצע כל פעולה צבאית הנראית להם במקרה שההסדרים שנקבעו בהסכם לא יבוצעו או במקרה שחיי החיילים הסוריים ותושבי הפרבר יהיו נתונים בסכנה.

אמש המשיכו נציגים סורים ואיראנים לגבש סופית את פרטי ההסכם. בתום ההתייעצויות יקבעו המפקדים הסוריים את שעת ה„שין" להיערכות הכוחות בפרבר הדרומי. מנהיג „חזבאללה", השייח' פאדלאללה אמר בראיון לעתון הביירותי „אל־אנואר" שאנשיו יאפשרו לחיילים הסורים להתייצב בשכונות השיעיות – בתנאי שלא יאלצו למסור להם את נשקם.

דובר אחד מטעם „חזבאללה" אמר, כי במקביל להיערכות החדשה של החיילים הסורים יינתנו ל„חזבאללה" ערבויות כדי שתוכל להמשיך לפעול בלבנון.

קאדר הולך

המזכיר הכללי המודח של המפלגה הקומוניסטית בהונגריה יאן קאדר (מימין) משוחח עם יורשו קארולי גרוש בעת ועידת המפלגה, אתמול בבודאפשט. (צילום: א.פ.)

יאן קאדר הודח בבודאפשט יחליפו ראש הממשלה גרוש

בודאפשט (רויטר). – המפלגה הקומוניסטית בהונגריה בחרה אמש בראש הממשלה קארולי גרוש, בן 57, למזכיר הכללי של המפלגה, במקומו של יאנוש קאדר. ועד מרכזי חדש מינה את קאדר לתפקיד כבוד חדש של נשיא המפלגה, אך משקיפים מערביים ציינו כי למעשה הסתיימה הקריירה הפוליטית שלו.

על סילוקי האישים הודיע לאחר ישיבה של ועדת המינויים של המפלגה. יאנוש קאדר הודח גם מן הפוליטביורו. לעומת זאת הועלו במרכז נבחרת המפלגה אישים צעירים, יחסית, הידועים בתמיכתם ברפורמות. „השינויים שנעשו הם מרחיקי לכת הרבה יותר מכפי שציפינו", אמר פקיד מפלגה בכיר לכתב „רויטר" בבודאפשט. „במעט כל הוותיקים יצאו לא רק מן הפוליטביורו, אלא גם מן הוועד המרכזי".

קאדר, בן ה־76, שעמד בראש המפלגה בהונגריה מאז 1956, הודח מתפקידו שעות ספורות לאחר שהשמיע נאום ארוך ודגשני אשר בו תקף את הרפורמות ואת מה שהוא כינה „אנרכיות פוליטית".

יורשו של קאדר, קארולי גרוש, הוא פוליטיקאי רב עוצמה הנודע בעקבותיו של המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב. הוא מונה לראש ממשלה כשנה שעברה וזכה באהדה במערב. בין היתר הביע הערכה רבה למדיניותה הכלכלית של ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר.

<u>גורבצ'וב לשר החוץ המצרי במוסקווה:</u>

אש"ף חיוני להסדר – אך גם סוריה, ירדן וישראל חשובות

פרס בשובו: הובטח המשך תהליך השלום; יוצא היום לבריסל לשיחות עם שרי השוק

מאת דן אבידן, סופר „דבר", והכתב מסוכנויות הידיעות

המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב אמר לשר החוץ המצרי עצמת עבד אל־מגיד, כי „לא יתכן הסדר שלום במזה"ת ללא השתתפות של אש"ף, אך יש לייחס אותה מידה של חשיבות לאינטרסים של שאר הצדדים, דהיינו סוריה, ירדן וישראל".

דברי גורבאצ'וב צוטטו על־ידי סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס" לאחר שהמנהיג הסובייטי נפגש עם שר החוץ המצרי ביום ו'.

גם שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנדזה הטעים ביום ו' במהלך סעודה שנערכה לכבוד עבד אל־מגיד, כי ברה"מ מוכנה לנהל מו"מ עם כל הצדדים, כולל ישראל, ציינה סוכנות הידיעות הסובייטית.

מצרים וברה"מ גינו בסוף השבוע את המדיניות הישראלית בשטחים. בגילוי דעת משותף שהתפרסם במוסקווה ובקאהיר בתום ביקורו של שר החוץ המצרי עצמאת עבד אל־מגיד בברה"מ, נאמר ששתי המדינות עומדות על הצורך בשיתוף של אש"ף בוועידה בין־לאומית לענייני המזרח התיכון.

כן נאמר בגילוי הדעת כי במסגרת הסדר מדיני יש לקחת בחשבון את האינטרסים של כל הצדדים לרבות ישראל, סוריה וירדן. שני המנהיגים הסכימו בתום דיוניהם כי עתה קיימים תנאים טובים לכינוס ועידה בין־לאומית לענייני המזרח התיכון. שר החוץ המצרי הזמין את עמיתו הסובייטי לבקר בקאהיר ואילו מיכאיל גורבאצ'וב נענה להצעת הנשיא לקיים בעתיד מפגש בין השניים.

שגריר ברה"מ בירדן אלכסנדר זינצ'וק אמר אתמול כי עדיין לא עומד על הפרק מסע מקיף של שר החוץ הסובייטי בארצות המזרח התיכון. במסיבת עתונאים הוא קבע כי קיימת תמימות דעים סובייטית־ירדנית על הצורך בכינוס ועידה בין־לאומית בהשתתפות נציגות אש"פית במו"מ, בין אם במשלחת ירדנית־פלסטינית משותפת או במסגרת משלחת ערבית מאוחדת, כפי שיחליטו הפלשתינים.

(המשך בעמוד 2)

בשטחים: ישראלי נכווה מבקבוק צעירה ערביה נהרגה, 13 נפצעו

מאת דני רובינשטיין, יורם לוי ודני צדקוני, סופרי „דבר"

צעירה ערביה מטול־כרם נהרגה ו־13 נפצעו, מתוכם ארבעה ישראלים, בשורה של תקריות בגדה המערבית בסוף השבוע. גבר ערבי, בן 36, ואמו, בת 60, נשרפו למוות במכוניתם ליד טול־כרם. נבדקת האפשרות שהם נפגעו מבקבוק תבערה. חמישה מקרים של השלכת בקבוקי תבערה היו בסוף השבוע ובאחד מהם, ביריחו, נכווה קשה צעיר ישראלי מירושלים, שחזר בלילה מבילוי בטבריה. במקרה נוסף של השלכת בקבוק תבערה ביריחו נפצעו שני

(המשך בעמוד 2)

הגניבה האמנותית של המאה

<u>50 מיליון דולאר – זה רק הערך הכספי:</u>

תפוחי סזאן וציפרני ואן־גוך נגנבו ממוזיאון אמשטרדאם

אמשטרדאם (ע"ר). – תמונה של ואן גוך, שערכה נאמד בקירוב ל־35 מיליון דולר, נגנבה בסוף השבוע מהמוזיאון העירוני של אמשטרדאם.

מנהל המוזיאון, וים ביירן אמר ביום ו' כי הגנבים נכנסו לבניין לאחר שפרצו חלון אור ליום ו' וגנבו את התמונה „ציפורנים", אשר בה נראים פרחי ציפורן בתוך אגרטל. נוסף על כך נגנבו שתי יצירות של אימפרסיוניסטים בני תקופתו של ואן גוך: „ביתו של ארון ביזן בניור" מאת הצייר ההולנדי יוהאן יונגקינד ו„בקבוק עם תפוחים" של הצייר הצרפתי פול סזאן.

עובדי המוזיאון גילו את הפריצה רק בשעות הבוקר של יום ו', לאחר שאנשי בטחון ומשטרה גילו חלון שבור במוזיאון. דובר משטרתי אמר כי הפריצה בוצעה על־ידי „מקצוענים", שידעו היטב מה הם מחפשים.

מומחה לאמנות בסניף אמשטרדאם של חברת המכירות סותבי, הביע את הדעה כי „ציפורנים" לבדה היתה יכולה להכניס 35 מיליון דולר במכירה פומבית. הוא הזכיר כי תמונת ה„איריסים" של ואן גוך, שנמכרה אשתקד בסך 53.9 מיליון דולר, הכניסה מחיר גבוה בהרבה מזה שציפו לו בתחילה.

מנהל המוזיאון גילה בשיחה עם עתונאים, כי המוסד אינו מבוטח מפני גניבות מסוג זה, מכיוון שהמוזיאון לא יכול היה

(המשך בעמוד 2)

„בקבוק עם תפוחים" של פול סזאן (צילום: א.פ.)

תבערה

תושב ירושלים יעקב אסקין, שנפגע מבקבוק תבערה, בבית־החולים „הדסה" עין־כרם. (צילום: יצחק הררי)

עיקרון תחילה

- בפסטיבלים: ידיעות ורשימות ביקורת – עמ' 3.
- 20 טונות של מים כבדים הגיעו לישראל בשנות ה־60 דרך צרפת, טוענת נורווגיה – עמ' 2.
- עלייה תלולה במספר הרוגי תאונות הדרכים בימים האחרונים: 20 הרוגים עד אתמול – עמ' 6.
- יצוא ישראלי לארצות ערב – עמ' 3.

היום כתבי־אישום נגד עורכות 'דרך הניצוץ'

מאת מוטה צימוקי ונתן רועי, סופרי „דבר"

כתבי אישום נגד שתיים מעורכות העתון „דרך הניצוץ", מיכל שווארץ ורוני בן־אפרת, יוגשו הבוקר לבית המשפט המחוזי בירושלים, על־ידי פרקליט מחוז ירושלים עוזי חסון.

התובע יבקש גם את הארכת מעצרן של השתיים עד תום ההליכים. ככל הנראה, יואשמו השתיים בחברות בארגון עוין על סמך הודאתן בכתב. כפי שפורסם ב„דבר", לא יואשם אף אחד מחברי הארגון בבגידה. נגד יעקב בן־אפרת הוגש להב, שנעצרו לפני זמן רב, עוד לא הוגש כתב אישום ועניינם נשקל. נגד הדס להב יוגש כתב אישום בעבירה פחותה מחברות בארגון עוין.

<u>הבית הלבן רשמית:</u>

ויליאם בראון יחליף את פיקרינג כשגריר

וואשינגטון (ע"ר, ע"צ). – הנשיא רייגן מתכוון למנות את הדיפלומאט המקצועי ויליאם בראון כשגריר ארה"ב בישראל, במקום תומאס פיקרינג – נאמר בהודעה שפורסמה ביום ו' על ידי הבית הלבן.

בראון, בן ה־57, מכהן עתה כשגריר ארה"ב בתאילנד. קודם לכן הוא כיהן כסגן שר החוץ לענייני מזרח אסיה והאזור הפאסיפי.

בראון, שמינויו טעון אישור על ידי הסנאט, שירת בישראל כסגן ראש הנציגות האמריקאית בשגרירות ארה"ב בתל־אביב ב־1979 עד 1982.

<u>העתון „אל אתיחאד" מדווח:</u>

סוריה קיבלה מברה"מ שלוש צוללות חדישות

אבו דאבי (ע"מ). – העתון „אל אתיחאד" מוסר, כי סוריה קיבלה בזמן האחרון שלוש צוללות תקיפה חדישות מדגם „קילו" מברה"מ. הצוללות נחשבות כצוללות התקיפה המודרניות ביותר הפעילות כיום בעולם.

העתון מצטט מקורות צבאיים מערביים בלונדון, שאמרו, כי זהו חשוב לחיזוק כוחות הים הסוריים, במיוחד בתחום מלחמת הצוללות. משקלה של צוללת מדגם „קילו" הוא 3200 טון ומעריכים כי צוותה מונה כ־90 איש.

הצוללת מצטיינת במהירות וביכולת לצלול בעומק רב. היא חמושה ב־18 פצצות טורפדו נגד ספינות ונגד צוללות.

יצויין, כי סוריה קיבלה בשנה שעברה שלוש צוללות סובייטיות מדגם „רומאו".

שניים מחוטפי המטוס הכוויתי נהרגו בביירות

כווית (ע"צ וע"ר). – שניים מבין חוטפיו של מטוס חברת התעופה הכוויתית שהפיראטים האוויריים השתלטו עליו בחודש אפריל מצאו את מותם בשבוע שעבר בקרבות שהתנהלו ברובע בורג' אל־בראג'נה בין השיעים הפרו־איראנים חברי ה„חזבאללה" לבין אנשי תנועת „אמל" הפרו־סורים, כך כתב שלשום העתון „אל קבס" המופיע בכווית.

לדברי העתון, האחד מבין שני החוטפים הוא קאסם זין אל־דין והשני הוא ניהאד תאשמני או אחיו פואד.

המטוס של חברת התעופה הכוויתית נחטף ב־5 באפריל. אחרוני הנוסעים שלו שוחררו כעבור 16 ימים בשדה התעופה של אלג'יר, אך עד כה לא היה ידוע מה עלה בגורלם של שמונה או תשעת החוטפים.

גורבצ'וב מציע לרייגן טיסת מאדים משותפת

וואשינגטון (ע"ר וע"צ). – המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב יציע לנשיא ארה"ב רונאלד רייגן עריכת טיסה לא מאויישת סובייטית־אמריקאית למאדים – זאת גילה אתמול העתון „וואשינגטון פוסט".

בראיון שנמשך 90 דקות, שאותו נתן לעורכי ה„פוסט" וכתב העת „ניוזוויק" הביע גורבצ'וב את התקוה שהוא ורייגן יצליחו לחתום על חוזה לצמצום מאגרי הנשק הגרעיני של שתי מעצמות העל ב־50 אחוז.

הנשיא רייגן עומד לנסוע למוסקווה ב־29 במאי, כדי לקיים את ועידת הפיסגה הרביעית שלו עם מיכאיל גורבצ'וב.

בראיון רמז גורבצ'וב שיהיה מוכן להיפגש עם רייגן לפגישת פיסגה חמישית, כדי לחתום על הסכם חדש לפיקוח על הנשק האסטרטגי, גם אם רק יורשו של רייגן בבית הלבן יוכל לשגר את המסמך לסנאט לצורך אישורו.

המנהיג הסובייטי שיבח את רייגן על „הריאליזם" שלו ועל יכולתו להתאים את דעותיו למצבים משתנים. הוא הודיע על נכונותו להמשיך בעידן החדש של „דו־שיח פורה ביותר" עם הנשיא הבא של ארה"ב.

השרב ישוב ביום ה'

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

השרב יתחדש כנראה לקראת יום ה', לאחר שהיום ומחר יימשך מזג־האוויר הנעים של השבת ושל חג השבועות, אמרה אמש החזאית מרגלית רייכמן לסופר „דבר".

תחזית זו מבוססת על שקע ברומטרי, שהחל לנוע אתמול לאורך החוף הצפון־אפריקאי של הים התיכון מזרחה. אמש היה נראה, כי שקע זה יגיע לארץ לקראת יום ה'. כבר מחרתיים צפויה תחילתה של התחממות וירידה ברטיבות של הלחות. אמש עדיין לא היה ברור עד מתי יימשך שרב זה.

هكذا من الأصل

חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות ● חדשות

בתי־הספר נפתחו

(יורם לוי). – הלימודים בבתי־הספר העירוניים במזרח־ירושלים חודשו אתמול לאחר הפסקה של כארבעה חודשים, ועל־פי דיווחי העירייה עבר היום הראשון ללא תקלות. היום יחודשו הלימודים גם ברוב בתי־הספר הפרטיים. כמעט שני־שלישים מתוך 16,000 התלמידים התייצבו ללימודים. ביותר ממחצית בתי־הספר היתה נוכחות התלמידים גבוהה יותר, והגיעה עד 90 אחוז. כל מנהלי בתי־הספר ו־800 המורים באו לעבודה. (צילום: רחמים ישראלי)

חזבאללה: נבטיח את שלום בני הערובה בדרום־ביירות

אבו דאבי (עי"צ).– ארגון „חזבאללה", התחייב לאחרונה להבטיח את חייהם של כל בני הערובה הזרים המוחזקים בפרברים הדרומיים של ביירות, כך מסר אתמול היומון „אל איתיחאד", המופיע באיחוד הנסיכויות הערביות.

העתון, שלא מזכיר את המקורות מהם קיבל את הידיעה, ציין כי התחייבות זו כלולה בהסכם שהושג בין „חזבאללה", שגרירות איראן בביירות וסוריה, בעקבות סידרה של מגעים תלת־צדדיים.

עוד כותב העתון, בהסתמכו על מקור מדיני בכיר בביירות, כי סוריה הודיעה לשליח האיראני, סגן שר החוץ עלי מוחמד בשאראתי, כי כל פגיעה בבטחונם של בני הערובה תחשב כפעולה המכוונת נגדה.

בינתיים, אמר שייך מוחמד חוסיין פאדאללה, המנהיג הרוחני של „חזבאללה" כי אין ביכולתו להתנבא, אם יש לצפות לסיום מניח את הדעת של פרשת בני הערובה הזרים בלבנון בעתיד הקרוב.

לפחות 15 בני ערובה זרים נמצאים בידי ארגונים המקורבים לאיראן בלבנון.

במהלך שיחה שפורסמה ביום א' בעתון „אל אנואר" הצהיר המנהיג הדתי השיעי: „אפעל כמיטב יכולתי כדי להסדיר פרשה זו, אך האמצעים העומדים לרשותי הם מוגבלים". השייך המליץ על ניהול מו"מ מדי בין הצדדים הנוגעים בדבר, תושבי בני הערובה ומדינות מוצאם.

בשטחים

(המשך מעמוד 1)

ישראלים. עוד ישראלי נכווה מבקבוק תבערה בטול־כרם.

היום עומדים להתחדש הלימודים בבתי הספר היסודיים בעזה אחרי השבתה של ארבעה חודשים. מרמאללה נמסר אתמול כי ראש העירייה חליל מוסא חליל התפטר מתפקידו. הנהגת ההתקוממות קראה למוסא בכרוז מס' 15 להתפטר.

על התקריות בגזרה המערבית נמסרו אתמול הפרטים הבאים: קאמר מרעי, צעירה בת 23 ממחנה הפליטים טול־כרם, מתה אור־ליום אתמול בבי"ח בשכם, אחרי שנפצעה מירי בפיזור הפגנה שהיתה במחנה. גופתה הועברה למכון לרפואה משפטית, וצה"ל בודק את נסיבות הפגיעה בה.

אור ליום אתמול נסעו מחמוד חליל קעדאן, בן 36, ואמו סמיה, בת 60, מהכפר דיר־גוצון להביא את אשתו של מחמוד שכרעה ללדת אל בית החולים בטול־כרם. בחזרם הביתה נפגעו, יתכן שמבקבוק תבערה, רכבם עלה באש והם נשרפו למוות. גופותיהם נלקחו לאבו־כביר ובמקום נערכו בדיקות לגלות את סיבת השריפה. המכונית בה נסעו התנגשה בגדר ונשרפה כליל. סופר „דבר" מציין כי באיזור זה ליד טול־כרם, בסמוך לכפר שווייכה, היו בתקופה האחרונה מקרים רבים של השלכת בקבוקי תבערה. באיזור נוסעים כלי רכב ישראליים רבים. אתמול נזרק בקבוק תבערה בתוך טול־כרם על רכב ישראלי והנהג נכווה וטופל במרפאה צבאית סמוכה. על מחנה הפליטים של טול־כרם מוטל עוצר אחרי שורת התקריות שהיתה בעיר ובסביבותיה. הפגנות היו גם בכפר דנאבה הסמוך לטול־כרם וצה"ל פיזרן.

שורה של תקריות ובהן שישה פצועים מירי היו בסוף השבוע בשכם. ארבעה מהפצועים נפגעו בעת פיזור מפגינים בקסבה של שכם אתמול ושלשום, שניים נפצעו בשכונה הצפונית של העיר בעת שמשמר צה"ל נתקל במחסום ובמיידי אבנים. צעיר מהכפר פנדקומיה צפונית לשכם נפצע אף הוא מירי בעת פיזור מפגינים במקום בשבת.

ראש עיריית רמאללה מתפטר

ראש עיריית רמאללה חליל מוסא הודיע אתמול כי הוא מתפטר מתפקידו. מקורות בשטחים אמרו אמש כי לא קיבלו לידם שום הודעת התפטרות. אולם כל עוד הוא אינו מגיש כתב התפטרות לממשל הישראלי, הוא ממשיך לכהן כראש העירייה. חליל מוסא מונה לתפקידו לפני כשנתיים בהסכמת ירדן.

שני בקבוקי תבערה ביריחו

ביריחו הושלכו שני בקבוקי תבערה על כלי־רכב ישראליים בסוף השבוע.

יעקב אסקיו, בן 28, מירושלים נכווה בצורה קשה לאחר שבקבוק תבערה פגע במכוניתו ביריחו. אסקיו אושפז ביחידה לטיפול נמרץ בבית החולים הדסה עין־כרם, משם נמסר כי הוא סובל מכוויות ב־60 אחוז מגופו, בעיקר בידיים וברגליים.

יעקב אסקיו, רווק, שותף בניהול בית האופנה „הגלימה" בירושלים. במוצ"ש חזר יעקב במכונית הפיז'ו 305 של אביו מכיוון טבריה, לשם נסע לבלות.

בכניסה הצפונית ליריחו, ליד צומת הקרנטל, הושלך על המכונית בקבוק תבערה. הבקבוק פגע בשמשה הקדמית והמכונית התלקחה. יעקב הצליח לחלץ עצמו מן המכונית הבוערת. כלבתו נשרפה למוות.

נחסמה הכניסה לשאטי

הכניסה למחנה הפליטים שאטי מכיוון רחוב נאצר בעזה נחסמה בחביות ממולאות בבטון. בפעם הראשונה להצבתן הן הופלו על־ידי תושבי המחנה, שהספיקו לעשות זאת בטרם התייבש הבטון ואתמול הוצבו שוב. ברצועה התנהל אתמול, בשכונת תופאח בעזה ובשאטי, מבצע למחיקת הכתובות מהקירות. האזורים נסגרו ותושביהם הוצאו לניקוי הקירות. תושבים סיפרו כי לאחר כניסת העוצר לתוקפו, בשעה 22.00, נהג הצבא להוציא למטרה זו ולצורך ניקוי הרחובות תושבים מהמיטות.

אתמול היתה תנועת תושבים ומסחר גדולה בעזה. גם גורמים ערביים מסרו על הערות סביב קלות בעיקר בג'באליה ושאטי. בשבת היו הפגנות במחנות המרכז אל־בוריג ומגאזי, גם בדיר אל־בלח היתה תקרית, שבה נפגע תושב אברהים אל־חלל, בן 18, מירי חיילים ברגלו השמאלית והועבר לבית־החולים „אל אהלי" בעזה. תושבת רפיח, עיישה אל־קורם, בת 32, הנמצאת בחודש השמיני להריונה, נעצרה בשבוע שעבר במעצר מינהלי של חצי שנה, והועברה לכלא הנשים נווה תרצה ברמלה.

ברצועת עזה לא ידוע על כל נסיון של החתמת תושבים על עצומה שתוגש לנשיא רייגן ולשליט ברה"מ בפגישת הפסגה ביניהם. כידוע, נמסר בקאהיר כי מנהיגי ה„אינתיפאדה" עומדים להחתים על עצומה כזו מיליון מתושבי השטחים. עו"ד פאיז אבורחמא מעזה שנשאל על כך אמר שלא ידוע לו דבר על הנושא.

מת ג'ורג'יו אלמירנטה אבי מפלגת הפאשיזם

מאת מיכל פלג

רומא (מיוחד ל„דבר"). – ג'ורג'יו אלמירנטה מייסד ונשיא המפלגה הפאשיסטית האיטלקית „מ.ס.י.", מת אתמול ברומא משטף דם במוח.

אלמירנטה, בן למשפחת שחקנים, שהדמגוגיה היתה מסימני ההיכר הבולטים שלו, היה זה שהביא ללגאליזאציה של המפלגה הפאשיסטית באיטליה, ולקבלתה, בעיקר בשנים האחרונות, כמפלגה מן השורה.

נשיא איטליה פראנצ'סקו קוסיגה בא לחלוק כבוד אחרון לאיש, ששירת תחת מוסוליני בתקופת המשטר הפאשיסטי, ומברקי תנחומים נשלחו על־ידי מנהיגי רוב המפלגות באיטליה, כולל מזכיר המפלגה הקומוניסטית אלסנדרו נאטה.

בצירוף מקרים מוזר מת שלשום גם שותפו של אלמירנטה לייסוד המפלגה הפאשיסטית ב־1946, ומי שהיה עורך בטאון המפלגה, פינו רומואלדי.

תפוחי סזאן

(המשך מעמוד 1)

לעמוד בהאמרת דמי הביטוח, בעקבות עליה תלולה במחירי תמונות אשתקד.

ממדיהן של שלוש התמונות שנגנבו היו 60/50 ס"מ בערך – עובדה המקלה על העברתן ממקום למקום. מנהל המוזיאון סבור כי לא יופיעו בשוקי האמנות, שכן הן ידועות מאד בחוגי חובבי הציור.

„ציפורנים" של וינסנט ואן־גוך (צילום: א.פ.)

אש"ף חיוני

(המשך מעמוד 1)

אמצעי התקשורת הירדניים קידמו בינתיים בברכה את הצהרתו של ג'ורג' שולץ כי על ראש הממשלה שמיר להסכים להחזרת השטחים שנכבשו ב־1967 לריבונות ערבית – תמורת הסכמי שלום. יחד עם זאת, אמצעי התקשורת הביעו פסימיות לגבי סיכויי ההצלחה של שליחותו החדשה של מזכיר המדינה האמריקאי במזרח התיכון, שאמורה להתחיל ב־3 ביוני.

פרס: [illegible] המשך התהליך

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, אמר בשובו ביום ו' אחר הצהריים ממסעו באירופה ובארה"ב כי הוא שבע־רצון מכך, שהצליח בשיחותיו עם מנהיגי ארה"ב להבטיח את המשך תהליך השלום.

היום יוצא פרס לבריסל לביקור בן 30 שעות, שבמהלכו ינסה לשכנע את שרי השוק האירופי לאשרר את הסכמי השיתוף עם ישראל שהוקפאו.

„בשיחותינו עם שולץ ורייגן מצאנו דרך כיצד למנוע את הפסקת תהליך השלום. אם היה נפסק תהליך זה, היה נמשך מירוץ החימוש, והפעם מעורבים במירוץ החימוש באזורנו גם הסינים", אמר פרס.

את פני שמעון פרס קיבלו בנמל התעופה השר מוטה גור ומשלחת של ראשי ערי הפיתוח, אשר הביעו את תמיכתם בו.

„יש מי שרואה כאן את תהליך השלום כפשע", ציין פרס, והגיב על דברי הביקורת של ראש הממשלה יצחק שמיר, שהתריס על כך שפרס נפגש עם השגריר הסובייטי בארה"ב באמרו: „מה פתאום הוא נפגש עם השגריר הסובייטי באמריקה?" ועל כך ענה פרס:

„כאשר יהיה לנו שגריר סובייטי בישראל, אפגש איתו בירושלים".

פרס הסעיף, כי בכל שיחותיו, הן עם הנציגים הסובייטים, עם אנשי האינטרנציונאל הסוציאליסטי במאדריד, עם ראשי השלטון בהונגריה ועם שר החוץ האיטלקי ברומא – נקט באותה הלשון: ישראל לא תחזור לקווי 1967, לא תנהל משא ומתן עם אש"ף והיא שואפת לגבולות בטוחים ובני הגנה.

„לא פלא, אפוא, שרדיו מוסקווה גינה זאת", אמר פרס.

ירדן חוזרת ומסבירה עמדתה

רבת עמון (ע"צ). – שר ההסברה הירדני האני חסונה חזר ואישר את עמדת ארצו בעניין השתתפות בוועידת שלום בינלאומית ואמר, כי בוועידה זו חייבת להשתתף משלחת ירדנית ומשלחת פלשתינית, ששתיהן יופעלו בצורה עצמאית.

משרד החוץ הנורווגי מגלה בפרסום רשמי:

בשנות ה־60 הגיעו 20 טונות של מים כבדים דרך צרפת לישראל

מאת עלי כהן, סופר „דבר" בסקנדינאוויה

אוסלו (מיוחד ל„דבר").– ידיעה מטעם משרד החוץ הנורווגי, בעלון היומי של המשרד „נורינפורם", מגלה כי בתחילת שנות השישים הגיעו טונות של מים כבדים לישראל באמצעות צרפת.

הנורווגים דורשים, כידוע, להתיר להם לבדוק איזה שימוש נעשה במים אלה, ואילו ישראל טוענת כי הבדיקה איננה אפשרית יותר.

עתה מגלים הנורווגים כי בנוסף ל־20 הטונות שהגיעו „באופן רשמי" בתחילת שנות השישים לישראל, הגיעה כמות ניכרת (הכמות לא מצויינת במדוייק, אך מלשון הידיעה נראה כי מדובר בכמות העוברת את 20 הטונות הרשמיות) דרך צרפת: סוכנים ישראליים בפאריס, ששותפו בסוד רכישת מים כבדים מנורווגיה לצרפת על־ידי אישים בכירים בסוכנות האטומית הצרפתית הם סיפקו את המים הכבדים לישראל.

ישראל מצויינת בידיעה כדרך־אגב ולא כמרכז הידיעה.

הידיעה עצמה נוגעת למים כבדים שנשלחו מנורווגיה לאחרונה לפראנקפורט במערב־גרמניה, ומכאן הועברו בדרך האוויר לבאזל שבשווייץ, והלאה להודו במטוס ליברי. הודו לא חתומה על האמנה לאי־שימוש ופיתוח של נשק גרעיני, ורק למדינות החתומות על אמנה זו מספקת נורווגיה מים כבדים.

אוסלו (ע"צ). – משרד החוץ הנורווגי פנה אל שלטונות רומניה בבקשה שיספקו לו הבטחה, כי 12.5 טונות מים כבדים, שסופקו על־ידי נורווגיה לרומניה, לא יוצאו למדינה שלישית – זאת גילה ביום ו' דובר באוסלו.

הדובר הוסיף ואמר כי הסוכנות הבינלאומית לאנרגייה אטומית, שמרכזה בוינה, נתבקשה לבדוק את הפרשה.

המקור ציין כי שלטונות נורווגיה מודאגים נוכח מאמרים שפורסמו בעתונות, לפיהם מכרה רומניה את המים הכבדים שקיבלה מנורווגיה למדינת ישראל.

המים הכבדים נמכרו למדינה החברה ב„קומקון" בחודש אוקטובר 1986, כדי שתוכל להשתמש בהם לביצוע תוכנית לייצור אנרגייה גרעינית, המצריכה כמות של 150 טונות מים כבדים. עתה מתברר כי טרם החלו בביצוע תוכנית זו.

התמודדות חריפה על המקום הדרוזי ב'עבודה'

תלונות נגד היועץ מנצור על זיוף מכתב תמיכה משייח' אמין טריף

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

משטרת עכו תפתח הבוקר בחקירה פלילית בעקבות תלונה שהגישו נכדו ומזכירו האישי של ראש העדה הדרוזית, שייח' אמין טריף. השניים טוענים כי מכתב שהופץ בשמו של יועץ נשיא המדינה לענייני דרוזים, כמאל מנצור, ל־1,860 חברי המרכז של מפלגת העבודה, והנושא את חתימתו של שייח' טריף הנו מזוייף.

המתלוננים, נכד השייח מואפק טריף ועוזרו האישי נביה טריף, שניהם מג'וליס, טוענים בתלונה שהגישו ביום ו' כי המכתב עצמו, הכתוב ערבית, מזוייף, ועמו חתימת השייח'.

מפקד משטרת עכו אמר כי המכתב יישלח למעבדה לזיהוי פלילי. קצין אגף החקירות במשטרת עכו יחקור באופן אישי את שייח' טריף, בן 97, בביתו שבכפר ג'וליס. כמו כן יתושאל יועץ הנשיא (בחופשה) כמאל מנצור מעוספיה. בני משפחת טריף אמרו כי התלונה הוגשה בידיעתו ובהסכמתו של השייח'.

התלונה במשטרה היא המשך למתיחות השוררת בקרב אוהדי מפלגת העבודה בעדה הדרוזית. לפני כחודשיים פורסמה ב„דבר" ידיעה שנמסרה על־ידי איש יחסי הציבור של סלאח טריף, ראש המועצה המקומית ג'וליס, לפיה תומך שייח' טריף בסלאח טריף כנציג העדה לכנסת מטעם „העבודה". שני המועמדים האחרים מהעדה הדרוזית, כמאל מנצור מעוספיה ואיש העסקים ריפעת כיוף מדלית אל־כרמל, ראו בהודעה זו הפרת איזון במאבק המתחולל ביניהם על המקום ה־40, המשוריין לבני העדה במרכז ה„עבודה".

במכתב נאמר כי השייח' מאחל הצלחה שווה לכל המועמדים, וכי הפרסומים בעתונות על תמיכתו בסלאח טריף נעשו שלא בידיעתו. „עלי להדגיש את הקשרים שלנו עם משפחת מנצור ואתך בפרט. לא נשכח את עזרתך בעבר", נאמר עוד במכתב. משפחת טריף טוענת כי בכך נרמזת תמיכת השייח' בכמאל מנצור, אשר אין לה בסיס במציאות.

במקביל הוצא מכתב שני לחברי מרכז „העבודה" על־ידי סלאח טריף, אליו מצורף מכתב של שייח' טריף, בו הוא ממליץ לבחור בסלאח טריף לרשימת ה„עבודה" לכנסת.

קדאפי מבקר בתוניסיה

ביירות (רויטר). – מנהיג לוב מועמר קדאפי הגיע אתמול לתוניסיה לשיחות על היחסים הדו־צדדיים שבין שתי המדינות, כך מסרה סוכנות הידיעות הלובית ששידוריה נקלטים בביירות.

סוכנות הידיעות מסרה, כי נשיא תוניסיה בן־עלי קידם את פניו של קדאפי בעיר ג'רבה. לוב ותוניסיה חתמו על הסכם שיתוף פעולה בתחומים הפנים, הכלכלי והתרבותי באפריל, וזמן קצר אחרי־כן קדאפי הודיע על נטישת הכוחות הלוביים מהגבול המשותף עם תוניס.

ערעור של „אופק" על הבחירות

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

יו"ר ועדת הערעורים בבחירות לאגודת הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים, עו"ד יורם אבידן, הוציא ביום ו' צו האוסר את כינוס מוסדות האגודה עד להכרעה בערעור שהגישו נציגי סיעת „אופק" (מערך) הטוענים כי נפלו אי סדרים בבחירות במספר אזורי בחירה.

לטענת „אופק" בכמה קלפיות נפסלו שלא כדין קולות של מצביעי „אופק" ומאחר שבאזורים אלו נפלה ההכרעה על חודו של קול יש חשיבות לכל קול פסול. לטענתם אם יתקבל הערעור יכול להיות שינוי משמעותי בתוצאות, שיאפשר להרכיב קואליציה של המרכז והשמאל ולבחירת יו"ר בטעם המערך.

הצו הוצא עד להכרעה בערעור בעוד כשבועיים והוא בא בעקבות הקמת קואליציה בראשות הליכוד, לאחר שנציגיו חתמו על הסכם עם תא הסטודנטים הבלתי־מפלגתי „סלע".

שרי 'העבודה' יתבעו

(המשך מעמוד 1)

מיוחדת, שתבדוק את הנושאים הבוערים העומדים על הפרק ותציע פתרונות מיידיים לבעיות המימון התקציב וסכסוכי העבודה במערכת. על פי הצעתה, שהוגשה במקביל להצעת נוסח כתב המינוי לוועדת חקירה ממלכתית להכרעת „סרינה", יוגשו המלצות ועדת השרים המיוחדת תוך עשרה ימים. השר גד יעקבי ציין אמש, כי הקמת ועדת חקירה ממלכתית איננה תחליף להכרח בקבלת החלטות מיידיות להצלת מערכת הבריאות. הוא הזהיר, כי עלולים „להיות גורמים שיראו בהקמת ועדת חקירה ממלכתית, שעבודתה תימשך חצי שנה או יותר, דרך להתחמק מהצורך להתמודד מיד עם המצב החמור.

למרות בקשתה לא שותפה שרת הבריאות בהתייעצות שראש הממשלה יצחק שמיר ושר האוצר משה נסים קיימו ביום ו' האחרון ושבמהלכה סוכמה ההנחיה לכתב המינוי לוועדת החקירה הממלכתית. נוסח ההנחיה נמסר לשרה על־ידי מזכיר הממשלה. שמיר ונסים מציעים לקבוע, כי „עניין תפקודה של מערכת הבריאות בישראל הוא נושא בעל חשיבות ציבורית חיונית בשעה זו הטעון בירור". לפיכך יש „לכונן ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה תשכ"ט־1969, אשר תחקור את תפקודה ויעילותה של מערכת הבריאות ותגיש לממשלה מימצאים והמלצות ככל שתמצא לנכון בדבר השינויים הנדרשים במבנה ובצורות התפקוד של המערכת והדרכים להתייעלותה במסגרת המשאבים הציבוריים המוקצים לבריאות".

„ידי נסים"

בהנחיה זו מורגשת „טביעת האצבעות של שר האוצר" – אמרה לסופרת „דבר" שרת הבריאות. היא ציינה, כי הנשיא חיים הרצוג שילב בקריאתו להקמת ועדת חקירה ממלכתית גם את הצורך בשמירה על הרפואה הציבורית־השוויונית. לדבריה, מגמות האוצר הן אנטי־חברתיות. „האוצר רוצה להנהיג תשלומי אקסטרה על שירותי אקסטרה ועל־ידי כך ליצור שתי רמות בשירותי הבריאות הציבוריים. אני אמשיך להתנגד לתוכניות כאלו של האוצר" – אמרה ארבלי.

שרת הבריאות, שקיימה התייעצויות טלפוניות עם כל שרי העבודה, היתה מעודדת מאוד לקראת ישיבת שריהם אמש. „לא אצטער על כך שתקופה ארוכה הייתי בודדה במאבקי נגד האוצר. כיום שרי העבודה עומדים מאחורי. נושא המאבק הוא אידיאולוגי" – היא אמרה.

ההצעה הנגדית

ההצעה הנגדית למבנה המינוי לוועדת החקירה, לפי ההנחיה של ארבלי אומרת: „הממשלה מחליטה לכונן ועדת חקירה על־פי חוק ועדות חקירה לבירור הסיבות והגורמים למשבר במערכת הבריאות. הוועדה תבחן את מבנה, תיפקוד ופיתוח מערכת הבריאות ותמליץ על הדרכים שיש לנקוט כדי להבטיח את פעילותה התקינה תוך שמירה על עקרונות הרפואה הציבורית־שוויונית לכלל האוכלוסייה. כן תבחן ועדת החקירה את עניין הבטחת המשאבים הדרושים לתפעולה של המערכת והלקה של הממשלה במימון".

מאמצי שכנוע

נודע, כי שרת הבריאות מנסה לשכנע גם את שרי הליכוד לא לתמוך היום בישיבת הממשלה בהצעת שמיר־נסים. היא טוענת, כי בהצעת שמיר־נסים אין הבטחה להמשך פעילותה של המערכת. בניסוח ההצעה יש גם הגבלה מראש, שכל הפתרונות יהיו במסגרת התקציבית הקיימת בלבד. „לא יתכן להקים ועדת חקירה ממלכתית ולכבול את ידיה מראש" – טוענת ארבלי.

קיסר: עיוות מרושע

שרת הבריאות מוצאת גיבוי לעמדתה זו בעמדת מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. „הצעת ראש הממשלה ושר האוצר להגביל את עבודת ועדת החקירה הממלכתית למערכת הבריאות ולכבול אותה למסגרת התקציב הקיים, היא בבחינת שימוש לרעה בהצעת נשיא המדינה", אמר קיסר. לדבריו, הגבלת עבודת הוועדה למסגרת התקציב הקיים, הצעות בצורה משמעת את המגיע למערכת הבריאות הציבורית־השוויונית, והיא המשך סלילת הדרך לרפואה פרטית בבתי־החולים הציבוריים ולהטלת תשלומים על החולים".

קיסר הודיע, כי אם אכן תקבל הממשלה את ההצעה לניסוח כתב מינוי לוועדה, המגבילה אותה למסגרת התקציב, ההסתדרות לא תראה את עצמה מחוייבת למסקנות בלשון, שמראש מכוונות לפגוע ברפואה הציבורית־השוויונית, לשחרר את הממשלה מאחריות תקציבית וכספית, תוך כדי הטלת עומס כספי נוסף על המבוטחים והחולים. ההנחיה של שמיר־נסים לכתב מינוי הוועדה „עלולה להנציח את המצב הקיים במערכת הבריאות", הודיע קיסר.

הגבלות דראקוניות

ההגבלות שרוצים להטיל על עבודת ועדת החקירה הממלכתית עלולות להציג אותה ככלי ריק – טוען יו"ר ההסתדרות הרפואית ד"ר רם ישי. הוא פנה אתמול אל נשיא המדינה חיים הרצוג וביקשו להתערב בנושא. נגד הטלת ההגבלות על עבודת ועדת החקירה הממלכתית יצא גם יו"ר חטיבת רופאי בתי החולים ד"ר חיים סולק. „הרופאים תומכים בהקמת הוועדה, אולם דבר חשוב הוא, שכתב המינוי יהיה רחב ככל האפשר כדי להבטיח את היקף של שירותי הבריאות, שיוספק לאזרח, את זמינותו ואת המקורות הכספיים שיעמדו לרשות מערכת הבריאות. ד"ר אליאס ויליקובסקי, מראשי החטיבה, תובע במפורש, שהוועדה תעסוק גם בתנאי השכר של הרופאים. „אי־אפשר לייעל את המערכת כאשר הרופא מקבל חמישה שקלים לשעת עבודה", טען ד"ר ויליקובסקי בשיחה עם סופרת „דבר".

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

עקב הנהגת שעון הקיץ תחילת הקונצרטים במוצאי שבת ובחגים תהיה בשעה 9 בערב

ירושלים, בנייני האומה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 7
הערב 25.5.88
גארי בטורה
מנצח
ארנון ויזל
פסנתרן
התכנית:
מוצרט – דיברטימנטו ק. 131
מוצרט – קונצ'רטו לפסנתר ק. 595
מוצרט – סימפוניה מס' 39

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 8
סדרה א': יום ג' 24.5.88
סדרה ב': יום ד' 25.5.88
סדרה ג': יום ה' 26.5.88
גארי בטורה
מנצח
ארנון ויזל
פסנתרן
התכנית כמו בירושלים קונצרט 7

תל אביב, היכל התרבות, 9 בערב
קונצרט פילהרמוניקה מס' 6
מוצ"ש 28.5.88
פנחס צוקרמן
מנצח ופסנתרן
התכנית:
ויואלדי – „ארבע העונות"
בטהובן – קונצ'רטו לכנור

תל אביב, היכל התרבות, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 8
סדרה ה': יום ג' 31.5.88
לאונרד ברנשטיין
מנצח
מישה מאיסקי
צ'לן
התכנית:
ברנשטיין – „משוקי יובל"
בלוך – „שלומה"
דבוז'אק – קונצ'רטו לצ'לו

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מהעונה הקודמת (1986/87)
סדרה א': יום ד' 1.6.88
לאונרד ברנשטיין
מנצח
מישה מאיסקי
צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ד'

ירושלים, בנייני האומה, 8:30 בערב
קונצרט למנויים מס' 8
יום ה' 2.6.88
לאונרד ברנשטיין
מנצח
מישה מאיסקי
צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ד'

תל אביב, היכל התרבות
קונצרט למנויים מס' 8
סדרה ד': מוצ"ש 4.6.88, 9 בערב
סדרה ה': יום א' 5.6.88, 8:30 בערב
לאונרד ברנשטיין
מנצח
מישה מאיסקי
צ'לן

תל אביב, היכל התרבות, 8:30 בערב
קונצרטים למנויים מהעונה הקודמת (1986/87)
סדרה ב': יום ב' 6.6.88
סדרה ג': יום ג' 7.6.88
לאונרד ברנשטיין
מנצח
מישה מאיסקי
צ'לן
התכנית כמו בת"א סדרה ד'

לקראת הועידה ה־12 של קופת־חולים

מאירועי השבוע:

23.5.88 – בשעה 17.00
ישיבת המועצה המחוזית בפתח־תקוה – יו"ר: הח' נחום הדסי; מקום הישיבה: אולם הישיבות במשרדי המחוז בפתח־תקוה.

23.5.88 – בשעה 17.30
ישיבת המועצה המחוזית בחיפה – יו"ר: הח' נחמן בייטנר; מקום הישיבה: אולם הישיבות במרפאות לין.

24.5.88 – בשעה 10.00
ועדת התלונות – יו"ר: יהודה ברקאי
מקום הישיבה: אולם הישיבות הקטן (קומה 7) בבית מרכז קופ"ח.

24.5.88 – בשעה 15.00
סיעת המערך בוועדה המכינה

24.5.88 – בשעה 15.45
הוועדה לשירותי הרפואה הציבורית־שוויונית – יו"ר משה ולדמן.

24.5.88 – בשעה 16.00
מליאת הוועדה המכינה בראשות הח' יהודה ברקאי
מקום הישיבה: אולם הישיבות (קומה 7) בבית מרכז קופ"ח.

חברים המעוניינים להגיש הצעות לשיפור ויעול השרות בקופ"ח, יפנו בכתב אל: הח' מרדכי כהן – מרכז הוועדה המכינה, המועצה הארצית של קופת־חולים, ת"א. רח' ארלוזורוב 101, תל־אביב.

אהובנו

ישראל (שרוך) הורביץ

איננו

ההלוייה תתקיים ביום שני ז' בסיון תשמ"ח 23.5.88
מסע ההלוויה יצא בשעה 17.00 מבית הטהרה
בבית העלמין הישן אל בית העלמין החדש בבאר־שבע

המתאבלים:
ההורים נחום ויהודית הורביץ
האשה: לבנה
הבן: יורם וב"ב
הבת: אלונה וב"ב
הבת: שרהילה וב"ב
הבת: דפנה
ומשפחות הורביץ, לביא, קליינמן הולצמן, גבע, שטילר

עיריית צפת
הועדה המקומית לתכנון ולבניה – צפת
רח' ירושלים 7 צפת, ת"ד 1006
טלפון (06)830961/4

הודעה
(לפי סעיף 145 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965)

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת, הוגשה על ידי ויצמן סימי בקשה להקלה בגוש 13094 חלקה 3 ח' ברחוב שכון כנען 165/4 בצפת, שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נושא הבקשה כנען מפורטת ג/3788.
מהות ההקלה 10% הקלה בבניה צדדי.
ניתן לעיין בבקשה, ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לועדה, במכתב מנומק תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

א. שוורץ
יו"ר הועדה / ועדת הכנסה לתכנון ולבניה צפת

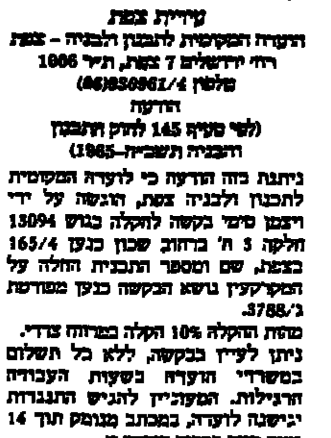

יקירתנו

נחמה יוסקוביץ־מליניאק

אלמנת דב מליניאק ז"ל

נגאלה מייסוריה

תובא למנוחת עולמים בבית העלמין בקרית־שאול.
ההלוויה תצא מחר יום שלישי ח' סיון תשמ"ח 24.5.88
בשעה 14.00 מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.
המען לניחומים אצל בתה ניצה מליניאק־זאמן
רח' הלסינקי 6, תל־אביב
טלפון: 03־254645 בשעות אחר־הצהרים ובערב

האבלים:
ניצה, ריצ'רד ויוסי

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם [illegible]
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת. רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ל
טלפון 242203, ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 04־642111, ת.ד. 33104

הקול קול אמריקה

בטקס ייסוד תחנת הממסר של „קול אמריקה" בערבה (מימין לשמאל): יו"ר שירות השידור האמריקאי מאלקולם פורבס, השר גד יעקבי, השגריר ויליאם פיקרינג ויו"ד „קול אמריקה" ריצ'ארד קארלסטור. (צילום: יצחק הררי)

לא תיכנסו! — אמרו בדיסקוטק תל־אביבי לנערים ערבים מיפו

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

ארבעה נערים אולצו לעזוב במוצאי־שבת דיסקוטק בכיכר אתרים בתל־אביב, לאחר שהודיעו לשומרי הסף כי הם ערבים.

אחד הנערים, מנצור ויגאב, סיפר אתמול: „באנו במוצאי־שבת לדיסקוטק, ושומר הסף ביקש מאיתנו להציג את תעודות־הזהות שלנו. אמרנו, שאנחנו ערבים, ואז השומר אמר שהוא לא מסכים שניכנס למקום. נורא כעסנו ואז הלכנו למנהל כדי לדבר איתו. הוא אמר שהוא לא מוכן להכניס אותנו. אנחנו לא ויתרנו והלכנו לשוטר בכיכר אתרים.

הוא אמר לנו שבעל הבית יכול להחליט את מי להכניס ואת מי לא. כשחזרנו לדיסקוטק אמר לנו אחד השומרים שאנחנו לא ניכנס לדיסקוטק כי אנחנו ערבים".

ארבעת הנערים, עבד'ל גאני רמזי, מנצור ויגאב, האלד אבו־סייף, ועוסמה גרבוע, הם תושבי יפו. אחדים מהם לומדים בבית־ספר מעורבים ליהודים ולערבים.

אתמול ניסינו להשיג את תגובתו של מנהל הדיסקוטק ואת תגובת המשטרה. דוברת משטרת תל־אביב אמרה כי רק היום תיבדק תלונתם של הצעירים.

אמש בפסטיבל ◦ אמש בפסטיבל

השמש: תיאטרון מעולם אחר

מאת מידי פז

תיאטרון השמש (פאריס) מציג: „אינדיאדה", או „הודו של חלומותיהם". מחזה הלן סיקסו. בימוי: אריאן מנושקין. מוסיקה: ז'אן ז'אק למטרה. תפאורה: גי קלוד פרנואה. תלבושות: ז'אן קלוד באריי.

לא בטוח שכל הסבל הזה היה הכרחי; בטוח שהיה כדאי. הסבל כרוך במסע אל האנגר שבנמל יפו, בחמש שעות ישיבה רצופה באולם מחניק למדי, משיב ניחוחות טיגון ממסעדות הדגים השכנות.

ובכל זאת, למי שרצה לחוות תיאטרון, היה כדאי. „אינדיאדה" עוסק במלחמתה של הודו לעצמאותה, בטרגדיה של עם ששמחת השחרור שלו מכבלי הכובש הבריטי מופרת בטרגדיה של הכבלים שהטיל על עצמו: מלחמת אחים. עקובה מדם שפילגה את העם ההודי ושאותותיה ניכרים היטב גם בקורותיו בימים האלה, בלקע שאפשר של שלישים הדומים תאורות, כמו, זה סיפור הבן הבית של „האומה ההודית" בעצם, הסיפור אתנו־פוסאלי על אומות־מתאבדות, שנגרפות אל מעשי הרס תוך אובדן בקרה ושליטה בגורלן. את הטרגדיה הנוראה הזאת הפליאה לבצע להקת

שחקנים מעולה, מגובשת להפליא, שבה כמעט כל שחקן — עד אחרון הנגנים — הוא כוכב. מה שמשכנע הוא כנותם המוחלטת של השחקנים, הגורפים אותך מפאסיביות של צופה בתיאטרון אל מעורבותו של משתתף שאינו יכול שלא לנקוט עמדה. המתח הזה סוחף אותך רגשית ואינטלקטואלית, ולרגעים אתה שוכח את הגבולות הטבעיים שבין במה לקהל, בין שחקן לצופה. חוויה מן הסוג הזה מזומנת לעתים נדירות. זה הישג משום שההצגה סטאטית בחלקיה הרבים. לטקסט חשיבות רבה. בחלקיו הטובים הוא פיוטי ומרגש; בחלקיו הפחות־טובים הוא סובל מסטאטיות קצת באיביות. אלא שהבאיביות איננה חד־משמעית; לעתים קרובות מאוד היא הכובשת.

אריאן מנושקין עושה עבודה מופלאה עם השחקנים, בשילוב תתוצמן יוצא מן הכלל של מרכיבי משחק ומוסיקה נפלאה. כהצגה ראשונה בתאום התיאטרון בפסטיבל „אינדיאדה" היתה בכורה מבטיחה ומרגשת.

כמה עצות לדרך: לרכוש תוכניה מורחבת ולוותר על תרגום סימולטאני. הצגה כזאת ראוי להתחיל בשעת ערב מוקדמת ולהאריך במשך ההפסקה. אך כאמור, חרף אי הנוחות, מומלץ.

סוף־סוף אווירה של פסטיבל

מאת הדרת ציבורמן

השבוע השני של פסטיבל ישראל החל אמש, סוף סוף, באווירה פסטיבלית של ממש: רחבת תיאטרון ירושלים קושטה בנורות ודגלים צבעוניים, והמפגש פסטיבל הרחוב החלו עם „אל תתנו למות לומר את המלה האחרונה", בבימויו של ליאור נחמן, ובהשתתפות כ־25 שחקנים, מוסיקאים ומורת אופרה.

ביום ו' הגיעו לישראל קבוצות רבות של אמנים: להקת ראאן, שלישיית בוזאר, שחקני תיאטרון הגריפס, תומי פלנאגאן, קבוצת הסטר האחים פרה. רובם החלו בהופעות כבר בשבת.

היום בפסטיבל

- „קו אחורי": תיאטרון הגריפס, אולם שרובר, 20.00.
- שלישיית בוזאר: תוכנית ב', הנרי קראון, 20.00.
- סקאטינו: תיאטרון ראאס, רבקה קראון, 21.00.
- פרקי שיר השירים: לאה שלנגר, התיאטרון הקטן, 19.00.
- „הדרך לנבזוחות": קבוצת הסטר, זראר בכר, 21.00.
- „קול הפרוגמונות": אידית רוב, רסיטל עיקרבים, 20.30.
- האינדיאדה: תיאטרון השמש, האנגר 3 יפו, 19.00, כל הכרטיסים אזלו.
- מחווה לברנרד קראוס: מוזיאון תל־אביב, 20.30.
- „הדיבוק": בבימוי אנג'ל ויידה, „הבימה", 21.00.
- „דיונהי": אשדוד, 19.15.
- „אל תתנו למותי": תיאטרון רחוב מאת ליאור נחמן, תיאטרון ירושלים, 20.15.
- איוו פוגורליץ': אודיטוריום חיפה, 20.30.

ברגל שמאל

ההופעה הראשונה של איוו פוגורליץ' בירושלים התחילה אמש ברגל שמאל. פוגורליץ' הגיע לבירה לפני צאת השבת, התייצב בבנייני האומה אך לא יכול היה להיכנס פנימה. הדלתות היו עדיין נעולות. הוא כבר חשב לחזור לתל־אביב, אך לבסוף הצליח להיכנס.

כשהגיע לבמה לא מצא את כיסא הפסנתרן. האיש האחראי עדיין לא היה בבניין. כיסא הובא לבסוף מתיאטרון ירושלים, וההופעה הוחלה בזמן.

כאן קאן ◦ כאן קאן ◦ כאן קאן ◦ כאן קאן ◦ כאן

'עולם נפרד' על האפארטהייד מועמד רציני לפרס דקל הזהב

מאת גרעון קין, שליח „דבר" בקאן

קאן. (מיוחד ל„דבר").— הערב יחולקו הפרסים עם נעילת פסטיבל הסרטים הבינלאומי ה־41 של קאן.

המועמד הרציני ביותר לפרס הגדול „דקל הזהב" הוא הסרט „עולם נפרד", סרטו הראשון כבמאי של צלם סרטים בריטי נודע ועטור אוסקרים כריס מנגס. הדן בנושא פוליטי רגיש — האפארטהייד בדרום־אפריקה מנקודת מבטה של נערה, שהוריה, יהודים קומוניסטים, חברי „צבא השחרור הלאומי", מסייעים למאבקם של השחורים בשנות השישים. האב נמלט מן המדינה, האם — שאת רמותה מגלמת היטב השחקנית ברברה הרשי — מנסה להתאבד בבית הסוהר (ונרצחת אחר־כך בפיגוע). הסרט מבוסס על זכרונותיה האותנטיים של התסריטאית שון סלובו.

ובאותו עניין במסגרת המקבילה ראינו אירוע חשוב: „סרט שחור" דרום־אפריקאי ראשון של הבמאי אוליבר שמיץ „מאפאנטסולה", על פושע רחוב הנקלע לתחום הפוליטי ועומד בפני הדילמה אם עליו להסגיר מנהיג שחור.

בירד על צ'ארלי פארקר

גיבור שחור עומד גם במרכז סרטו של השחקן־במאי קלינט איסטווד, המסתפק הפעם בבימוי — „בירד". סרט של שעתיים וארבעים דקות על חייו הקצרים והמיוסרים של נגן הג'אז צ'ארלי פארקר. איסטווד בונה את סרטו המרשים על פלאשבק בשנת חייו האחרונה של פארקר המכור לסמים, אבל הבעייה הנוגעת נעדרת מן הסרט להלוטין. לדברי איסטווד, שהיה הכוכב־התורן על הטיילת בקאן בסוף השבוע — יש ורכים שנות לספר את סיפורו של פארקר. לגביו, הנגן הוא דוגמה נוספת של „חלוץ אמריקאי", שחידש בתחום תרבותי חשוב. גם פה „נקודה יהודית" בלתי־נמנעת. ענקי הג'אז השחורים מנגנים הבשי

ביעות מנגינה חסידית בעיבוד ג'אז בחתונה יהודית.

אישטוואן סאבו ההונגרי מגיש את מה שנראה כחלק נוסף בטרילוגיה על שקיעתה של מרכז אירופה, שהחלה עם „מאפיסטו" והמשכה ב„קולונל רדל". הפעם, „הנוסך", שאותו מגלם, כרגיל, בעוצמה רבה קלאוס מריה ברנדאואר. הוא מבצע מלחמה ההולך ל„מריום" בעל כושר הגדת עתידות. בברלין של שנות השלושים הוא מבשר את עלייתו של היטלר חוכה לחסדי הנאצים — אך אלה מסהרים לחסל אותו כשהוא חוזה בפומבי גם את שריפת הרייכסטאג בדיוק. הסרט עוסק בחלקו של האמן ובתפקידה של התקשורת והקולנוע בעליית הנאציזם. שר התעמולה גבלס והקולנוענית של הרייך לני ריפנשטאל ממלאים בו תפקידים בולטים.

ישראלים בסרט סורי

במסגרת „השבועיים של הבמאים", בשולי המסגרת הרשמית, עורר עניין סרט סורי „כוכבי היום". ממשלת סוריה במממנת סרט אחד בשנתיים, וסרטו של הבמאי הצעיר, אוסאמה מוחמד, שייך לקטגוריה נבחרת זו. הסרט עוסק בביקורת חברתית ובאלימות בחברה הכפרית הסורית, אך הוא מושך את תשומת לבם של הישראלים, בגלל סצינה אחת שבה משוחח הגיבור עם חייל ששב משירות חובה בגבול ישראל. „איך הישראלים?", שואל הגיבור. „הם אנשים כמונו", עונה החייל. אוסאמה מוחמד, צעיר סימפאטי, מספר בגלוי על הגבורה הסורית. רשמית היא לא קיימת, אבל מונעים את הקרנתה בשקט. יש בה שני שלבים: אישור להקרנה מחוץ לגבולות סוריה ואישור להקרנה בתוך המדינה. סרטו עבר רק את השלב הראשון וכלל לא בטוח שהצופים הסורים ישמעו שהישראלים הם „אנשים כמותם".

ישראל מייצאת תוצרת חקלאית ללבנון ולמדינות ערב האחרות

למצרים מייצאת ישראל מוצרי נפט ב־100 מיליון ד' בשנה אולם תוכניות נוספות רבות טורפדו – בגלל האינתיפאדה

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

ישראל מייצאת תוצרת חקלאית לשטח שמצפון לרצועת הבטחון בלבנון באמצעות אניות משא קטנות, וחלק מתוצרת זו מגיע לארצות ערביות אחרות כגון סוריה ועוד.

דברים אלה התברו לפרסום בסוף השבוע עקב מאסרו של רב החובל המצרי, קברניט האנייה „מרקטי" על־ידי שירותי הבטחון של הכוחות הלבנונים הנוצרים, ושיחרורו כעבור כשבועיים, עקב לחץ ישראל.

ייצוא זה התחיל בשנת 1982 באמצעות האנייה „סידרה", אשר הובילה תוצרת חקלאית לנמל ג'וניה שבשליטת הנוצרים, צפונית לביירות. סוחר שיעי לבנוני אמין האג' המתגורר בנהריה, הוא בעל שלוש אניות משא קטנות, בעלות מעמס של פחות מ־1,000 טונות האחת, העוסקות בהובלות מחיפה לאיזור ביירות.

הפלגת האניות אינה סדירה, בדרך־כלל ההפלגות מתבצעות בעיתות של רגיעה באיזור, ותדירותן היא הפלגה אחת או שתיים לחודש. לפעמים פוקדות האניות גם את נמל נקורה שבשליטת הגנרל לחד. בנמל קטן זה שופץ והורחב בשנה האחרונה רציף הקולט גם אניות המגיעות מאיזור ביירות ומקומות אחרים. הייצוא הישראלי כולל תפוחי אדמה ופרי מזון שבשימוש האוכלוסייה המקומית, שימורים ועוד. לפעמים מביאות האניות גרוטאות ברזל או פריטים אחרים. הייבוא מלבנון באמצעות אניות אלה מגיע לכ־10 אחוזים מהיקף ההובלה וכ־90 אחוז הם יצוא ישראלי. שווי הייצוא הישראלי נאמד בכמה מיליוני דולאר בשנה.

רב החובל המצרי נעצר בידי אנשיו של בסאם תומא, ראש שירותי הבטחון של הכוחות הלבנוניים בפיקודו של סמיר ג'עג'ע. לטענת הקברניט, הסיבה האמיתית למעצרו היתה סירובו להוביל חשיש מלבנון לישראל ולכן האשימו אותו כסוכן ישראלי. לא מן הנמנע שהמעצר נעשה, כדבריו של הקברניט, בנקמה על כך שחיילי־הים הישראלי עצר אנייה של הכוחות הלבנוניים־הנוצריים, שהובילה חשיש מלבנון למצרים.

שלום עכשיו: לחקור שקרי קצובר ואילן

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

תנועת „שלום עכשיו" פנתה לשר המשטרה וליועץ המשפטי לממשלה בדרישה לפתוח בחקירה נגד בני קצובר ומנחם אילן, על שמסרו עדויות שקר בניסיון להטות את חקירת המשטרה וצה"ל בעניין אירוע ביתא.

דובר התנועה עמירם גולדבלום אמר כי בבדיקה שערכה התנועה נמצאו סתירות מהותיות בין דבריו של מדריך הקבוצה מנחם אילן למה שמסרה בתו, שהשתתפה בטיול. „שלום עכשיו" טוענת כי קצובר תכנן את מסיבת העיתונאים בה מסרו משתתפי הטיול עדויות שקריות, ומתקבל הרושם כי העדויות הללו תוכננו ותואמו מראש עליידה.

התנועה מבקשת מבר־לב ומחריש להורות למשטרה לבדוק אם יש מקום לפתוח נגד השניים בחקירה פלילית על שמסרו עדויות שקר וניסו להטות את חקירת המשטרה וצה"ל.

ביקורת משפטית על הנשיא שקיצר עונשי אסירי הטרור

„היה עליו להיזהר בנושא המהווה סלע מחלוקת"

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

נשיא המדינה חיים הרצוג קיצר בערב חג השבועות את עונשיהם של שלושה אסירי ארגון הטרור היהודי שהורשעו ברצח, מנחם לבני, עוזי שרבף ושאול ניר, והעמידו על 15 שנה. אם ינוכה שליש מעונשם של אסירים אלו בשל התנהגות טובה הם ישתחררו מבתי הכלא בעוד שש שנים. לפני זמן קצר קיצר הרצוג לכדי 15 שנה גם את עונשם של האחים חייל ושיף מעוזי, שרצחו את חייב חמד אבו־ריש ונידונו למאסר עולם.

האסיר הרביעי שנותר עדיין בכלא הוא יהודה עציון, שנדון למאסר שבע שנים על חלקו בתכנון פיצוץ כיפת הסלע ופיגוע בראשי הערים. עציון, המכונה המנהיג האידיאולוגי של המחתרת, סירב להביע חרטה כל שהיא ולכן לא קיצר הנשיא את עונשו בשום שלב מהתגינות שנתן. יצוין כי רק לפני שנה קצב הנשיא עונשם של שלושה אסירים אלו והעמידו על 24 שנה.

גורמים משפטיים בכירים הביעו תמיהה על החלטת נשיא המדינה והביעו צער על כך שהנשיא מעדיף שיקולים פוליטיים והיענות ללחצים של הימין על פני אינטרס משפטי וציבורי טהור. הגורמים אמרו כי הנשיא היה צריך להיזהר שבעתיים בנושא המהווה סלע מחלוקת פוליטית וציבורית כה חריפה.

נודע כי הנשיא תכנן לקצר את עונשם של אסירי ארגון הטרור לקראת ערב יום העצמאות אך נמנע מלעשות כן בגלל הבקורת הציבורית הקשה שנמתחה עליו, ובעיקר בגלל זו שגרסה כי הוא משמש כלי בידי שר המשפטים אברהם שריר, המונע במתן הצעינות על־ידי שיקולים פוליטיים.

ח"כ יוסי שריד („רצ") מחה נמרצות על הקיצור הנוסף בתקופת מאסר של אנשי ארגון הטרור היהודי. שריד אמר כי הבל מאד שנשיא המדינה עצמו נתן ידו לקביעת שתי מערכות צדק במדינת ישראל — אחת ליהודים ואחת לערבים. „הנשיא דורש נאה את הדמוקרטיה אך אינו מקיים נאה את כללי היסוד שלה".

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) אמרה כי קשה להבין את מניעיו של הנשיא בזמן האחרון, כאשר הוא עושה כל שביכולתו לפעול לשביעות רצונו של הימין בארץ. „בזמן האחרון ביטא הנשיא את דעתו למען הדמוקרטיה אך בצעדיו האחרונים, לאור הסויו לימין, אינו מוכיח את אי תלותו".

יש גבינות - ויש גבינות תנובה!

לא כל מי שיש לו פרה או כבשה יכול להכין גבינה לבנה אמיתית וטובה: לצורך ייצוד גבינה איכותית יש להקפיד על מגוון תהליכים עדינים ומורכבים. הגבינות הלבנות של תנובה עשויות מחלב משובח, מיוצרות בתהליכים חדשניים ומשוכללים, עוברות פיסטור מתאים ובדיקות איכות גבוהות ונמצאות בפיקוח משרד הבריאות. אל תסכן את בריאותך באכילת גבינות שלא עומדות ברמת האיכות וההיגיינה הנדרשת. עכשיו יותר מתמיד – לגוף שלך מגיע גבינות לבנות תנובה.

לגוף שלך מגיע תנובה

במזכרת־בתיה תצורף אשה למועצה הדתית

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" ברחוב

בעקבות הוראת בג"ץ על מינויה של לאה שקיאל לחברה במועצה הדתית של ירוחם, הודיע ראש המועצה המקומית של מזכרת בתיה רפי אלול על החלטתו לצרף אשה גם למועצה הדתית בישוב.

אלול אמר כי חייב כל הזמן צירוף אשה למועצה הדתית, אך הוליט שלא לנקוט צעד כזה כל עוד הנושא היה נתון בבג"צ. הוא הוסיף כי יש שתי מועמדות לתפקיד, אך נמנע מלנקוב בשמן.

צד"ל מכחיש הודעות חזבאללה על פיגועיו

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מפקדת צבא דרום־לבנון הכחישה אתמול בכל תוקף ידיעות שפורסמו בלבנון ומקורן בארגון „חזבאללה", לפיהן נפגעו 15 חיילי צד"ל בשורה של התקפות וחילופי אש בין „חזבאללה" לבין חיילי צד"ל בסוף השבוע שעבר בדרום־לבנון.

ממפקדת צד"ל נמסר, כי על סיורים ומוצבים של צד"ל בגבול איזור הבטחון בדרום־לבנון נעשו בסוף השבוע שני נסיונות תקיפה של אנשי „חזבאללה", שהשתמשו באש מנשק קל, פצצות ר.פ.ג'. ומרגמות, אך בכל המקרים לא היו נפגעים לצד"ל ולא נגרמו נזקים.

על־פי הידיעות מלבנון נפצעו 15 חיילים של צד"ל בשורה של תקיפות ונסיונות לכבוש מוצבים באיזור הבטחון. אנשי „חזבאללה" הודו, כי לתוקפים מאנשיהם היה הרוג אחד ומספר פצועים.

בן־פורת לא חוזרת בה ומוכנה להיות מבקרת

מאת סופר „דבר"

בניגוד לשמועות שנפוצו בסוף השבוע שעבר, כאילו לסגנית־ברימוס של נשיא בית המשפט העליון מרים בן־פורת יש „הרהור שני" בדבר הסכמתה העקרונית לקבל על עצמה את תפקיד מבקר המדינה – נודע כי הסכמתה העקרונית לא השתנתה.

ההצעה לקבל את כהונת המבקר הועלתה לפני השופטת בן־פורת לפני כשלושה שבועות על־ידי נציגי כמה סיעות בכנסת, ובראשם ח"כ דוד ליבאי, יו"ר הוועדה לענייני ביקורת המדינה. ההצעה הובאה על דעתם של ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו שמעון פרס. הידיעות על בקשתה של השופטת בן־פורת להעניק לה זמן נוסף כדי להחליט סופית אם להיענות להצעה, נפוצו בשל העיכוב במינוי, במיוחד – נוכח מינויו של מבקר המדינה הנוכחי יעקב מלץ לכהונת שופט בבית המשפט העליון.

נודע, כי לשופטת בן־פורת נשארו עדיין כמה חובות לתפקידה הקודם בטרם תתפנה לעיסוקים אחרים: היא חייבת לחתום על כמה פסקי־דין שניסחם הול בטרם פרישה מתפקידה כשופטת בית המשפט העליון. כמו כן, משפטנים המכירים היטב את מרים בן־פורת אומרים כי אין כל יסוד לדרוש שעשוי להתקבל מהתבטאויות שונות, כאילו בן־פורת שאפה לקבל על עצמה את כהונת נשיא בית המשפט העליון ופרשה מתוך תסכול כלשהו. בן־פורת פשוט הגיעה לגיל הפרישה המתחייב מן החוק.

דרוויש: לא אלך לר"צ כי אינני זונה פוליטית

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר"

„אין לי אופי של זונה פוליטית הפורשת ממפלגה למפלגה", אמר ראש מועצת בקה אל־גרביה, סמיר דרוויש בתגובה לידיעות לפיהן הוא מנהל מו"מ עם „רצ" לאחר שפרש בסוף השבוע מהתמודדות על המקום המיועד לנציג ערבי ברשימת המערך לכנסת.

דרוויש הודה כי נפגש עם ח"כ יוסי שריד אך לא דובר כלל על מועמדותו מטעם „רצ". דרוויש אמר עוד שהחלטתו לפרוש מההתמודדות במערך סופית, והוסיף כי הוליט לחזור לכפרו ולהתמסר לתפקידו כיו"ר המועצה המקומית בכפר.

לסופר „דבר" נודע כי דרוויש עומד להגיש היום מכתב ליו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס ולמזכ"ל העבודה ח"כ עוזי ברעם בו הוא מסביר את מניעי פרישתו מההתמודדות.

בשיחה עם סופר „דבר" אמר דרוויש: „מאז שהחלטתי להגיש את מועמדותי הופעלו עלי לחצים מחוגים שונים בכפר להסירה, וחוגים אלה אינם מסתירים כיום את קרחת רוחם מהחלטתי". במכתבו לראשי „העבודה" קובל דרוויש על ניהול בלתי־תקין, ועל התנהגותם של ראשי המחנות במפלגת העבודה, שלדעתו עושים שימוש במנגנון המפלגה לטובתם ולטובת תומכיהם. „אינני יכול לסבול יחס של 'שמור לי ואשמור לך' כשהאינטרס הכללי נופל קרבן", אמר.

דרוויש לא נענה לבקשתם של אחדים מראשי המפלגה לעכב את פרישתו מההתמודדות עד לשובו של שמעון פרס מחו"ל. הוא הודיע כי אינו פורש ממפלגת העבודה וימשיך להיאבק בתוכה.

בג"ץ ידון הבוקר על עתירת מובארק עוואד

מאת דני רובינשטיין, טובה צימוקי ונתן רועי סופרי „דבר"

ראש המרכז ללימודי אי־אלימות במזרח ירושלים, מובארק עוואד, מובא הבוקר לדיון בבית המשפט העליון בירושלים בעתירה שהגיש נגד גירושו. בג"ץ יתן, זו הפעם הראשונה, פסיקה שתגדיר את מעמדם המשפטי של תושבי מזרח ירושלים.

אתמול נערכה הפגנת הזדהות עמו מול מטה משטרת ירושלים במגרש הרוסים.

פרקליטיו של עוואד, עוה"ד אברהם גל וג'ונתן כותאב, אומרים בעיקרי הטיעון שהגישו לבג"ץ לקראת הדיון, כי גירושו יגרום למדינת ישראל נזקים חמורים: „הגירוש ישיג מטרות הפוכות מאלה הרצויות, אפילו לראש הממשלה".

עוואד ופרקליטיו אומרים, כי החלטות ראש הממשלה ויועציו נתקבלו על יסוד מידע מוטעה וחלקי, בעקבות שורה של טענות־סרק והשמצות שהפיצו נגדו גורמים ימניים קיצוניים. לדברי עוואד אין לגרשו משום שיש לו מעמד מיוחד של תושב קונסטיטוציוני כמו לכל תושב אחר במזרח ירושלים. מעמד זה, של מעין אזרחות, אינו מעניק לישראל שום זכות לגרשו על סמך העובדה, שתוקף אשרת התייר שלו פג, נטען.

פרקליטיו של עוואד צירפו לעתירה הודעתו של ד"ר מירון בנבנישתי, מומחה לבעיות השלטון הישראלי ביהודה ושומרון, המאמץ את טענותיהם. בנבנישתי כותב כי „החלת החוק הישראלי לא פגעה במעמדם האישי של תושבי מזרח ירושלים בזכות התושבות שלהם, ברכושם או בעיסוקם, גם כאשר ייצאו מהאיזור".

משמרות מחאה

מאות פעילים מתנועות המחאה נגד הכיבוש קיימו בשבת משמרת מחאה מול שישה מתקני מעצר בארץ ובשטחים. הם נשאו שלטים המוחים על מעצרים המוניים של פלשתינים ובפרט על המעצרים המנהליים. המפגינים, יהודים וערבים, התייצבו מול כלא עתלית, בית המעצר „קישון", נווה־תרצה, רמלה, „פרעה" ובית הסוהר הצבאי בשכם.

המפגינים שביקשו להגיע מול כלא פרעה ומול כלא ג'נית לא קיבלו היתר להגיע לאותם מקומות.

ד"ר אבי עוז, ממארגני ההפגנות מול בתי הכלא, אמר אתמול כי ההפגנות הן פרי יוזמה משותפת של 15 גופים שהתארגנו כדי למחות על הכיבוש ועל המעצרים בשטחים, תחת הסיסמאות: „שלום ישראלי־פלשתיני", „הקץ לכיבוש" ו„החזירו את החיילים הביתה". ב־4 ביוני תתקיים הפגנה של כל הגופים הללו, וכן תהלוכה לאורך רחובות תל־אביב, כציון ל־21 שנות הכיבוש הישראלי בשטחים.

هكذا من الأصل

مكان الأصل

דבר פתוח

מנהיג נוסח מפא"י ההיסטורית

מאת טובה צימוקי

קשה להאשים את צבא העיתונאים, הפרשנים והפוליטיקאים, שטענו בשנים האחרונות, כי נסתם הגולל על מפא"י ההיסטורית. המהות הנדושה שנוצרה, תחת הנהגה רפ"יסטית, היתה מעין מצבה לדור המייסדים, שנעלם כלא היה. שמות כמו לוי אשכול, זלמן ארן, גולדה מאיר, פנחס ספיר, משה ברעם, פנחס לבון, מקשטים בימים אלה מחקרים עלומים של מתמחים במדע המדינה, אבל לדור המצביעים החדש אין הם אומרים דבר. בתוך 12 שנים, מ־1965 ועד למהפך השלטוני ב־1977, התמוטטה מפא"י ההיסטורית. תהליך שיקומה הוטל על שמעון פרס, איש רפ"י, בעזרת שני יוצאי פלמ"ח מובהקים, יגאל אלון ויצחק רבין.

בשנים האחרונות היה נדמה, שלא רק המנהיגים נעלמו בהדרגה מהנוף הפוליטי. המפא"יות – כדרך שלטון, כזרם הקשור עדיין לעיקרי הסוציאל־דמוקראטיה – גם היא היתה לאנאכרוניזם. הביצועיזם, היעיל כביכול, והדבקות בערכי הרכושנות, נעשו מעין מודל לחיקוי, ואף לחלק מעולם הערכים של מנהיגי מפלגת העבודה. ידידים של ישראל, כמו ריצ'ארד ניקסון וג'ורג' שולץ, נהפכו בעיני רבים במפלגה גם למורי הלכה במשנה הסוציו־אקונומית. אחרים דבקו במודל הרכושנות היפאנית וראו בו אפילו דגם של „סוציאליזם".

בילבול המושגים בתחום האידיאולוגי, וההתרחקות המוחלטת מהאידיאל הסוציאל־דמוקראטי, הובילו את המפלגה לשוקת שבורה. רבים מתחילים להתגעגע לכמה מסגולותיה של המנהיגות הוותיקה – לדבקות בערכי התנועה, לצניעות ההליכות, לאנטי־תזה הברורה ששאפה להציב כנגד הימין.

שלום חבשוש, בן 52, יו"ר ארגון עובדי התעשיה הצבאית המייצג 13,000 פועלים, מתייחס לאידיאולוגיה של תנועת העבודה באותה רצינות כבדת־ראש, שאיפיינה את חברי תנועת הנוער של ארץ־ישראל העובדת בשנות ה־30 וה־40. חבשוש, תושב ירושלים מאז עלה עם משפחתו מתימן ב־1944, הוא נעים הליכות, סופר־מנומס, אבל המנהיגות שלו בתע"ש היא תקיפה, והדיבור ריאליסטי. בגיל 17, לאחר שלמד בבית־הספר המקצועי „עמל", הלך לעבוד בתע"ש. היה חרט, איש ייצור, ועבר את כל השלבים, אך תמיד ראה את עצמו כאיש תנועת העבודה והתייחס ברצינות מוחלטת לתכנים הפועליים שלה.

בזכות הרקע התנועתי־תיאורטי שלו ונסיונו כמנהיג פועלים וכאיש הוועדה המרכזת, מסוגל חבשוש להצביע – ובכך הוא אולי היחיד מקרב הפעילים המרכזיים במפלגה – על שר האוצר הפופולארי, משה נסים, כעל האוייב מספר אחד של תנועת העבודה הישראלית. את היחס החיובי של החלק האליטיסטי בתנועה להישגי השר, יחס הנובע מהתברגנות תודעתם, דוחה חבשוש מכל וכל. הוא מבין היטב, שנסים מאיים על הבסיס הכלכלי של תנועת העבודה, ושזה חלק מאסטראטגיה כוללת, המאיימת על ההסתדרות ועל מפלגת העבודה לא פחות מרדכו המדיניתי־...

הסכנה אורבת לק...
הכללית, לקיבוצ...
ששינוי של אחו...
שמחזיקות קרנו...
בהגדלה אדירה...
בקיצוץ למעשה...
חבשוש דוחה...
כספי". הוא מבין...
סדרי העדיפויות...
אבל יש לו...
ההתנהלויות, וב...
המעשירה את ה...
מעמדות מובהק...
מבטל את מס היס...
מסקנות ועדת שש...

לפופולאריות של נסים יש השלכות אלקטוראליות, וחבשוש חרד לעתידה של תנועת העבודה ככוח מוביל במדינה. מדיניותו של נסים זכתה להצלחה מרשימה אצל שכבות מבוססות ואליטות כלכליות, שנהנו במישרין מהרפורמה במס ההכנסה. המדיניות הזו היא חיקוי מדוייק של מדיניות מארגרט תאצ'ר, ומכאן חששו של חבשוש מפני בידורה של מפלגת העבודה. האליטות הכלכליות תומכות, מטבע הדברים, גם בביטול מס היסף. הטיפול הקשוח של השר בשובתי הסקטור הציבורי (עובדי המינהל בבתי־החולים, למשל), מתקבל באהדה. הכלכלה של נסים יוצרת תודעה חדשה, המנוכרת עוד יותר לערכי תנועת העבודה. לתהליך הזה יש מחיר אלקטוראלי ברור.

מנהיגי מפלגת העבודה מתקשים להתמודד עם ה„נסימיזם". לרובם אין כל מגע ישיר עם העובדים. חלקם אימצו תיאוריות שמרניות בנושא הכלכלי־חברתי, שאינן אלא פועל־יוצא של הביצועיזם והגישה „הממלכתית", האופייניים למעמד המנג'רים שצמח במפלגה. לחבשוש, המייצג המובהק עובדים, יש כלים כדי להתמודד אידיאולוגית עם השמרנות של נסים.

חבשוש הבין את הנושא החינוכי־אידיאולוגי כבר לפני שנים רבות. לא בכדי היה מראשי הפעילים בוועדה המרכזת של ההסתדרות, שקראו לחידושו של זרם העובדים בחינוך. מי שהזדעזע מהתנהגותם של חלק מגדנ"עי ירוחם כלפי צעירים ערבים כבולים, חש אולי את ההיפוכות שבצורך לחנך אחרת, לסוציאליזם ציוני־הומאני, כדי לבלום את עליית הליכוד והגוש הדתי־לאומני.

...חתם ורמת
...איש ועד
...י של הזרם
...ה סמויה,
...פאסיביות
...שקעות או
...ירה בין
... המפעל.
...באישיותו
...דיקליות
...ז להקים
...י הארץ;
...האפשר
...מושגים
...ג רציני
...לו מפלגת
...סנאלי עם הליכוד, וגם
בהתמודדות הרעיונית עם הימין.

באורח פרדוקסאלי אפשר לומר, שסיכוייו של חבשוש להיבחר כמועמד מטעם מפלגתו לכנסת מצויינים, דווקא משום שאינו מעורב בכל ה„דילים" הידועים לשימצה. בזמנו נבחר ברוב עצום לוועדה המרכזת וזכה להערכות בפומבי מפי יצחק רבין, עמירם סיוון, אברהם כ"ץ־עוז, יצחק בן־אהרון. מסיבות אישיות נכנס הפעם למערכה מעט באיחור, וחבריו מתלבטים איך לתרגם את נתוניו הטובים לתמיכה פוליטית, בלי נופך מזויף של יח"צנות, המנוגדת כליל לאיש.

שלום חבשוש יוצא לזירה הפוליטית המרכזית עם ריקורד של מנהיג עובדים, שתודעתו עוצבה במסכת חיים לא קלה. הקלף־מידמן, אומרים חבריו, נושא עמו במטענו גם את המורשת האידיאולוגית של ברל כצנלסון ואת המסורת הפוליטית של לוי אשכול ואפילו יצחק בן־אהרון. אולי הספידו את מפא"י ההיסטורית מוקדם מדי.

לחוקק חוק ערי הפיתוח

מאת יצחק פרץ

בחירתו של ח"כ שאקי לראשות רשימת המפד"ל לכנסת מסמלת את המהפך שהתחולל במפלגה זו, שכבר יוצגה בכנסת על־ידי יוצאי המערב בלבד, אף שרוב תומכיה היו מאז ומעולם בני עדות המזרח. זוהי רק דוגמא אחת מני רבות לתהליך שילובן המלא של העדות בחברה ובפוליטיקה. אפשר לברך על השילוב הזה, שבזכותו ירדה הבעיה העדתית מראש סדר־היום הישראלי, אך בכך לא נפתרו הבעיות החברתיות האמיתיות.

מערכת ההסברה של הליכוד בעידן מנחם בגין הפיצה בציבור תיאור מלאכותי של קידום בני עדות המזרח במישור החברתי, הכלכלי והפוליטי, על־ידי הבלטת כמה דמויות של יוצאי עדות בהנהגה הפוליטית. הליכוד ממשיך ליהנות מתדמית של „מיטיב עם העם", הכורה אוזן לרחשי ליבו של ציבור גדול, שחש עצמו בעבר מנוכר לזרם המרכזי של הפוליטיקה הישראלית.

אינני מזלזל באמוציות; אני יודע שהן מרכיב דומינאנטי בהצבעה הפוליטית ובנושא זה יש בליבי על מערכת ההסברה הלקויה של מפלגת העבודה, שהותירה את השדה הזה פרוץ. הליכוד כבש אותו, בדמאגוגיה ובהפרחת סיסמאות חברתיות שאין בהן ממש. אולם מעבר לרגשות ולתדמית – מה דמות החברה שיצר הליכוד בעשר שנות שלטונו? זו השאלה האמיתית, שכן מדיניות חברתית נבחנת בסדרי העדיפויות שהיא מציבה ולא בהצהרות ובנאומים. הנתונים על העוני בישראל ועל מצב אזורי הפיתוח הם קנה־המידה לבחינת המדיניות החברתית.

נתונים שהתפרסמו לאחרונה על ממדי העוני בישראל, על הרס השירותים החברתיים ועל ההצטמצמות המשמעותית של אוכלוסיית ערי הפיתוח חושפים את התרמית של הליכוד, שהיטיב לדבר אל הרגש, אך במדיניותו פגע דווקא באותן שכבות שהעלו אותו לשלטון. לאחר עשר שנות שלטון הליכוד, בעיקר במשרדים הכלכליים השונים, הגיעה ישראל למצב, שפער ההכנסות בין עשירים לעניים גדול יותר מזה שבארה"ב וגדול פי שניים מזה שבמדינות סקנדינאוויה. החמישון העליון אצלנו – 20% המשפחות העשירות ביותר – מחזיק בכ־40% של ההכנסות במדינה (לעומת 36% שמחזיק החמישון העליון בארה"ב).

הבעיה כיום איננה איפוא בעיה עדתית אלא בעיה חברתית. עם זאת לא נוכל להתעלם מכך שבישראל יש חפיפה גדולה בין העוני למוצא האתני (עדות המזרח).

אני סבור כי את נושא אזורי הפיתוח יש להציב במרכז המדיניות החברתית בישראל. כמי שכיהן כראש עיר פיתוח, דימונה, בשנות ה־70, אני זוכר היטב את המעמד המועדף שממנו נהנו ערי הפיתוח בתקופת שלטון המערך. מעמד זה בא לידי ביטוי בהטבות ממשיות ולא בהצהרות הורדה חסרות כיסוי, כמו אלה שמשמיעים כיום שרי הליכוד. בתקופת המערך ניתנו, למשל, הטבות רציניות לבעלי מקצועות נדרשים שהיו מוכנים לעבור לערי פיתוח. כיום נשחקו ההטבות והן סמליות בלבד. מפעלים חשובים, כמו הזנת תלמידים ושירותי רווחה בחינוך לצמצום הפערים, בוטלו.

חוק חינוך תיכון חינם, שהליכוד מתפאר בו כבאחד מהשגיו החברתיים הגדולים, הוא דוגמא למדיניות שבפועל דווקא פגעה בשכבות החלשות, שהן רוב אוכלוסיית ערי הפיתוח. יישום החוק ממומן מתשלום של אחוז קבוע, 0.4, מהביטוח הלאומי שמשלם כל אזרח. בעבר נהנו רק תושבי ערי הפיתוח מחינוך תיכון חינם. כיום הם מממנים גם את בעלי היכולת, שנהנים מחינוך תיכון חינם.

אני איתן בדעתי, שיש למסד את נושא ערי הפיתוח בחוק כולל ומקיף, שיגדיר להלכה ולמעשה את המעמד המיוחד שמעניקה המדינה לאזורי הפיתוח. גם ביחס לחוק הזה משתקף הפער בין הצהרות למעשים.

ב־1986 התקיימה, ביוזמתי, ישיבה חגיגית של הכנסת בנושא ערי פיתוח. בעקבות הדיון הגשתי את הצעת „חוק ערי פיתוח". החוק בא לרכז, במסגרת אחת, את כל ההטבות הקיימות ולהוסיף הטבות במסגרת חוקית ברורה, כדי להבטיח מתן הטבות ותמריצים לפי קני־מידה ברורים ואחידים ולא בשרירות־לב של שרים או על־פי קרבה פוליטית של ראשי ערי פיתוח לשרים הכלכליים (שכולם כיום אנשי הליכוד).

העקרונות העיקריים בהצעת־החוק הן: א. חוק עידוד השקעות הון, שיבטל כל מגבלה על הענקת מעמד של מפעל מאושר למפעלים בערי הפיתוח. כיום רק מפעל שמייצא זכאי למעמד „מאושר". לדעתי, יש להסיר הגבלה זו. ב. חוק חינוך חינם לתושבי ערי הפיתוח, שיבטיח לכל בני המקום חינוך, ללא תשלום, מגיל הגן ועד לסיום תואר ראשון באוניברסיטה, בלי להזדקק לקרנות צדקה למיניהן. ג. החזרת תמריצים משמעותיים לבעלי מקצועות נדרשים בתחום החינוך, התרבות, הטכנולוגיה ושירותים חברתיים, כדי שערי הפיתוח יוכלו להתחרות כיאות על משיכת בעלי המקצועות הטובים ביותר.

החוק מתעכב בגלל התנגדות שר האוצר מטעם הליכוד. כחבר ועדת הכספים של הכנסת אני יכול להציע מקורות מימון ברורים לחוק: א. מס היסף, שהוא מס צודק מאין כמוהו מבחינה חברתית: מס זה היה מכניס כ־60 מיליון ש"ח לקופת המדינה. ב. הסכום שהפסיד האוצר בגלל הפחתת עלות העבודה: ההפחתה התבטאה בהקטנת תשלומי הביטוח הלאומי של המעסיקים הפרטיים, מה שגרע מהכנסות המדינה כמיליארד וחצי ש"ח. אם מביאים בחשבון שמחצית הסכום הנ"ל חיונית לעידוד מפעלים המייצרים ליצוא, נותר סכום של כ־700 מיליון ש"ח, שיכול היה לעבור לקופת ערי הפיתוח ולפרוייקטים חברתיים אחרים. אולם מן ההפקר זכו אנשים במגזר העצמאי, שהקשר בינם לבין יצוא מקרי בהחלט.

מפלגת העבודה צריכה לאמץ את חוק ערי הפיתוח, כחלק מתפיסת־עולם חברתית־כלכלית ברורה. בעבר השכילה תנועת העבודה להניף בהרמוניה את שני הדגלים, דגל הבטחון ודגל החברה. גם כיום, לקראת מערכת הבחירות, עלינו לחזור ולהבליט את ייחודנו מול הליכוד. ייחוד הקיים באספקט החברתי לא פחות מאשר במדיני.

מפלגת העבודה, שבעבר חטאה ביחס לא נכון לעדות המזרח, השכילה בשנים האחרונות להציב בצמרת הפוליטית והכלכלית שלה אנשים כמו שחל, קיסר, גאון ורפי אדרי, התופסים מדרך הטבע עמדות בכירות. יש לקוות שהדמוקראטיזציה שהנהיגה המפלגה בבחירת הרשימה לכנסת תפתח פתח רחב לכוחות צעירים ורעננים ולנציגי אזורי הפיתוח.

אם הרכב הרשימה לכנסת יבטא נאמנה את כל הכוחות הקיימים במפלגה, ואם במקביל תגובש מדיניות חברתית כלכלית ברורה, השמה את הדגש בצורך חברתי ובהעדפת אזורי הפיתוח – נצחוננו בבחירות יובטח.

אידגון המועצות האזוריות (של ההתיישבות העובדת)
משתתף בצערו של מר אברהם זהבי
סגן הממונה על מחוז הדרום במשרד הפנים
על הפטירת
אימו ז"ל
ולא נדע דאבה עוד

אנו משתתפים באבלו של חברנו
מוטי אישי־איר והמשפחה
במות האב
אברהם איזבוצקי ז"ל
בית מעגן מיכאל

אבלים על מות בננו
ישראל (שרוך) הורביץ
בנם של חברנו יהודית וטוביה
משתתפים בצער המשפחה
בית כפר גלעדי

לחברנו דוד בר
ואילנה זק ולבני המשפחה
אתכם באבלכם
במות
אביכם ז"ל
בית גבעת ברנר

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו שמחה לייבל
במות **אבין ז"ל**
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום

לחברנו שלום וולקומיר
אתך באבלך במות
רעייתך ז"ל
חברה להשקעות של בנק הפועלים
ההנהלה והעובדים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי דימונה
הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תבנית מפורטת מס' 102/03/25 שינוי מס' 41 לתבנית המפורטת.
עיקרי הוראות השינוי:
חלוקת מגרש של חלוקת בשטח התכנית.
יעוד שטחים למגורים והעיקר מציאת מגרשים לבניה עצמית.
יעוד שטחים לבניני ציבור.
יעוד שטחים פתוחים לרבות פארק שכונתי.
יעוד שטחים למסחר.
יעוד שטח לספורט ונופש.
הסדרת מערכת הכבישים לכלי רכב, דרכים להולכי רגל ורחובי אופניים, דרכים משולבות לכלי רכב להולכי רגל („מדרחוב") וחניה לכלי רכב.
האלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ־464 דונם גושים: 39513, 39507, 39506, 39504 שכונת שבעת המינים – דימונה
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' – 3389 מיום 9.10.84 עמוד 32. השינוי האמור שבה – הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו. הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה דימונה. כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דיינר,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי דימונה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה דימונה הופקד שינוי תבנית הנקרא שינוי מס' 44 לתבנית מפורטת 102/03/25 ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לאזור מסחרי.
האלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 3,445 מ"ר גוש: 39512 חלקות: חלקי חלקות 19, 104 מקום דימונה.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.
ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן מסתמכת ההתנגדות.
שלום דיינר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי נצרת־עילית
הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים, שינוי תבנית מתאר מקומית הנקרא „שינוי תבנית מתאר מקומית מספר נצ/181/1". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3845 חלקות 154, 137, 138, 142, מגוש 505. בין הרחובות: השריון, האירוסים, הכרמים.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי זכויות בניה והוראות בניה למתנ"ס, ספריה ואולם מופעים.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3342 ה' תשמ"ו עמ' 2203 ובעתון בוקר שעד מתאריך 19.5.86 ובעתון ערב מעריב מתאריך 18.5.86 ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 19.5.86.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הלוח הכללי

הצעות עבודה | מכוניות | דיפוי והדיה | רהיטים | מקרים | מכונות כתיבה | הלוואות | בת זוג | הכרזות | דירות גאות | שרותי הובלות | פוליש ונקיון | שיפוצים | נרשמו לנישואין | שוק המציאות | שידוכים | ירושלים | דיפוי והדיה | הכרזות | דירות | הכרזות | אילת | הכרזות

דרושים
★ מבחים
★ עוזרי מבחים
★ גרילמנים
03-6448111
לפנות 14.00 – 16.00

רצות למרחקים קצרים

את המועמדות כבר הכרנו, אמנם מעטות, ברשימות־ביקור שהן מגיעות לאלה שעל פי הצבעתם יפול דבר.
את חברות הכנסת כולנו מכירים ויודעים מה פעלו, ואם לא פעלו די ואין אנו יודעים הכל, ברשימת־ביקור קבר לא ישנה.
אנו מתכבדים להגיש לכם שני ואחרון, מתוך דברים שכתבו המועמדות על עצמן, פועלן, והשגיותיהן לעתיד אם ייבחרו.
בהצלחה לכולן.

שרה אלטמקמר, חברת הועדה המרכזת של ההסתדרות וזה 7 שנים יו"ר המחלקה לרווחה ועבודה, שהוקמה בעקבות יוזמתה להרחיב את פעילות האיגוד המקצועי, גם לתחומים האנושיים של עולם העבודה.

ריכזה את מבצע העידות המקומיות במועצות הפועלים ולאחר־מכן, את מערך ההדרכה שהפעיל את המועצות המפעליות בחברת העובדים.

עמדה בראש האגף לחינוך תנועתי ודור המשך בנעמ"ת ובמקביל נשאה באחריות למטה ההסברה של המערך בנעמת בבחירות 1977–1981.

את פעילותה בנעמת החלה ב־1972 בנעמת, שם הקימה את פרוייקט ההדרכה לנערות במצוקה.

רקעה האקדמי – תואר ראשון בעבודה סוציאלית ותואר שני – התמחות במינהל ציבורי ותיכנון חברתי באוניברסיטת בר־אילן.

חניכת "המחנות העולים", עלתה מפולין ב־1958.

כחברת כנסת תוכל, כדבריה, לחזק את ה"לובי" החברתי בכנסת, אל מול הפופוליזם של הליכוד וכן ליישם את ההשכלה והנסיון שרכשה בתחומי חברה, רווחה ועבודה וליזום רפורמות במינהל הציבורי ובשיפור השרות לאזרח. כן תוכל לייצג נשים וצעירים.

רפאלה בילסקי ביהוד נולדה ב־1939 בתל־אביב, סיימה לימודים לתארים ב.א ו־מ.א. במדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים ולתואר הדוקטור באוניברסיטת גלזגו. מכהנת כמרצה בכירה בחוג

למדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים. בעבר חברת הנהלת מוסד ון־ליר ומתאמת אקדמית בנושאי חברה ורווחה בממשלתו של יצחק רבין.

הצטרפה למפלגת העבודה ב־1977 ומאז היא חברה במרכז המפלגה. כיהנה כחברת הלשכה והמרכז במשך שתי קדנציות. מאמינה שתחלופה, ולו חלקית, בכל התפקידים היא תנאי הכרחי לשמירה על רעננותה וכוחה של המפלגה.

חברות מחוץ ירושלים ופעילה במוסדותיה. הופיעה בפורומים רבים ברחבי הארץ, בעיקר בנושאי חברה ורווחה.

מונתה על ידי מוטה גור, בהיותו שר הבריאות, ליו"ר המועצה הלאומית לבריאות וחברה ועל ידי שמעון פרס, בהיותו ראש הממשלה למ"מ יו"ר המועצה לתכנון חברתי שליד ראש הממשלה.

מוכרת לקהל הישראלי דרך מאמריה (הבולטים שבהם "החברה הישראלית והשלום", "משבר מדינת הרווחה", "היש מדיניות חברתית בישראל") ובעקבות ספרה "כל יהיר הוא מלך".

צפורה צור, נולדה בטורקיה ועלתה עם הוריה בגיל שנתיים. גדלה בירושלים ובגלל המצב הכלכלי של המשפחה נאלצה לחלוק בין ספסל הלימודים לבין עבודה, בסיוע לפרנסת המשפחה. בשנות החמישים עברה המשפחה לשכונת עזרה ובצרון, כיום רמת־אליהו שבראשון־לציון, שם היא גרה עם בעלה ושני בניה. בנה יוסי ז"ל נפל בלבנון.

היא מאמינה כי השינוי במצב החברתי בארץ יבוא, אם נלך בדרך של עשית צדק חברתי, העלאת השכר לשכבות הנמוכות, חלוקת המשאבים הלאומיים על פי צרכי החברה האמיתיים ובעיקר, על ידי מתן הזדמנות לנקודת זינוק שווה.

פעלה בעבר בתחומים הבאים: פעולות התנדבות בקליטת עולים במעברות ובאוכלוסית מצוקה, עבודה קהילתית בתחומי התרבות והחברה, משולבת

בעבודה מפלגתית, בנעמת – מספר שנים בהתנדבות ולאחר מכן רכזת נעמת ואחראית על פעילות קהילתית בשכונות ראשון־לציון. היתה רכזת אזורית בישובי הנגב.

כיום היא יו"ר האגף למשפחה וקהילה במרכז נעמת.

ציפורה צור חברה בפורומים שונים, כגון הועד הפועל של ההסתדרות, של אגודת "הפועל", של קופת־חולים וכן בהנהלת האגודה "חיים וסביבה" שליד משרד הפנים, ובועדות שונות במפלגת העבודה.

היא מאמינה ביכולתה לפעול למען יצירת בסיס לחברה איכותית, בעלת עוצמה פנימית, בטוחה ומשגשגת.

אילנה מודר, ילידת 1939, עלתה עם קום המדינה ממרוקו והתחנכה בקיבוץ. מהגננות הראשונות בקרית־מלאכי.

נשואה למחנך ומשורר עזרא מודר ואם לחמש בנות.

תרמה כמורה, כמזכירת נעמת וחברת הנהלת המועצה המקומית קרית מלאכי לתהליך צמיחתה של העיירה ממעברה עלובה לקריה משגשגת.

ממונה על המנגנון המתנ"סים בקרית־מלאכי וייצגה מספר פעמים את ישובה בצרפת.

היא מביאה, לדבריה, את נסיונה הציבורי במישור הארצי: חברת מרכז המפלגה, מרכז נעמת ומרכז "הפועל" וכן חברה במועצת ההסתדרות, מועצת נעמת ומועצת קופ"ח.

פעילה במישור המוניציפאלי, בועדה למעמד האשה ובועדה לעיר הפיתוח של מרכז המפלגה. בעבר מועמדת לכנסת.

רואה עצמה כמועמדת לייצג מגזרי אוכלוסיה שעד כה פנו להם עורף ואת ישראל החדשה הפועלית המתחדשת והיפה.

אסתר ביתן, נשואה ואם לשני ילדים, נולדה במרוקו ועברה בילדותה להתגורר בצרפת עד לעליתה ארצה.

בשנות ה־60 נשלחה על ידי ממשלת צרפת למדינות אפריקה, כדי לפעול שם למען ביעור הבערות.

לאחר מלחמת יום הכיפורים הקימה בדרום צרפת תנועת עליה לישראל והביאה, כדבריה, לעליית מאות משפחות ארצה.

עלתה ארצה ב־1977, בראש גרעין שמנה 50 משפחות, שכולן השתלבו יפה בחיי הארץ.

השתלבה באופן טבעי בתנועת העבודה ונתנה יד לשיקומה לאחר ה"מהפך". פעלה בשכבות בקרב ציבור הרחוק מן המפלגה והביאה לקירוב שורה ארוכה של חברים אל המפלגה. במקביל ניהלה סמינרים לחינוך מבוגרים שבהם למדו 6,000 איש, מתוכם 5,500 נשים.

מאז 1984 מנהלת המחלקה לקליטת עליה במועצת פועלי ירושלים, חברת מזכירות נעמת, לשכת המפלגה בירושלים, מזכירות מועצת פועלי ירושלים, סיעת המערך בועד הפועל הציוני ומועצת הנשים שליד משרד ראש הממשלה.

נסיונה המעשי בארץ ובחו"ל יסייע, כדבריה, לעבודת הסיעה בכנסת ויתרום לשירות העם והמדינה.

אם...
(המלצה על תנאי)

מאת איזי לונג

יש הבדל עצום בין דיווח על מסעדה שהגעת אליה כעיתונאי כדי לדווח עליה ובין דיווח על מסעדה שהגעת אליה בעילום שם – סתם כאחד הלקוחות.

ולכן, כל המלצה ותהיה חמה ככל שתהיה, שאמליץ עכשיו על "הצרכניה", תתחיל במלה אם...

"הצרכניה" מיסודו של חקראוס שוכנת בבית־ליסין ומעידה על עצמה שהיא גם מסעדה גם בית־קפה גם מקום לכנסים וגם מסוגלת לארח ארועים.

הגענו אל המקום קבוצה של עיתונאים/יות בהזמנת מריצה ומנהליה כדי שנדווח עליה לקוראינו וגם נמליץ. עכשיו...

צרכניה

... אם יקבלו את פניך בסבר פנים יפות כמו שקיבלו אותנו

... אם יוגש לך יין־הבית, יין לבן בקנקן מיוחד שהיה קל ונעים ולא עשה מעצמו ענין גדול כפי שמתאים ליין־הבית.

... אם השף אברהם ווגד מכפר גית יעשה להטים במיטב התבלינים שעליהם קיבלנו מפיו הרצאה מאירת עיניים

... אם הדגים למיניהם יהיו טעימים כמו אלה שהוקרבו לפנינו

... אם הסלטים והגבינות המתובלנות במיטב התבלינים שהוצגו לפנינו יערבו לחיכך כשם שערבו לחיכנו

... ואם גם על המנות האחרונות תתענג כמונו

אז, בני (כמאמר המשורר) שא רגליך אל רחוב ויצמן 32 אל בית הקרוי בית־ליסין, תחנה את רכבך במגרש החניה העומד לרשות הבאים (רטוב מאודו!) היכנס אל המקום הממוזג אויר (גם זה דבר לא מבוטל בימים אלה) וראה עולמך בחייך.

אגב, מבטיחים לנו שזה גם לא יקר...

בר סלטים חופשי, ארוחה משביעה ומרעננת ב־12 ש"ח וארוחות עסקיות, בת 4 מנות ב־17 ש"ח.

בית הקפה פתוח – 8.00 – 23.00
והמסעדה – 12.00 – 16.00
אם...

מנהיגות העתיד של ויצ"ו

מאת ניצה גורביץ

באקורד עליז וצבעוני הסתיים בשבוע שעבר בכפר המכביה סמינר למנהיגות צעירות של ויצ"ו, שאליו באו נציגות מ־25 ארצות, שהן חלק מתוך 50 פדרציות של ויצ"ו ברחבי העולם.

סמינר זה, העשירי במנין מסוגו, הפך למסורת בויצ"ו. הרצאות הסמינר התמקדו הפעם בנושאים הנוגעים לחינוך יהודי וזהות יהודית.

רחל ליבמן, מארגנת הסמינר מספרת: "המטרה היא להבטיח דור של מנהיגות בתנועה. אנחנו הדור הנוכחי והמבחן האמיתי שלנו יהיה בדור ההמשך ובהבטחת שגדלה של מנהיגות צעירות. מדובר בדור צעיר, שההיסטוריה של השנים האחרונות מהווה בשבילו רק עקרון, לעומת הדור הקודם שבשבילו היתה זו חוויה רגשית. גם מערכת היחסים שלנו עם התפוצות העומדה במבחן של זעזועים, כיוון שאנחנו אירגון בינלאומי".

מה שייחד את הסמינר השנה, הוא שהישראליות השתתפו בו ממש כמו עמיתותיהן מחו"ל ולא רק על תקן של מארחות ומתלוות. לאחר יומיים של הכנה לסמינר, אמרה שלום לבעל ולילדים, לקחה מחופשה והצטרפו לכל הפעילויות. על כל שלוש נשים מחו"ל, הצטרפה ישראלית אחת.

"הדינמיקה האמיתית מתרחשת בשעות הקטנות של הלילה", מספרת רחל ליבמן, "אני תמיד אומרת ששוכחים את המלים האחרונות שנאמרו בנאומים מאד חכמים, אך לא שוכחים חויה רגשית כשחיים יחד, וזה מעבר לזמן ולמקום".

הנשים, רובן אמהות צעירות בגילאים 20–40, נבחרו על־ידי הפדרציות שאותן הן מייצגות, כשהקריטריון לבחירה הוא כמובן איכותן של הבנות. רובן השתתפו בפעם הראשונה בסמינר בישראל. במשך שמונה ימי הסמינר, נראו בכפר המכביה עשרות צעירות יפהפיות ונשמעו של שפות: שוודית, פורטוגזית, צרפתית, בקיצור – באו מכל קצוי העולם.

בימים שבהם לא השתתפו בסיורים בארץ, היו הבנות עסוקות בסדנאות שהתנהלו בשש שפות. בין הנושאים שנדונו: בעיות הקשורות לזהות יהודית, כולל לבטים שונים של אמהות צעירות. למשל, האם הדרך הטובה יותר להעביר יהדות לילדים היא דרך ההסבר או דרך ההתנהגות. שאלות שעשויות להישמע מובנות מאליהן אצלנו, ברורות פחות ומורכבות יותר לאם שחיה בגולה. תיכנון הסדנאות נעשה באמצעות מליל: מרכז ללימודים יהודיים בירושלים, המתמחה בסדנאות ודינמיקות קבוצתיות בישראל ובחו"ל.

בין הפעילויות החברתיות המוצלחות שאורגנו היה ערב בילוי במועדון ה"מערה" שביפו, שבו שרו הבנות כולן שירים ישראליים בהתלהבות גדולה וכן שרה כל משלחת משירה.

מלהיב ביותר היה ערב הסיום בסמינר, ששילב ארוחת ערב עם מופעים פולקלוריים של נציגות הארצות השונות. אחת ממסקנותיה של רחל ליבמן לסיכום הסמינר: "זה נפלא כשהבנות באות, חיות ומדברות עם נשים מאקלים חברתי אחר, ופתאום הן מגלות שהן קרובות אליהן יותר מנשים לא יהודיות בארצותיהן, על אף מחסום השפה. זה הופך מגוף של עשיה לעתיד".

הקבוצה הדרום אפריקאית במסיבת הסיום

שמש ושיזוף

מאת ורדה צימרמן

בעיסקת חבילה עם הקיץ מגיעים גם תכשירי השיזוף למיניהם ובכל שנה חידושים. השנה הם מתמקדים בעיקר בשיזוף־ללא־שמש כהכנה לשיזוף האמיתי, בשמירה על השיזוף ובחומרים מגנים המתוספים אליהם. כך למשל, חברת "קלארינס" הצרפתית הוציאה לשוק את מוצרי "במורלי" המבטיחים שיזוף מהיר, תוך שמירה על רמת הלחות בעור ומניעת קמטי שמש, תחליב לחות שלאחר שיזוף, המכילים צבע וג'ל הנספג בקלות בעור ואינו מכתים את הבגדים. 27.5 ש"ח ליחידה, המוצרים. לחות וכה צבע – 41 ש"ח.

"אולטימה 2" מבשרת על "סידרת טיפוח מהפכנית המיועדת לנצח את קרני השמש במלחמתן בעור פנים צעיר ורענן". הכיצרת עם גילויו של חומר גלם חדש הנקרא פרוקולגן, המגן, לדברי החברה, את ייצור הקולגן השומר על מבנה עור צעיר ורענן. יחד עם חומר זה מורכבים המוצרים גם מ"גורמים מחיים" המנטרלים את השפעות הכימיקלים על עור חשוף לשמש, סופגי קרניים וכן ויטמינים, שמנים ומלחים. המוצרים החדשים, בעלי הרכב זה, אומרת החברה, מקצרים את זמן השהייה בשמש, על ידי השימוש במשך שלושה ימים בתחליב מיוחד המכין את העור לשיזוף – 32 ש"ח, מעניקים גון ברונזה לעור באמצעות השימוש בג'ל מוזהב – 28 ש"ח, שומרים על העור בדרגות הגנה שונות, וגם על רמת הגנתו של התחליב לאחר שהיה במים – 30 ו־35 ש"ח (על פי משך עמידתו של התכשיר בפני מים).

ג'ינס בכל מקום

ג'ינס עם כל דבר אבל תהה לוי. במיוחד לנשים הנהנות ללבוש בגדי ג'ינס בכל מקום ובכל שעה. ג'ינס עם מונוגרמות רקומות, עם תחרה, עם טריקו לנשים ולילדות. ג'ינס עם שרוכים ועם ניטים. ג'ינס לבן וכחול וג'ינס במראה שבור כשיש ולקינות, גם מערכות מבגנן המלחים וחולצות טריקו. המחירים: מכנסי ג'ינס 89 ש"ח, שמלה – 125 ש"ח ולילדה – מכנסיים 59 ש"ח והליפה 100 ש"ח.

קצת יקר – הרבה יפה

דגמי "בגמוך" קצת יקרים, אבל יפים. בקיץ זה הם אינם מוותרים על קווי ההיכר שלהם – פסים וצבעים עזים, אבל מוסיפים דגמים בגוני החאקי והבייז בגוונים רכים יותר מאותה משפחה, הדפסים של מפת העולם, סריגים בגוונים עדינים וחולצות מרוקמות. אגב, לחנויות החברה ברמת השרון, חיפה, ירושלים ונצרת מצטרפת אחת בגן העיר שבתל־אביב.

★★★★

"גלי" לוקחת אותנו בקיץ לעיר הנופש האירופיות שבתחילת המאה. מיאה אלגנטי מעט, צבעים "מתוקים" מאוד, בסך הכל נשי ורך יותר. ביקשו להזכיר כי התמונה צולמה בוילה "סולדנר" בקיסריה.

★★★★

בגדי־ים. מלבד החברות הגדולות והמוכרות כמו "גוטקס" או "ריוזה" מיוצרים בארץ בגדי ים גם במקומות אחרים. למשל "רוז לי", מפעל ותיק שמתמקד השנה בגיזרת הגופנייה, במשבצות שחור־לבן ובפסים. היא מייצרת עדיין בגדיים בעלי מפתח ירך נמוך, לנשים מלאות, למשל. המחירים נעים מ־55 ש"ח לביקיני ועד 85 לבגדיים שלם.

חברת "פיירי" מייצרת כבר 15 שנים בגדיים לילדות ונערות על־פי קבוצות גיל וגם מייצאת אותם לארה"ב ולצרפת. השנה יש גם בגדיים עם וולאנים בנוסח שנות החמישים ושילובים שונים בין בגדיים שלמים לביקיני. המחירים מ־33 ועד 50 ש"ח.

★★★

אחת מתצוגות האופנה המהנות ביותר באחרונה היתה זו שהציגו תלמידי מכללת שנקר במסגרת התחרות ל"פרס רבלון" המוענק זו השנה השנייה. ברבים מן הדגמים ניכרה מחשבה מקורית, חוש הומור ופרופורציה ואם פה ושם ניכרה פזילה לכיוון האופנאים החשובים בעולם, הרי שהיא נסלחת, שהרי גם מעצבים ישראלים שכבר אינם תלמידים חוטאים בכך.

התחרות עמדה השנה, באופן טבעי, בסימן שנת הארבעים לישראל. הנושאים לעיצוב היו ים (תלמידי שנה א') מדבר (שנה ב') ועיר (שנה ג'). התצוגה כללה את כל הדגמים שהוכנו לתחרות ובסופה הודיע חבר השופטים על הזוכים: פזית לרר משנה א', אורנה לזו משנה ב', דינה פלנטר משנה ג'. פרס נוסף הוענק למגמה לעיצוב. כולם יחד התחלקו בסך 16 אלף ש"ח.

אלה וגם הדגמים שלא זכו ייצאו באוקטובר לארה"ב ויוצגו בבית הספר הגבוה לאופנה בניו־יורק. יותר מאוחר, במארס, יציגו את הדגמים בברלין במסגרת תחרות בינלאומית בין בתי־ספר לאופנה בהולנד.

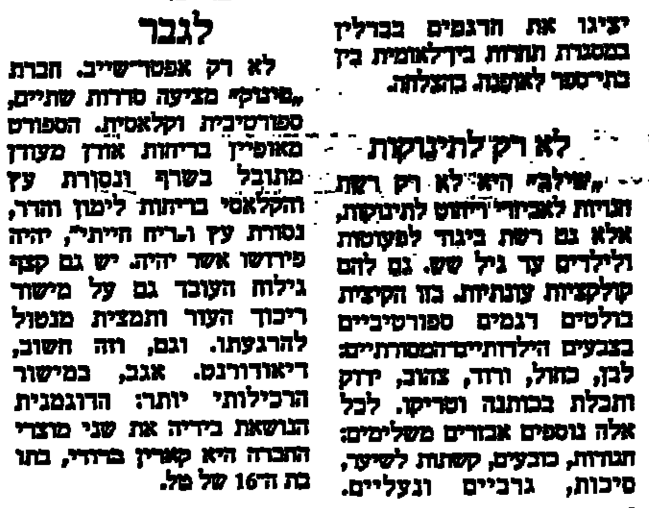

לגבר

לא רק אפטר־שייב. חברת "פינוקי" מציעה סדרות שתיים, ספורטיבית וקלאסית. הספורט מאופיין בריחות אורן מעודן מתובל בשרף ונסורת עץ והקלאסי בריחות לימון והדר, נסורת עץ ו"ריח הייתי", יהיה פירושו אשר יהיה. יש גם קצף גילוח העובד גם על מישור ריכוך העור ותמצית מנטול להרגעתו. וגם, וזה חשוב, דיאודורנט. אגב, במישור הרכילותי יותר: הדוגמנית הנושאת בידיה את שני מוצרי החברה היא קארין בירורי, בתו בת ה־16 של פל.

לא רק לתינוקות

"שילב" היא לא רק רשת חנויות לאביזרי ריהוט לתינוקות, אלא גם רשת ביגוד לפעוטות ולילדים עד גיל שש. גם להם קולקציות עונתיות. בזו הקיצית בולטים דגמים ספורטיביים בצבעים הילדותיים־המסורתיים: לבן, כחול, ורוד, צהוב, ירוק ותכלת בכותנה וטריקו. לכל אלה נוספים אבזרים משלימים: חגורות, כובעים, קשתות לשיער, סיכות, גרביים ונעליים.

המחירים: בין מינימום 29 ש"ח לאוברולים ועד 75 ש"ח למערכות.

חברת "ליליתי" מייבאת לארץ שני מוצרים אחרים לגבר. תחליף אפטר שייב לבעלי עור רגיש, "בלם" מבית "אזארו" ויש גם מבית "טבקי". ההבדל במחירים משמעותי. הראשון עולה לצרכן למעלה מ־34 ש"ח והשני 18.70 ש"ח.

★★★

זקוקים למסאז'? אם יש לכם מכשיר וידאו בבית, הבעייה נפתרה, לפחות בחלקה. קלטת וידאו ללימוד עצמי של מסאז' רפואי שוודי יצאה לשוק. 60 דקות בצבע מלמדות את שיטת העיסוי הזו. כאלי ריירמן, מעסה מוסמכת, מדגימה בעזרת דוגמנית את התנועות הנכונות, מסבירה את השלבים, את השימוש בשמני עיסוי, אמצעי הזהירות וכו'. מפיק ראשי ר.ק.ע. מפיק גרשון גרשון.

איפור

"אולטימה" מציעה לאשה כניסה לגן עדן שמשמעו לגבי החברה "רעננות, ירק, מים, קרירות נעימה ורכות". ואם חשבנו עד כה במושגים של גן־העדן האבוד... הרי הוא פה, בעיני הקיץ, לפחות באיפור של "אולטימה". ולעניין: צלליות כחולות, ירוקות וסגולות בתוספת ורוד ואפור. מסקרה חדשה בעלת עובי כפול. שפתיים ורודות וסגולות. לחיים: כמעט שקופות באפרסק, סגול בהיר וחום ברונזה.

★

"מוגה" בחרה לרענן את הקיץ בצבעי איפור בגוונים קרים: כחול וירוק לצלליות, עפרון־כחול סגול ומסקרה שחורה, כרגיל. בשפתון הבהירה מגוונת יותר – בין סגול, תפוח או ורוד. החידוש של החברה לקיץ זה – צבעי בוהק לשפתיים במיכל עם ספוגית.

★

ים־המלח סיפק עד כה, במה שנוגע למוצרי "אהבה", מסכת פנים על בסיס בוץ מינרלי טבעי. עתה מיתוסף גם בוץ למריחה על הגוף כולו, להרגיש כמו בים המלח בלי לטרוח ולנסוע רחוק, ומלוחי אמבט, התוספים נסיעה למעיינות הגופרית של עין־גדי...

בתמונות – מימין למעלה: חוה לוי, צילום מירי דוידוביץ; באמצע: "בגמוך"; למטה: "גלי", צילום בן־לם. משמאל למעלה, מימין לשמאל: פזית לרר זוכה בפרס; דורית ילינק בדגם הזוכה של פזית; יעקב ברק מנכ"ל "רבלון ישראל"; אורית אלטמן בדגם של דנה פלנטר; דנה פלנטר זוכה בפרס; אורנה לזו זוכה בפרס. הפרסים הוענקו על ידי "רבלון ישראל" לתלמידי מכללת שנקר – צילום אבנר צרפתי.
למטה משמאל: אופנת "שילב" לילדים – צילום מ. דוידוביץ.

צל"ש – צבא למען שכונות

מאת בלהה דבורי

חיילים וקשישים גם יחד

לשם הדגמה רק כמה מספרים, מה שקוראים סטטיסטיקה: 25 אלף בני נוער בישראל אינם לומדים ואינם עובדים. כעשרות אלפים צעירים בני 14–18 עוברים מדי שנה דרך בתי המשפט לנוער. נערים ונערות אלה נמצאים מחוץ למעגל החברתי, בעולם של עזובה, עבריינות וניכור. צה"ל נוטל על עצמו בגיוסם של צעירים אלה אתגר גדול ונותן להם הזדמנות אחרונה להשתקם ולרכוש מקצוע תוך כדי שירותם הצבאי, כדי שיהיו עם שחרורם אזרחים מועילים בחברה. פרוייקט זה ממומן כידוע על ידי קרן ליב"י, המקצה לכך כשבעים אחוזים מהכנסותיה.

בסיס "חוות השומר" (סג'רה) הוא אחד מבסיסי החינוך הללו, שנרכש וממומן מכספי קרן ליב"י, שאנשיה גם מלווים נאמנה את הפעולות החינוכיות הנערכות בתחומו. לאחרונה יזם סא"ל חן נדרי, מפקד יחידת הטירונים אשר בבסיס, את פרוייקט צל"ש – צבא למען שכונות. טירוני חוות השומר אימצו את קשישי שכונת התקוה ולפני כחודש הגיעו החיילים לבתי הקשישים שבשכונה ורשמו לעצמם את הטעון תיקון ובדק בית. כל חייל אימץ לעצמו קשיש "משלו" וסימן לעצמו את הטעון טיפוח בביתו.

ואכן, העבודה רבה. על מנת לאפשר לקשיש להיות בתחושת בטחון, יש צורך להתקין סורגים על החלונות, להקים גדרות, לצבוע, לסייד, לעשות תיקונים בעץ ועוד ועוד. הפגישה בין הקשישים לחיילים היתה מרגשת ורבים מן הקשישים מחו דמעות בעיניהם, שכן, בזכות יוזמתו של איש צבא הממחיש להם כי הפסוק "אל תשליכנו לעת זיקנה" אינו בגדר משאת נפש אשר איננה ניתנת להתגשמות.

שבוע לאחר שחזרו החיילים לבסיס והחלו בהכנת האביזרים הנחוצים, זכו הם לביקור גומלין של שלושים מקשישי השכונה, שהגיעו ל"חוות השומר" והחיילים "שלהם" עמדו בשער חזי פרחים בידיהם. סג"מ שירי, ניצחה על הפגישה שהתקיימה במועדון הבסיס. נציג הקשישים נשא ברכה על שיתוף הפעולה רב המשמעות של החיילים והיענותם המרגשת לצרכי קהילת הקשישים של שכונת התקוה. סא"ל חן נדרי, מפקד היחידה ביקש מהקשישים לספר לחיילים היכן היו הם, הקשישים, לפני ארבעים שנה, ומה עשו הם למען המולדת. הסיפורים קלחו תוך כדי פרצי צחוק לצד רגעים דרמטיים. באופן אינסטינקטיבי נוצרו "קבוצות השתייכות" של קשישים וחיילים שערכו יחדיו סיור בבסיס וכולם נרגשים מעוצמת החוויה.

מאז עבר מספר שבועות של עבודה ולימודים ב"חוות השומר". החיילים הטירונים ביצעו את המשימה וייצרו בבית המלאכה של הבסיס את הסורגים ואת כל המוצרים המוגמרים שאותם יתקינו בבתי הקשישים. הם גם למדו את מורשת הקרב של שכונת התקוה, את הבעיות החברתיות והכלכליות שבהן מתחבטת השכונה, את מקורותיה והתפתחותה של מצוקה זו ואת הפתרונות שמנסים לתת לה.

היום, כאשר תעבור בסמוך ל"בית דני" שבשכונת התקוה ותראה את עשרות החיילים נוטים אהליהם אל תדאגו, צה"ל לא מתנהל בשכונת התקוה... אלה חיילי "חוות השומר" שהגיעו לכאן למשך שבוע ימים על מנת להשלים במקום את הפרוייקט למען קשישי השכונה.

هكذا من الأصل

מכזامن الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

100,000 איש הצטופפו בחופים סביב הכינרת; פקקים, טביעות, תאונות

מאת שמשון וייס, סופר „דבר" בצפון

כ־100,000 איש הצטופפו בסוף השבוע הארוך בחופי הכינרת ולדברי העובדים שם ותושבים ותיקים באיזור, כבר זמן רב לא נראו חופים כה מלאים ותנועת רכב כה צפופה.

לשיאה הגיעה הצפיפות אתמול וכוחות משטרה מוגברים של מרחב העמקים גוייסו לכוון את התנועה ולשמור על הסדר. צפיפות הורגשה גם באתרי נופש וטיולים בגליל העליון וברמת הגולן וגם שם נמסר על תנועה ערה ביותר, כמעט חסרת תקדים בתקופה האחרונה. בסוף השבוע נרשמו מקרי טביעה של מתרחצים, אולם באף לא מקרה אחד טבעו אנשים למוות ובשני מקרים הצילו צוותי החייאה של מד"א טבריה את המטבעים.

לדברי בועז נודקין, מנהל סניף הגליל של מד"א ומנהל סניף טבריה, לא זכור לו ולאנשיו סוף שבוע כה עמוס בעבודה בשנים האחרונות כמו בשלושת הימים האחרונים.

תאונות דרכים

עשרות תאונות דרכים, רובן קלות מקצתן קשות יותר, נרשמו בכבישי הצפון. בתאונה הקשה ביותר, שאירעה ליד בית הספר כדורי בגליל התחתון, נהרג ילד בן 12 מאשדוד לאחר שהמיניבוס שבו נסע עם הוריו ובני משפחתו, התהפך לצד הכביש. בתאונה זו נפצעו חמישה נוסעים נוספים שהועברו לבתי החולים בפוריה ובעפולה. בתאונת דרכים אחרת שאירעה בליל שבת נפצעו ששה נוסעים כאשר כלי רכבם התהפך צפונית לעין גב. אחד הפצועים נפצע קשה וכולם הועברו לפוריה. בתאונה אחרת באותה שעה ליד צמח נפצעו שלושה קל עד בינוני.

פקקים באורך של קילומטרים ארוכים השתרכו אתמול בשעות לפני הצהרים ואחר הצהרים בכבישי הצפון כאשר אלפי כלי רכב ונוסעיהם שמו פעמיהם חזרה למרכז הארץ. מרבית הפקקים הארוכים השתרכו בצמתים המרכזיים כמו צומת גולני ואחרים. פקקים אלה היו בין גורמי תאונות הדרכים הרבות.

„צפוי אסון תעבורתי"

ראש המועצה האיזורית עמק הירדן זאב שור שב והתריע אתמול על תשתית הכבישים הלקויה באיזור הכנרת והעמק ואמר כי זו אחת הסיבות המרכזיות לפקקים הרבים ולתאונות. הוא אמר כי צפוי אסון תעבורתי גדול אם משרדי התחבורה והשיכון לא יפעלו להרחבת הכבישים כדי שיוכלו לקלוט את אלפי כלי הרכב הבאים בסופי השבוע, בעיקר בקיץ ובחגים.

ביומיים האחרונים היו בחופי צמח וחוף גולן שלושה קונצרטים של רוק ופופ שבכל אחד מהם השתתפו כ־15,000 חובבי מוסיקה. גם הופעות אלה היו בין גורמי הצפיפות הרבה באיזור הכנרת.

סיירות הנקיון של מינהלת הכינרת והמועצה האיזורית עמק הירדן אספו עד שלשום אחר הצהרים כ־250 טונה אשפה שנערמו סביב הכינרת.

הבוקר יחל מבצע ניקיון נוסף וצפוי כי גם בו ייאספו עשרות טונות אשפה.

כץ עוז: הממשלה חייבת לסייע לחקלאיה – כמו בארצות אירופה

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

הממשלה חייבת להתייצב לעזרת החקלאיה כפי שהממשלות בארצות שאנו מייצאים אליהן תומכות בחקלאיהן; הדבר צריך להיעשות באמצעות סיוע במחקר, בפיתוח, במימון ובשיווק – טוען סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ עוז.

עוד הוא טוען כי אינו מקבל את מסקנות ועדת רביד לשיקום החקלאים בשל היותן מבוססות על הנחה שחובותיהם נגרמו באשמתם. למעשה עיקר החובות נוצרו על ידי מדיניות ממשלתית קלוקלת ובעקבותיה מדיניות מוניטרית, שנוצלה על ידי הבנקים לרעת החקלאים.

כן סבור סגן השר שאין להעביר אמצעי ייצור, שהונחו על ידי המתיישבים, בתמורה כספית לאחרים, אלא יש להפעילם במסגרת ממלכתית וסובכותית עם הישוב.

בהמשך אומר כץ עוז כי אין הכרח להפוך ישובים חקלאיים לישובים קהילתיים. לדעתו נכון יותר להכין תוכנית משולבת של הרחבת יצוא חקלאי עם שיקום חברתי ופיסי בישובים שנועדו להיות לישובים קהילתיים.

„טור דה דן"

רשת מלונות דן ערכה בשבת מירוץ אופניים המוני שהיה פתוח לכל. המירוץ החל במלון דן־פנורמה בתל אביב והסתיים בדן־קיסריה (צילום: אילן אוסטרוייבר־ישראל סאן)

התנגדות למינויו של רוזנבלט ליו"ר „אמנה"

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

אבי פרוזן, חבר מזכירות „אמנה" (תנועת ההתיישבות של גוש אמונים), הודיע אמש כי יתנגד יחד עם אחרים למינויו של ראובן רוזנבלט, לשעבר ראש המועצה האזורית חוף עזה, ליו"ר „אמנה".

בעקבות ידיעה על כך ב„דבר" אמר פרוזן ש„אמנה" אינה גוף פוליטי של המפד"ל. אם הוא רוצה להעניק לרוזנבלט תפקיד, הוא יכול למנותו למזכיר „הפועל המזרחי" שבשליחותו אכן תרם רבות ליישוב גוש קטיף ברצועה.

פרוזן הודיע כי יקרא לחבריו הדתיים לתמוך במועמדותו של מוני בן ארי מכפר אדומים ליו"ר „אמנה". הוא מראשוני גוש אמונים ומיישבי איזור מעלה אדומים, שכישוריו ויכולת המנהיגות שלו אינם מוטלים בספק, לדברי פרוזן. „כל מה שחסר לו זה שאין לו כיפה על ראשו". פרוזן אמר כי ההתנגדות למינויו של בן ארי סותרת את טענת „אמנה" ואת יומרת ה„גוש" שהן תנועות כלליות.

רצח או התאבדות – גופת גבר נמצאה בתהום

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

תעלומה אופפת את נסיבות מותו של יוסף קיקון (35) מגבעתיים, שגופתו נמצאה שלשום ליד מיצד זוהר, בכביש ערד־סדום. קיקון נמצא על מתלול, כ־200 מטר מעל לקרקעית התהום ומכנסיו ותחתוניו היו מופשלים. במקום נמצאו גם שתי מכוניות, סובארו שמספרה 86 וסובארו צהובה דגם 73. על פי ההערכה היתה הגופה בשטח לפחות 24 שעות לפני שהודע על המציאה.

המשטרה חוקרת אם יש קשר בין הגופה למכוניות ואם מדובר בהתאבדות, בתאונה או במעשה פלילי.

נמשכת הירידה במספר הגרים בתל אביב

מאת סופר „דבר" בתל־אביב

מספר התושבים שמקום מגוריהם תל אביב־יפו הגיע ב־1986 ל־320,300 – מתחוור מהשנתון הסטטיסטי של העירייה שיצא בימים אלה.

בעיר רשומים השנה כ־2,500 איש פחות מבשנה שעברה: זה מאזן שלילי הדומה לזה שבשנה לפניה ונמוך בהרבה מהמאזן השלילי ב־20 השנים הקודמות.

עוד מסתבר מהנתונים כי נרשם גידול במספר המשפחות העוברות לאיזור „לב העיר" וכן כי גדל מספר הרווקים והרווקות בעיר. יש לזכור כי הנתונים מתבססים על רישום תעודות זהות ולפיכך הם נוטים במידה מסויימת, מסר דובר העירייה.

לפי נתון אחר נרשמה עליה של 35 אחוז בשטח התחלות הבניה בעיר ועליה בשטח הממוצע של הדירות הנבנות בה.

עו"ד כצמן רואה עצמו מועמד לראשות עת"א

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל אביב

עורך הדין התל אביבי חיים כצמן רואה עצמו מועמד המערך לראשות עיריית תל אביב. הוא הקים בימים אלה מטה בחירות זמני ברחוב מאנה 18 ומתכוון לפתוח במערכת בחירות אגרסיבית בסגנון אמריקאי לכל דבר.

כצמן שלח דף הסבר צבעוני לכל חברי מועצת המחוז בו הוא תוקף את מזכיר המחוז של "עבודה" אליהו שפייזר. "לצערנו הרב", הוא כותב, "מפלגת העבודה במחוז מצויה כבראוה על פלגנה אחת. אין באמשק בחירות לעירייה, אין התמודדות על ראשות הרשימה, אין היערכות ואין הכנות. מישהו החליט כבראוה שבחירות אלה – יוקי".

שלמה להט הקים מטה בחירות בראשות חנן בן יהודה, מנכ"ל קרן תל אביב לפיתוח. בני כהן, דובר העירייה, ודוני ריטון הדובר לשעבר משמשים צוות תקשורת. איש יחסי הציבור עמיקם שפירא מצטרף לצוות זה. יש כוונה להתקשר עם משרד הפרסום "אריאלי".

חברת החשמל: שיבושי המים לא באשמתנו

טענות על דיווחים מטעים של חברת „מקורות" לציבור הושמעו בישיבת מועצת המנהלים של חברת החשמל שנערכה בסוף השבוע שעבר.

בימים האחרונים אירעו שיבושים רבים בהספקת המים במקומות שונים בארץ, ובמקרים רבים, אומרים בחברת החשמל, טענה „מקורות" כי השיבושים נגרמו כתוצאה מהפסקות בחשמל.

בדיקת חברת החשמל העלתה, שברוב המקרים לא חלו הפרעות בהספקת החשמל באתרים בהם מדובר, והסיבה לקשיים בשאיבת המים היא, ככל הנראה, גורמים אחרים.

3 מ' שקל – נזקי השריפה בגליל המערבי

נשרפו חמישה בתים, מטעים, שדות, יערות ומפעל תבלינים אורגניים

מאת יוסי ליבוביץ', סופר „דבר"

יותר משלושה מיליונים שקל – זה שיעור הנזק שנגרם לחקלאי הגליל המערבי מהשריפה שהשתוללה באיזור בשבוע שעבר במשך יומיים. כך התברר ביום ששי בביקור סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז בישובים שניזוקו בשריפה.

בנזקים אלה אינם כוללים את הנזק שנגרם לחמש משפחות במצפה כליל שבתיהן, על כל תכולתם, עלו באש (בספי הביטוח והסוכנות יכסו את רוב ההפסדים) וכן נזק ב־1.5 מליון דולר – אומדן הנזקים של הקק"ל בעקבות שריפת אלפי דונם חורש טבעי ויערות.

רוב הנזקים נגרמו לראש הנקרה. גזבר הקיבוץ אהרן ברזילי אומר כי 325 דונם בננות ושלושה דונמים אבוקדו עלו באש. כן נתנקו למוות 4,000 הודים. אומדן הנזק הכולל של הקיבוץ, כולל 100 טונה פרי שנפגע, הוצאות שיקום וחידוש ציוד השקייה, תיקון מערכת כבלים וחידוש מטעים, יגיע לכשני מיליון שקל.

במצפה כליל עלו באש 2000 דונם מרעה, עשרות דונמים שלחין ומספוא, פלחה, עצי גני ובכללם מפעל חיים של משפחת שרייר לעיבוד תבלינים אורגאניים הכולל עבודת מחקר ואיסוף נתונים של שנים. המצפה היה למעשה החלוץ בארץ בנושא זה ומהמפעל התפרנסו עוד שלוש משפחות.

הנזק הישיר לחקלאות בלבד מוערך בכ־520,000 שקל. זאת, בלי לקחת בחשבון את מאות אלפי הדולרים – עלות חמשת הבתים ותכולתם שעלו באש.

מזכיר מועצת מעלי יוסף, יצחק ועקנין, אמר כי במושב יערה נשרף מטע אבוקדו שהשתרע על 20 דונם. התפרנסו ממנו 15 משפחות. כן נתנקו למוות 1500 מטילות. מטע האבוקדו אמור היה לתת השנה את יבולו. הנזק ביערה מוערך בכמה עשרות אלפי דולרים.

„הנזק נראה חמור יותר מכפי שסברנו. אני רק יכול להבטיח שכל הגורמים הקשורים במשרד החקלאות יושיטו סיוע מיידי לאלה שנפגעו", הבטיח כץ־עוז בביקורו בראש הנקרה ובמצפה כליל. עם זאת אמר כי בעקבות השריפה מתעוררות שאלות כדי לקבוע מי אחראי לנזקים העצומים. „האש לא נוצרה בתוך מטע הבננות של ראש הנקרה. היא באה מהחורש. על החורש אחראי מישהו, המינהל או קק"ל, והשאלה היא האם בעל הנכס עשה כל מה שנדרש על פי חוק או על פי היגיון כדי למנוע מעבר של אש וגרימת נזק לשכניו כפי שמקובל בבית משותף או בכל מקום אחר".

סגן השר גילה עוד כי בנושא שריפה אין המשרדים הממשלתיים ממהרים להחזיר מיד את הנזקים. „בעניין כזה יש קמצנות רבה מאד במערכת הממשלתית", אמר.

נדקרו בקלשון וסכין – במקום בלוי עם חברה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

שני צעירים בני 21, שבאו ביום ששי עם חבריהם כדי לאסוף נערה בת 19 מביתה ברחוב כובשי עזה ברמת גן לבילוי משותף, לא שיערו כי הבילוי יסתיים בתקרית קשה, שבסיומה ישאפו במצב קשה בבית החולים תל השומר, לאחר שנדקרו בקלשון ובסכין.

הנערה, שהיתה חברתו של אחד מהשניים, יצאה לעבר המכונית ואז הופיעה חבורת צעירים ובהם החבר הקודם שלה.

התברר כי לא היה מוכן להתר בקל עליה וקרא לחבורתו כדי להוקיע את חברתו של החבר השני. התפתחה תגרה, שבמהלכה שלפו התוקפים קלשון וסכין, דקרו את אלי יעקבי, החבר החדש שמתולמתה הנערה, ואת עזבדיה סלע חבה, תושב מצפה רמון. אחרי כן נמלטו.

שני הצעירים פונו במצב קשה לתל השומר. הנערה נעצרה לחקירה.

מתה רפ"ק מלכה שגב

(ע).– ראש לשכת הניהול במרחב השרון, רב פקד מלכה שגב (42), שהיתה השוטרת הראשונה שעברה קורס קצינים יעודי במשטרה, מתה ביום ששי מסרטן.

עלתה מבהד"ם וב־1966 והגיעה למשטרה. מלאה תפקידים בתחומי התנועה, ההדרכה, היתה קצינת תלונות, דוברת וקצינת ניהול. השאירה בעל ושלושה ילדים.

בסדרת ניתוחים מורכבת נצלו חיי חולת סוכרת

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

סדרת ניתוחים מורכבת בבית החולים סורוקה בבאר שבע ושימוש בהזנה תוך־ורידית, הנמשכת מזה כמעט שנה, הביאו להצלת חייה של תושבת דימונה שבגופה אובחן שילוב נדיר של מחלת סוכרת ומחלות מעיים קשות.

האשה, שלומית לוי, בת 36 ואם לארבעה ילדים קטנים, אושפזה לפני כמעט שנה במחלקה פנימית ג' בבית החולים במצב אנוש, לאחר שהתגלתה בה סוכרת קשה. עד לרגע בו התגלה המחלה, שהתפתחה לשלב נדיר ובלתי ידוע עד כה, היתה שלומית בריאה. במהלך אשפוזה חלו עליות וירידות תלולות במצבה וכתוצאה מסיבוכים שהתפתחו, היא נזקקה לניתוח כריתת מרבית המעי וחלק מכף רגלה.

בשבוע שעבר שוחררה לביתה לאחר ניתוחים שהצילו את חייה ומאפשרים לה להתקיים ללא מעי תוך הסתייעות בהזנה תוך־ורידית בביתה.

„ללא כוח רצון עז לחיות והטיפול המסור בי מצד צוות הרפואי של בית החולים, ספק רב אם הייתי מסוגלת היום לשבת כאן ולדבר אתכם. היתה תקופה שלא האמנתי שאצליח לצאת מזה", אמרה שלומית במסיבת עיתונאים בבאר שבע, ימים אחדים לאחר שחרורה מבית החולים.

ד"ר נאוה גמפר, ממחלקה פנימית ג', הרופאה שטיפלה בה, ספרה כי שלומית הגיעה לבית החולים במצב רפואי נדיר שלא הותיר לה סיכוי רב להישאר בחיים. „לאחר כריתת רוב מעיה, היא נאלצת כיום לאכול באמצעות הזנה תוך־ורידית, יתכן אף למשך כל חייה. עברו עליה ששה חודשים קשים, בהם טופלה במערכת מתואמת של צוות רפואי שכלל אנדוקרינולוגים, פלסטיקאים, מיילדותיים, אחיות ועובדים סוציאליים. המצב המורכב חייב שימוש רב־מערכתי, שאיפשר לה במשך של הכר להשתחרר לביתה, אמנם לא במצב של בריאות מושלמת, אולם עם יכולת תפקוד סבירה. שילוב של רצון חיים עז והטיפול המסור, הביאו להשלמה ההדרגתית", אמרה ד"ר גמפר.

כריתת מרבית המעי, אינה מאפשרת הזנה דרך הפה, אלא תוך־ורידית בלבד. לצורך זה התרגלה שלומית להזין את עצמה במערכת מיוחדת תוך סיוע צמוד של בעלה, אבי. „ללא משיכת הזנה זו היתה נדונה להיות במסגרת בית החולים כל חייה."

★ מסתמנת עליה במספר חולי סרטן המעי הגס בישראל – התריע ביום שישי פרופ' שמואל ארלמן, מנהל המחלקה הגסטרולוגית במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, בטקס הכנסת מכשיר קולונוסקופ חדיש, תרומת חברי אגד בחיפה והצפון, להנצחת זכרו של חברם בני יעקביץ שמת בגיל 38 מסרטן המעי הגס.

★ בשנת 1987 חל גידול של 10 אחוזים במספר האקדמאים שטופלו במרכז לתעסוקה אקדמאים של שירות התעסוקה.

עת"א רוצה גם בביה"ס לג'אז „רימון" מרמת השרון

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל אביב

עיריית תל אביב מבקשת להעתיק את בית הספר לג'אז "רימון" ברמת השרון ליפו יחד עם בית הספר לאמנות הבמה "בית צבי" ברמת גן. זאת, למרות הקפאת התוכניות הכלכליות בעירייה.

במחלקת התרבות נערכים לקראת הפיכת יפו למרכז תרבותי ואמנותי בקנה מידה בין־לאומי:

★ האופרה הישראלית החדשה והתיאטראות הבימה והקאמרי יעשו שימוש נרחב בקלנוע "נוגה" העובר כעת סדרה של שיפוצים. העירייה תממן את פעילותו.

★ בשכונת יפו ד' מכינים אודיטוריום שיהיה שייך לשכונת יפו ד'. העירייה תשקיע במקום כספים רבים להפעלתו.

★ בעירייה גם מתגבשת תוכנית להעתקת מוסדות ממלכתיים מאיזור תל אביב לכיוון יפו: משרד החינוך, המועצה לתרבות ואמנות.

(ע).– יצחק שטרק, בן 37, מנהל בחברה לייזום ולהשקעות מואשם בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בגניבה והפרת אמונים.

עליה תלולה מאד בהרוגי־תאונות

13 בשבוע עד יום ה', 7 בסוף השבוע הארוך

מאת אריה אייר, סופר „דבר"

עליה תלולה מאד מסתמנת החודש במספר ההרוגים בתאונות־הדרכים, לאחר שבשבוע שהסתיים ביום ה' בחצות נהרגו 13 אנשים ו־66 נפצעו קשה ב־56 תאונות חמורות. אולם מאז נוסף לרשימת הקורבנות שבעה הרוגים ו־26 פצועים קשה.

מספר ההרוגים מתחילת החודש כבר עלה הרבה על מספר ההרוגים הן לעומת כל מאי אשתקד הן בהשוואה לכל אפריל השנה, כאשר עוד נותר שבוע לסיכום החודש הנוכחי.

העליה התלולה בתאונות במאי גורמת דאגה בקרב הגורמים המופקדים על הלחימה בתאונות. אחד ההסברים האפשריים לעליה התלולה במספר ההרוגים בשבוע האחרון הוא גל החום הכבד בשלושת הימים הראשונים של השבוע שעבר. הסיבות העיקריות לתאונות בשבוע האחרון היו סטיה מנתיב ונסיעה ועקיפה בדרך לא פנויה. שלושה מן ההרוגים היו הולכי־רגל.

מתחילת השנה נהרגו 180 אנשים ו־1,185 נפצעו קשה. זו עליה של 10 אחוזים במספר ההרוגים לעומת אותה התקופה אשתקד. העליה המסתמנת במספר ההרוגים החודש בהשוואה למאי אשתקד היא 65 אחוז ובהשוואה לאפריל השנה 76 אחוז.

עם זאת חלה ירידה של 27 אחוז במספרם של הפצועים קשה ב־20 השבועות הראשונים של השנה בהשוואה לאותם השבועות אשתקד וירידה זו נזקפת לזכות הרחבת השימוש בחגורות הבטיחות גם לערים. אולם הירידה במספרם של הפצועים קשה החודש בהשוואה למאי אשתקד היא רק 4 אחוזים ובהשוואה לאפריל השנה מסתמנת עליה של 56 אחוז. נתונים אלה משקפים את הרשלנות המשפטית, שהביאה לביטול חובת החגירה בעיר בעשרת הימים הראשונים של מאי.

יו"ר ועדת הכנסת לבטיחות, ח"כ אוריאל לין, אמר בתשובה על שאלת סופר "דבר", כי העליה בתאונות השנה נובעת מהמצוקה ברשת הכבישים ומצמצום האכיפה המשטרתית. אולם גורם משטרתי מוסמך אמר לסופר „דבר" [illegible] של 30 אחוז בטיפול המשטרתי בעבירות תנועה. במספר הדו"חות על עבירות תנועה חלה השנה עליה של חמישה אחוזים. חלקם של הדו"חות על עבירות תנועה בכלל הדו"חות עלה השנה מ־61 אחוז אשתקד ל־69. שינויים אלה עולים בקנה אחד עם מדיניות המטה הארצי של המשטרה, לאחר שבדו"ח האחרון שלו התריע מבקר המדינה, כי 56 אחוז מכלל הדו"חות נרשמו על עבירות שתרומתן לתאונות היתה אפס.

ראש מינהל הבטיחות החדש עתניאל שנלר אמר לסופר "דבר", כי כבר בחודש הקרוב יושלמו מספר פרוייקטים להגברת הבטיחות במוקדים קריטיים, שיביאו לדעתו לבלימת מגמת העליה במספר הנפגעים כבר מסוף החודש הבא.

על פי הדו"ח האחרון של מבקר המדינה חל פיגור חמור ביותר בתחזוקת רשת הכבישים ובפיתוחה. 64 אחוז מכלל כבישי ישראל טעונים ריבוד מחדש או שיקום כולל. בעוד שמספר כלי־הרכב גדל מתחילת העשור ב־52 אחוז, גדל שטח הכבישים באותה תקופה בשמונה אחוזים בלבד.

שר החקלאות מבטיח לשני כפרים לבדוק נושא קרקעות מופקעות

מאת מחמוד חלילה, סופר „דבר"

שר החקלאות אריק נחמקין, שביקר בסוף השבוע בכפרים עין מאהל ומשהד באיזור נצרת, אמר כי הוא סבור שהאדמות שהופקעו מבעליהן הערבים ב־1976 לצרכי ציבור ועדיין ריקות ולא נוצלו ליערים שלמענם הופקעו – יש להחזירן.

„במקום לטעת חורשות ויערות על אדמות אלה אני אומר שעדיף לטעת עצי זית שיתנו פרי ולפחות זה מכניס לכלכלת המדינה", אמר השר.

ראשי המועצות המקומיות ובעלי האדמות העלו בפניו שאלות ותביעות ובמיוחד בעיית האדמות שעליהן עומדת הקק"ל לטעת חורשות. בעלי האדמות, שהמשיכו לעבד את האדמות כל השנים, אמרו כי הם ירשו אותן מהוריהם ואת חלקן רכשו בכספם עוד לפני קום המדינה. לא יתכן, טענו, שיטעו עליהן חורשות ויערות במקום עצי פרי המהווים מקור פרנסה.

בהקשר להצעת משרד הפנים לספח שטחים לתחום שיפוטה של עיריית נצרת עלית, שאלו „האם זו דמוקרטיה, אחוות העמים ושוויון?"

השר נחמקין הבטיח לפעול למניעת סיפוח אדמות לנצרת עלית ולהבטחת רזרווה קרקעית להתפתחות הכפר. כן הבטיח לפעול אצל משרד הפנים והממונה על המחוז להרחיב את תחום הבניה של משהד כדי לסייע בידי המועצה לפתור את בעיית הבניה הבלתי חוקית ושיכונם לזוגות צעירים.

השר הורה במקום על מינוי ועדה מיועציו הבכירים שתבדוק באורח יסודי את בעיית האדמות שהופקעו ולא נוצלו על ידי המדינה.

★ בפנייה אל ראש הממשלה, יצחק שמיר, ביקש ביום שישי יו"ר המחלקה לבטיחות, גהות ואיכות חיים בעבודה, שאול בן שמחון, כי יטיל את מלוא כובד משקלו למען הקמתה של רשות אחת שתתאם בין כל הגורמים הממלכתיים והציבוריים העוסקים בבטיחות ובשמירה על בריאות העובדים במקומות עבודתם. זאת, בעקבות התאונה הקטלנית של משאית הכרום בערבה.

חלפו שלושים יום מאז הלכה מאתנו
יקירתנו
חביבה רובין ז"ל
נעלה לקברה לטקס התייחדות עם זכרה וגילוי המצבה
מחר, יום שלישי, ה' בסיון תשמ"ח, (24.5.88) בשעה 15.30, בבית העלמין בקרית־שאול.
התחבורה תעמוד לרשות מוקירי זכרה ברחוב הירקון 256, תל־אביב, ותצא בשעה 15.00.
אנו מודים לכל המשתתפים באבלנו בע"פ ובכתב
הבנות: מלי, אורי, רוני ושירי גרדל
שולי, משה, גילעד ומעין אלון
משפחות: ברודניה, טור, בלהה, באומן,
סגולר, גרדל ואלוא וכל בני המשפחה.

85
עם קולק
נגשר
על פער פוליטי.
בן 85 התקוה
מ„העבודה"
לכנסת.

במלאת שנה לפטירתה של
חברתנו היקרה
שושנה אונגר ז"ל
נעלה לבית העלמין לאזכרה וגילוי מצבה ביום רביעי
ט' סיון תשמ"ח 25.5.88 בשעה 5.00 אחה"צ
המשפחה ובית יפעת

יקירנו
אבא בסיסט
בעל, אבא וסבא מסור ואוהב
הלך לעולמו
ואנו אבלים: רעייתו: לאה בסיסט
בנו: דוד בר ומשפחתו
בתו: אילנה זק ומשפחתה
פרטי הלוויה
בטלפונים: 08-443061, 08-443660, 08-443111

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו
רוסיה שחורי
הלווייה תתקיים בקיבוץ אפק,
היום יום שני ד' בסיון תשמ"ח 23.5.88 בשעה 4.00 אחה"צ.
המשפחה
ובית אפק

עם משפחת הורביץ
על כל שלוחותיה
אתכם באבל הכבד
על מותו הטראגי של
ישראל (שרוך)
בית חולתה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הסתדרות עובדי האירוח והמלונאות
לידיעת נציגי הסיעות וציבור הבוחרים
ועדת הבחירות המרכזית תקבל רשימות המועמדים לועידה ה־3 של הסתדרות עובדי האירוח והמלונאות עד, יום ד' ט' בסיון תשמ"ח – 25.5.88 מהשעה 9.00 ולא יאוחר משעה 14.00, בבית הועד הפועל של ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93 תל־אביב, בחדר מס' 49.
הוא הדין לגבי ועדות הבחירות המקומיות שיקבלו את רשימות המועמדים למועצות האגודות המקצועיות במועצות הפועלים באותם הזמנים כנ"ל.
שלמה תנעמי
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
אגף האירגון ומועצות הפועלים
מבצע הזדהות של מועצות הפועלים עם חיילי צה"ל
המבצע ייפתח ביום ג', 24.5.88 בשעה 13:30 בקרית הנופש באשקלון בהשתתפות: יו"ר האגף לאירגון ומועצות הפועלים – החי גדעון בן־ישראל
הוועדה המארגנת

במלאת 21 שנים לכיבוש
מסע שלום ללב הגדה – והחוצה

בשבת 28.5.88
דרך כפרים
והתנחלויות
לעצרת
במבואות שכם
להפטר מן הכיבוש
להפסיק את האלימות
לקרוא להכרה הדדית ולהדברות
בין ישראלים ופלסטינים
אל תעמדו מנגד!
פרטים יבואו
שלום עכשיו
ת"ד 24288 ירושלים, חשבון בנק 105-925950, הבנק הבינלאומי הראשון, סניף ראשי, ירושלים

דבר היום

בריאות חולה

הדיאגנוזה איננה שנויה במחלוקת: מערכת הבריאות חולה, ודרושה לה אינפוזיה דחופה של כסף. זו כשלעצמה לא תרפא אותה מכל תחלואיה, אבל בלעדיה לא תימנע הגסיסה. מה ששנוי במחלוקת הוא התראפיה. תפיסה אחת, של שרת הבריאות ושל ההסתדרות, גורסת כי האינפוזיה צריכה להיות מכסף ציבורי־ממלכתי, שכן המדינה פרקה מעליה כמעט כליל את עול הדאגה לבריאות הציבור. התפיסה האחרת, של שר האוצר, גורסת כי כספי האינפוזיה צריך להיות פרטי. במלים אחרות, שר האוצר מבקש לרפא את מערכת הבריאות באמצעות החולים. זו הבעייה שלהם...

המצב הזה, הגורם לשיבושים משיבושים שונים, פעם מסקטור זה ופעם מסקטור אחר ופעם סתם מקופה ריקה המונעת תחזוקת ציוד ותפעולו התקין, נמשך חודשים על גבי חודשים, הנפגעים הם תמיד החולים במצוקתם. זו המציאות שהביאה את נשיא המדינה להציע הקמתה של ועדת חקירה בלתי תלויה שתבחן את המצב ותגבש המלצות – ובעצם ההצעה בעיתוי היתה משום הפניית זרקור חזק לבעייה חמורה שלא זכתה לטיפול ראוי.

נסיון העבר מלמד כי ועדות חקירה, גם אלה שפעלו לפי חוק ועדות החקירה, זכו לביצוע המלצותיהן כאשר אלה היו בתחום המסקנות האישיות. המלצות מהותיות נשארו בדרך כלל במגירה. מנסיון זה נובעים ספקות־מה ביחס ליעילות פתרון באמצעות ועדה. אך גם בלעדיהם ברור, כי הקצבת־האינפוזיה דרושה מייד מן יסודות הפאציינט עד אשר יצליח הניתוח באמצעות הוועדה. כל זאת אפשר היה לומר מייד עם פרסום ההצעה. עכשיו, לאחר שראש הממשלה ושר האוצר גיבשו את הקונצפציה שלהם על תפקידי הוועדה, צריך לומר: תודה, לא.

בעוד הנשיא דיבר על „שמירת הערכים של רפואה שוויונית" מדברים שמיר ונסים על המלצות של מבנה וייעול „במסגרת המשאבים הציבוריים המוקצים לבריאות". במלים אחרות, כל עוד הוועדה תסמוך ידיה על התפיסה של שר האוצר, היא יכולה להמליץ מה שהיא רוצה. אם תחשוב אחרת, היא תתרגז מהמנדט שלה. אלמלא זה היה חמור כל כך זה היה מבדח. אסור לתת יד לטשטוש כוונות שקופות. ועדה שידיה כבולות אינה שווה את הנייר של כתב הסמכות.

ימים בעזה / דני צדקוני

בגין טלה נדרס

אחת הדרכים האלטרנטיביות לכניסה לעזה וליציאה ממנה בימים טרופים אלה – הכוונה, כמובן, לישראלים במדים או בלא מדים שלגביהם זו בעיה לא קלה – עוברת את איזור משרדע עבר בצפון מערב העיר הסורחת. אגב, התקשורת שהואשמה בשלב הראשון של המהומות על־ידי רבי מדינה בניפוחן, היא שיוצרת עתה, במידה רבה „רגיעה" שהאגוס לנסוע בעזה עדיין רחוק מלפוש בה. על־יסוד דימוי לאינבכן זה שואלים אותי – בעצם, אומרים לי – אנשים היודעים באילו מתחוות אני מתרוצץ: „שקט בעזה, אהה?" תשובתי: „קח את המכונית שלך וסע לשם".

באחד מימי ניסן נוסע כדרך זו, בקטע הנ"ל שהוא חקלאי למחצה, רכב צבאי ושגע בטלה הרועה בחברת אמו ובני צאן אחרים בצד הדרך. הרכב אינו נעצר, הנער הרועה פורץ בבכי תמרורים, אני מבין מפשר אביו או מבעל העדר, על מה שקרה לטלה המפרפר על הכביש לפני שנפח את נשמתו הרכה. עובר במקום רפי שרה, עובד ותיק במנהל הצבאי הממונה מטעמו על שיקום הפליטים באזור. שרה, הדובר ערבית, עוצר את רכבו ולאחר שעמד על־פשר העניין מבטיח להרגיע את הרועה ולהסביר לו שיבוא למחרת למשרדו כדי שיתוקן שם העוולה. שרה רחוק מלהיות „יפה נפש" אבל הוא מבין משהו בתורת היחסים הצריכה לשרור בין שליטי האזור היהודים ותושביו הערבים. אלא שהילד הבדווי אינו תופס בדיוק מה רוצה ממנו היהודי. במקום עובר עוד מישהו, הפעם ערבי המכיר את שרה, וזה מרגיע סופית את הרועה הקטן ומסביר לו איך יגיע למשרדו של שרה המבטיח לטפל בנושא.

למחרת מבררים העובדים הערבים במשרדו של שרה מה מחיר של טלה בשוק העזתי השובת ממסחר. כשמגיע הנער רושמים לזכותו מתקציב המשרד, תוך ציון סיבות התשלום ותמורת התימותו, המתאה ע"ס 250 ש"ח. מדינת ישראל לא הסמיכה את שרה לשלם פיצויים בעד טלה שנדרס על־ידי חייל עברי בעזה. לאחר שקיבל הנער את הפיצויים, דיווח רפי שרה – כך סיפרו לי אנשים בממשל – על המקרה ועל מעלותר־שלו לראש המינהל האזרחי תא"ל אריה רמות בתוספת הערה: אם משום מה לא יאושר התשלום, הוא יחזיר את הסכום מכיסו. תא"ל רמות אישר את ההוצאה הקטנה. איננו יודע אם הסיפור הזה חילחל לתוך האוכלוסיה שאי אפשר להחשידה בימים אלה באהבה מיוחדת לישראל או לא. אני בטוח שהוא לא הזיק היכן שנשמעו הדיו.

■

מאבקם של העובדים הישראלים במינהל האזרחי בשטחים למען קבלת תוספת סיכון משמעותית כמו זו המשולמת לעובדי המדינה האחרים בשטחים עדיין לא נשא פרי. בשבוע הראשון של מאי שבתו עובדי המינהל האזרחי באיו"ש (איזור יהודה ושומרון בלשון משרד הבטחון והצבא). יו"ר ועד עובדי המינהל ברצועה איתן לוי, שהוא קצין המטה לתחבורה באיזור, אומר, בגין יחס מפקדת המינהל לא נקטו העובדים שהוא מייצג צעד דומה. אחד הדברים שגרמו לעובדים אלה להיפגע היה המענק החד־פעמי המיוחד שעליו הוכרז בזמנו כעל „מתנה גדולה" ותשלומו במשכורת אפריל היה לעובדים הללו כמו לעג לרש אם כבר הזכרנו בתחילת הכתבה טלה. המענק המיוחד בסך 450 שקל ניתן בעד שלושת החודשים פברואר, מארס, אפריל. מס ההכנסה לא לקח סיכון וקיזז ממנו 200 שקל. העובדים קיבלו אפוא 250 שקל בעד הסתכנותם. הכתודות העובדות כמוכירות במינהל מקבלות – בגלל דלות שכרן – השלמת הכנסה מביטוח הלאומי, אבל זו לא שולמה להן במשכורת אפריל בגלל המענק החד־פעמי שקיבלו.

■

כמו „מגן דוד אדום" לנו, הנתון בצרות, כך „סהר אדום"

(המשך בעמוד 8)

במקום הרע במיעוטו

מאת נתן רוטנשטרייך

שאיפת הנבדלות הלאומית גברה בקרב הפלשתינאים ביהודה, שומרון ועזה; ומעמדה של ירדן בשטחים, שהיה אולי ממשי בשלב קודם, נשחק שחיקה מהירה

פעילות מדינית, על־פי מהותה, בהתערבותה בסדרי הדברים מבקשת להגיע לתוצאות ואלה מתבטאות לא רק בשינוי הדברים, אלא גם בהישגים, כמו ההישג שבהגשמת תפיסה חברתית או בקידום רעיון, לרבות מה שקרוי אינטרסים.

פעילות מדינית, כהתערבות בתהליכי המציאות, מן ההכרח שתהיה רבת־גוונים, כי המציאות היא רבת־גוונים. לא אחת לוּתה פעילות זו בגישה ספקנית שגורסת, כי תוצאות הפעילות לא בהכרח תואמות את האינטרס של מי ששאף להגיע אליהן. לפיכך נאמר, כי מדיניות היא בחירת הרע במיעוטו – כלומר, הרע צפוי בין זה לזה, ויש לדאוג לכך שרע זה יהיה מועט ככל האפשר. על כך יש להוסיף, שאם מדובר בתוצאות, לעולם אין אתה יכול למצותן, שהרי אין אתה יכול לדעת אם התוצאות הן בטווח קצר או בטווח ארוך. אפשר שבטווח קצר התוצאות ייראו מסבירות־פנים, אך בטווח הארוך הן ייראו מזווית הפוכה. כבר התנסינו בסוגיה זו של תהליכים הפיכים. למשל, מלחמת ששת הימים היתה הישג מכריע מצד התוצאה הצבאית ונעשתה נקודת־מוצא לסבילות מצד התוצאה המדינית. האם התוצאה הצבאית היתה לטווח קצר והתוצאה המדינית היתה לטווח ארוך?

עם זאת, גם הכרעה שדבק בה „הרע במיעוטו" אינה חד־משמעית. אם אנו מצויים עתה בתהליך שבו ברית המועצות תינתק מעמדתה העויינת כלפי מדינת ישראל – ויהיו מניעיה של עמדה זו אשר יהיו – ומעמדה של מדינת ישראל במערכת הסכסוך בין שתי מעצמות ימותן, נצא נשכרים מכמה זוויות־ראייה. יהיה בכך משום הודאה כי המציאות של קיומנו גברה על ההתנגדות. אין להתעלם מכך שהתנגדותה של ברה"מ היתה על רקע מעצמתי, אולם היה לה, ויש לה, גם רקע של התנגדות לציונות, אף־על־פי שברה"מ תמכה בכינונה של מדינת ישראל, מתוך זיקה להחלטת האומות המאוחדות. במיתון עמדתה של ברה"מ יש גם רמז לעולם הערבי ולהתנגדותו, רמז בכיוון של הכרה בעוצמתה של המציאות ובצורך להשלים עמה. אין פירוש הדבר כי ברה"מ תהיה במעמד של תומך במדינת ישראל, ולו בנוסח של ארה"ב, אולם ריכוך מסויים של עמדה עויינת יש בו תהליך לזוהר.

עניין זה יש לראות גם מצידו האחר. תהיה זו טעות־ראייה נמשכת אם לא נכיר בכך, שבעקבות תמורות בתהליכים גברה תודעת העצמאות הלאומית של הערבים הפלשתינאים. האחדות הדתית בין הערבים, על בסיס האיסלאם, לא הצמיחה אחדות מדינתית ביניהם. הדבר דומה למה שהתחולל בעולם הנוצרי באירופה, על פילוגיו ומלחמותיו במשך דורות. מתיחויות לאומיות קיימות בין פלמים וואלונים בבלגיה, אף־על־פי שרק פילוג דתי ולשוני מבדיל ביניהם. נבדלות לאומית נראית בעידן שאנו חיים בו כביטוי למעמדו של ציבור אנשים; לגבי ערבים פלשתינאים ניתן לומר, כי השאיפה לנבדלות גברה בהם. מבחינה זו, מה שהיה אולי ממשי בשלב קודם, כלומר מעמדה של ירדן בשטחים, נשחק ואולי אף שחיקה מהירה.

אין צריך לומר כי ה„עצה" שיועצים לערבים פלשתינאים, כי ימצאו ביטוי מסגרתי למעמדם הלאומי בירדן, היא לא רק חשבון בלי בעל־הבית אלא היא בנויה על טעות מהותית: דורשים מערבים אלה להיעקר מהמקום שהם חיים בו, כאילו היו יהודים וכאילו המניע הממריץ אותם הוא רעיון הזיקה והשיבה למולדת, שאינה קיימת ושהם אינם מצויים בתוכה. אולי בשלב קודם אפשר היה להגיע להסדר עם ירדן, אולם הרושם הוא כי חל שינוי בהקשר זה ושאיפת הנבדלות חזקה מן הסיכויים של קשירת קשרים בין הערבים ביהודה, שומרון ועזה לבין ירדן.

מצד זה אפשר לומר, כי אם האופציה הירדנית נתפסה כרע במיעוטו, הרי שחיקתה של אופציה זו היא תוספת לרע. מה חלקנו בתהליך זה, על כך מן ההכרח שנדון בתוכנו ושנעמיד זאת כנושא לבירור ציבורי. במרכזו של בירור זה ניצבת הסוגיה של התמצת סיכוי להשיג הישגים ובמקביל לה, ההכרח לקבל את דינה של המציאות גם כאשר אינה נראית בעינינו כמסבירת־פנים.

גם אנו נדרשים להשלים עם המציאות. האם אפשר להפנות תביעה זו רק אל הזולת? המציאות היא רחבה ורבת־גוונים וגם אנחנו חייבים להסתגל אליה. גם זו אחת הבעיות בחיים הציבוריים, ועלינו ליטול על עצמנו את דינה. לפנינו תהליכים המתחוללים במהירות ותוצאותיהם מתגבשות, ולו חלקית, בתהליך מואץ. גם זה לקח המציאות ובעל־כורחנו עלינו להפיק.

חוסיין מלך ירדן; ערפאת ראש אש"ף

י"ב: לקחים

מאת יעל דיין

אין להתרגש מן ההקצנה ימינה בקרב תלמידי י"ב, כשיבואו בסופו של דבר אל קלפי ההצבעה לכנסת – אחד־אחד, מבודדים מהקבוצתיות של הכיתה, בלי טלוויזיה ופירסום – הצבעתם תהיה שונה מזו בבית הספר

המסך יורד על ההצגה הפוליטית בבתי־הספר. כיתות י"א־י"ב ניגשות לבחינות הבגרות, ואני ושכמותי יכולים להתפנות להפקת לקחים מהמפגשים האינטנסיביים, כיחידים ובצוותים, עם מצביעי הפעם הראשונה.

ראשית, יש הבדל עצום בין הופעת־יחיד, כשלרשותי זמן מספיק להצגת דברים ולדיון, ובין הופעה־בלהקה, כשהזמן קצוב וקצר, מחייב התבטאות בסיסמאות ואינו מאפשר אלא את השורה התחתונה של הדברים, וכדרך כלל מכוונת על תשבחות לשאר חברי הצוות, היוצרים גידודיים במתקפה עלינו במקום להציג את עמדותיהם.

מכאן שאין להתרגש מן „ההקצנה ימינה אצל הנוער" או להיכנס להלך־רוח של מגננה והתגוללות, כיוון שההצבעה לכנסת – של אותם מצביעים – לא תהיה זהה להצבעה בבתי־הספר. אווירת הצוותא המגוחכת בפשטנות שמעוררות התבטאויותיו של רפול; הפניות המפחידות, הדמגוגיות, הלעגניות והבלתי אחראיות של „התחיה", לא־עזרות במלואן – לא לכיכרות ובוודאי לא לחוגי הסברה קטנים יותר; לא כאשר אותו נער או נערה מבודדים מן הקבוצתיות של הכיתה ולא כאשר בסופו של ענין, בלי הטלוויזיות והפירסום בעיתון, יש אקט אחראי אמיתי של הצבעה לכנסת. ההקצנה היא בתוך הגושים, ללא מעברים מגוש לגוש, והבלתי־מוחלטים, הלומדים את המפה החדשה, המתלבטים, אינם זוכים בפורומים האלו לאוזן קשבת להתלבטותם ולמענה רציני. הסברת הבחירות האמיתיות תיעשה בנפרד על ידי כל מפלגה, ולא בצוותים של נציגי שש מפלגות, וכשנגיע שוב אל אותו קהל, במתכונת אחרת ובגישה אחרת, גם הוא יגיב אחרת ויבין את מידת האחריות המוטלת עליו.

ההתמודדות העיקרית היא עם הליכוד, ולליכוד פשוט אין פתרון. „פתרון", בלתי אפשרי וקל להפרכה, יש רק לימין ולשמאל הקיצוניים ביותר, ויש פתרון לנו. אחרי סיבוב בסוגים שונים של בתי־ספר, דומני שלמדתי כהלכה את המרכיבים שראויים לתשומת לב מיוחדת בגישה למצביעים־בראשונה: הסיגנון, הצגת היעד וההצעות לפתרון והצגת הנבחרת שלנו.

לא כל אחד „עובר" לכל קהל. הגרוע ביותר הוא הנסיון להיות אחד מהחבר'ה, לדבר בסיגנונם ולהמעיט בערכם על ידי חביבותיות מלאכותית שעיקרה שטחיות ונבזות. בוגרי תיכון אינם נבהלים מלשון נקיה ובהירה. בורותם במונחי יסוד היסטוריים ומדיניים־עכשוויים מדהימה, אומנם, אבל הם חפצים ללמוד בלי לספוג הטפה ותוכחה. בורותם אינה כאשמתם. הם סולדים מסיסמאות מצע בנוסח „גרים על גס את הדמוקרטיה"; „ברגע שתהיה כאן חברה שוויונית ו/או יצרנית ו/או ערכית" וכו' וכו'. הסברת־בחירות אינה שיעור פרונטאלי אלא נסיון להלהיב, בעד ונגד תוכניות, ערכים ומסרים בצורה חד־משמעית ובהירה. לקרוא את המצע הם יודעים מעצמם ואינם זקוקים לקריין, גם אם הוא ח"כ או שר.

התכנים והמסרים עצמם אינם מסובכים, בעיקר לא היום. מוטחות בנו האשמות עירפול, טישטוש, כפל־לשון ואי־בהירות. מקורם בעיקר בחוסר בטחון שלנו עצמנו, ואולי הם חלק מהמאבק הפנימי במפלגה. אף אחד משומעַי לא האשים אותי בחוסר בהירות, כי תהומות תהומים ברורים בינינו לבין הליכוד ובינינו לבין השמאל. הייחודי לנו עדיין מבוקח דיו כדי שנוכל להיות בו יחד, ואין צורך – גם לא לנוכח סקרי הצבעות בתי־הספר – לנסות להיות ליכוד־ב או רצ־ב או מפ"ם־ב. אין צורך, זה לא אמיתי ולא יצלח.

אין אפשרות גם להיות „קצת ליכוד" כדי לסבר אוזן וגם להציג את דרך הליכוד כחסימת תהליך שלום והובלה למלחמה. אין דרך להיות נייר שמאלה וגם לדבר על ביטחון במושגים של מפלגת העבודה. החשוב שלנו לקסום לימין הצעיר המוקצן ולהציג את עצמנו כניצים משתוללים מעורר בוז המיועד לצבעיים. מה לא ברור כשאומרים, כי אם לא יהיה תהליך שלום תהיה מלחמה ואחריה עוד מלחמה, וישראל שאנחנו רוצים לא תהיה קיימת, גם אם אין ספק שננצח במלחמות האלה אם המחרה היא המטבע, גם לנו יש במה להפחיד. ולפתות יש לנו אופציה חיובית – לא רק שלילת דרך אחרים בליגלוג, ולא חלומות שלהגשמתם אין סיכוי לשותף ערבי.

על שאלות לגבי „הצוות המוביל" ואפרוריותו, על חוסר ההתלהבות של ליגה־ב וליגה־ג למסרים של עצמנו, על אנשים בתוכנו הרואים את המפלגה כיעד ולא ככלי להכנים ולישומם – על כל אלו אני משיבה בנימת תקווה ל„רשימה מרועננת ומחודשת לכנסת הי"ב".

סוף שנת הלימודים. נעשה קוול לעצמנו אם ניתפס להרגשה שהמיגור הזה אבוד, או אם נעבוד עליו בתצייה הציקפוג. התקפת השמאל עלינו אלימה כמו השמצות הימין, ואנחנו המאגר היחיד לקולות מבחינתנו. לזה צריך להיעוד ברצינות, לא פחות מאשר להיוזר אחרי הליכוד.

כיצד מדינה מאבדת זהותה

מאת אבא אבן

מה קרה כאשר בני לאום שהוא מיעוט באיזור, נושאי דגל כינון מדינה עצמאית, מתעלמים מן ההיבט הדמוגראפי של שאיפתם

מי שרוצה להבין את מלוא המשמעות של שליטה ישראלית בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה, מן הראוי שיזדרש לספר שאין בו שום איזכור של מדינת ישראל. שמו של המחבר משה זרמי, מרצה באוניברסיטת בן־גוריון. הכותרת: „עיצוב מדינת לבנון המודרנית"*). מאמרי הביקורת שהופיעו בירחונים המלומדים העידו על סמכותו האקדמית והדיוק מקורותיו של ד"ר זרמי (כל הקטעים המופיעים כמאמרי זה במירכאות כפולות מצוטטים מהספר הנ"ל).

ראשיתו של הסיפור בספטמבר 1918, עם כינון המדינה הלבנונית במסגרת המנדט שקיבלה צרפת מידי חבר הלאומים. האומה הלבנונית התקיימה לפני קיום המדינה הלבנונית. היא התבססה באיזור מוגדר (סנג'אק) של האימפריה העותומנית. תושבי הר הלבנון היו רובם ככולם נוצרים, מרביתם באמני הכנסיה המארונית. עוד לפני הענקת מעמד עצמאי ללבנון על־ידי המעצמה המנדטורית, שאפו נוצרים להרחבת מרחב שליטתם על־ידי צירוף שטחים מסוריה אשר אף היא היתה בשליטת מנדט צרפתי. כותב זרמי: „הנוצרים הלבנוניים הורקש לסיעונים היסטוריים, גיאוגרפיים וכלכליים כדי להצדיק את תביעתם לארבעה אזורים שראו אותם כחלק בלתי נפרד של לבנון: טריפולי ואיזור עקאר בצפון; עמק הבקעה במזרח; אזורי חצבייה, רשייה וג'בל עמל בדרום; ובצפון ערי החוף צור, צידון – וחשוב מכל – ביירות. זרמי מציין כי מעולם לא נמצאו כל האזורים האלה בעת ובעונה אחת תחת שלטון האימארה (נסיכות) הנוצרית, אך בתקופות שונות האמירים הרחיבו את שלטונם מעבר להר לבנון" (עמ' 13).

נציגי הלאומיות הנוצרית־לבנונית השמיעו אידאולוגיה בהירה, נמלצת ומנוסחת בתיחכום מעולה. הם ראו את המזרח התיכון כריקמה מגוונת, לא כמונוליט חד־ממדי. הם ציינו כי שורשי הנצרות במזרח התיכון עמוקים ותיקים מן האיסלאם, ומגיע לה להיות מיוצגת על־ידי מדינה נוצרית שקראו לה „בית לאומי" נוצרי, והבטיחו שלבנון תהיה שותף נאמן במאבקי הלאומיות הערבית, אך זאת נוסף על טיפוח ייחוד משלה שיתבסס על זיקתה הדתית וקשריה עם מערב אירופה, ובמיוחד עם צרפת. נמצאו גם אינטלקטואלים נוצרים שפיתחו חזון מרחק של לבנון בעלת ייעוד לתווך בין מזרח ומערב, בין איסלאם ונצרות, תוך יצירת תסיסה תרבותית, יצירתית ומקורית.

מזלם של הנוצרים הלבנונים נתמזל עם אישור המנדט בידי צרפת שכבשה את הלבאנט במלחמת העולם הראשונה. אמנם היו מדינאים צרפתיים, בכללם קלמאנסו בכבודו ועצמו, שהעניקו עדיפות ליחסי צרפת עם האיסלאם ונהגו קרירות כלפי הנוצרים בלבנון. אך תמיד נמצאו די מדינאים צרפתיים לכלכל ולתגבר את האינטרס הלבנוני־נוצרי ובכלל זה את השאיפה ללבנון רבתי. רובם של הנציבים העליונים הצרפתיים חשו קירבה יותר חמה לאוכלוסיה הלבנונית שהתפארה בתרבותה הצרפתית, מאשר עם המוסלמים הסוניים בלבנון וסוריה. הנוצרים עשו עבודת שדולה נמרצת באסיפה הלאומית ובאמצעי התקשורת בפאריס, נפלה על קרקע פוריה.

אולם אף בקרב הוגלים הנמרצים ביותר בלבנון עצמאית נמצאו מדינאים צרפתיים שהוטרדו מן הנושא הדמוגרפי. בולט בהם רוברט דה קֵי, שרוב שנותיו מוקדו לטיפוח יחסי צרפת־לבנון.

„בוויכוחים בפאריס, מיד לבואה של המשלחת הלבנונית הראשונה, היה דה־קי באשנן. המוסלמים נגד התביעה הקיצונית להרחבת גבולות. הוא התעקש בעמדתו גם כאשר מנהל־תפקיד רם בביירות. כאשר נכשל במאמציו למנוע את כינון לבנון רבתי בגבולות שתבעו הנוצרים, התמיד במאמציו לנתק כמה שטחים שסופחו ללבנון. הוא גינה מה שהגדיר כ„מגלומניה הלבנונית" והזהיר כי צירופם של שטחים בעלי אוכלוסיה מוסלמית צפופה עלולה לסכן את יציבותה ועתידה של המדינה הנוצרית־לבנונית" (עמ' 76).

בטבע הדברים התנגדו המוסלמים הסונים להשתעבדותם לשלטון נוצרי. הם גייסו את המנהיג הלאומי פייסל למענה שלהם. אך כאשר גירשו הצרפתים את פייסל מדמשק, שם שאף לכתר המלוכה, „הגבולות של לבנון ויחסיה העתידים עם סוריה הפכו להיות המוקד המרכזי של ההתדיינות. הנציב העליון של צרפת גנרל גורו העניק תמיכה נמרצת לתביעות הטריטוריאליות של הנוצרים הלבנוניים, ואילו דה קֵי ופקידים אחרים טענו כי חשוב להסתפק בגבולות יותר צנועים. שוב הסביר דה קי שהרכב הלאומי, הדתי והתרבותי של השטחים שהוצע לספחם ללבנון היה כה מזה של שטחי הר הלבנון כדי כך שאי־אפשר יהיה לשלב אותם בתוך מדינה מאוחדת. אחר כך הוא הציע שיסופחו רק עם הבקעה וג'בל עקאר אך באופן שטריפולי תישאר לצמיתות מחוץ ללבנון.

סופו של דבר נפלה הכרעה בעד התפשטות טריטוריאלית גדולה. ראש ממשלת צרפת אלכסנדר מילרנד נתן את הסכמתו תוך השמעת היסוסים והסתייגויות. זרמי מסכם: „העם המארוני ראה את כינון לבנון הגדולה כשיא הצלחת מאבקו בתוך 'גבולות היסטוריים טבעיים'. היה זה גולת הכותרת למהלך מתמשך, שבו קיבלה לבנון זהות של הבית הלאומי הנוצרי במזרח התיכון."

(מאמר ראשון)

*) הוצאת קרום־הלם, לונדון 1985.

נ.ב. / שלמה שבא

מצדה על הר הצופים

מאמר זה עומד לגלות „סקופ" ארכיאולוגי מרעיש: מצדה אינה במדבר יהודה, מצדה על הר הצופים בירושלים.

גילוי זה התרחש לפני ימים אחדים כאשר נסעתי לאוניברסיטה בהר הצופים לאחר שנים רבות שלא הייתי שם, ובאתי למנהרת רוחות מבטון מתחת לאדמה, מנהרת רכבת תחתית בלי רכבת תחתית, וממנה יוצאות מנהרות של בטון ימינה ושמאלה למבני אבן העומדים על ההר כמטוריית בטון, הדרכים בין הבתים אבן, הכל אבן, ללא פיסת אדמה לעזות היכן אני, ולרגע נדמה היה לי שאני בתוך סרטי מדע בדיוני שעלילתם מתרחשת במושבה של בני־אדם על הירח, בבועת ענק, ואחר־כך חשבתי שאולי טעיתי הגעתי למפקדה שממנה תתנהל מלחמה אטומית ואחר־כך עלה על דעתי שאולי הקימו על הר הצופים מצודה שבה ירוכזו כל יושבי ירושלים בימי מלחמה כדי לנהל משם את הקרב האחרון: מצדה.

אחר־כך, כשיצאתי ממבוכי האבן וראיתי כיצד נתגמד ההר ואבד הנוף וביקשתי קצת רווחה, נתגלגלתי עד הגן הבוטאני הישן – מול שאי־אפשר לגדל גן בוטאני בתוך בטון – וראיתי לוח אבן מוקדש לאביגדור המאירי ועליו חרות שירו „מעל פסגת הר הצופים, שלום לך ירושלים", צחקתי: ממקום זה, כמו שהוא היום, שום משורר לא ישיר שיר לירושלים.

הרי זה אחד העיוותים הגדולים שנעשו בארץ בעשרים השנים האחרונות: לבנות את האוניברסיטה העברית, סמל התחיה הרוחנית, כמפלצת של בטון מבוצרת כמבצר מתוך ארץ עויינת, מצודת כפיר שניה.

ומעניין: לפני מלחמת ששת הימים, כשהיינו לכאורה הרבה יותר בהרגשת מצור, בנתה האוניברסיטה את בתיה בגבעת רם, פתוחים לכל רוח, לסביבה, לנוף – אינם מתגוננים, ללא הרגשת פחד. והדוקא אחרי מלחמת ששת הימים, כשטענו שהגענו לארץ־ישראל השלמה, לשלווה המובטחת, לבטחון – בנינו מצודות כארץ במצור, ושכונות נוספות בירושלים עדות על כך.

כל חברה של בני – הארכיטקטורה שלה. מבנים, שכונות, בתים, בתי ציבור אינם רק יצירה של האדריכל אשר תיכנן אותם, הם גם ביטוי לרוח החברה שבה הם קמים. מה שנוצר על הר הצופים ובשכונות ובישובים אחרים שקמו מאז, זו ארכיטקטורה של מצור, עדות לנפש הישראלית הזוה בהרגשה של ונרדפת. האוניברסיטה על הר הצופים בנויה כהיאחזות של צלבנים, מצודה שנתקעה בסביבה עויינת, שיש להיסגר מפניה מאחורי חומות ולהתכונן למלחמה תמיד. האוניברסיטה על הר הצופים ושכונות וישובים אחרים הם התרעה על מצבה הנפשי של המדינה.

הצלבנים בנו משטרות כאלו, מבצרי טיגרט, ואחר־כך נסגרו מאחורי חומות וגדרות תיל, כמו בבזווינגרד בירושלים. המתיישבים היהודים מאז באים לארץ בנו את ישוביהם פתוחים אל הנוף, חלק מהנוף, חיים בתוך ארץ ומולדת, לא מתיישבים זרים. זה היה חלומה של הציונות: לשוב להיות חלק בארץ, מעורים בתוכה, לא חשרניים לנוף, ולאנשי הארץ.

בסוף שנות השלושים קמו אמנם ישובי חומה ומגדל, אבל לא עבר זמן רב והחומות והמגדלים נהרסו והישובים נפתחו אל שדותיהם ואל הארץ הרחבה שמסביבם. כך גם היו ישובי הגליל התחתון בתחילת המאה, שקמו אמנם סגורים בחומת גדרותיהם, אבל מיד יצאו מן הגדרות הללו, להיות עם האדמה שהיא אדמתם. שכונות ירושלים „הציוניות", שקמו בימי המנדט הבריטי – רחביה, רוממה, תלפיות – נבנו פרוזות, פתוחות לסביבתן; ולעומת האילו בניין המוסדות הלאומיים, כמעין חומה סגורה, נראה תמיד כזר. לא לחינם חידש יצחק שדה: „לצאת מן הגדר" לא היתה זו רק סיסמה צבאית, אלא הרגשה.

האוניברסיטה וישובים אחרים שנבנו לאחרונה בנויים לפי כללים אחרים לגמרי. ואילו הדבר בידי, הייתי מייעץ לאנשי האוניברסיטה: היזהו לגבעת רם, את הר הצופים השאירו למסב"ל.

דוח רעה במועצת אירופה

אנטי־ישראליות אנטישמית

מאת שבח וייס

ואני, איש שמאל, עומד על דוכן הנואמים בשטרסבורג, מבייש מבגידת האינטלקטואלים, מן האנטישמיות של השמאל שלי

כשלעצמי, אין לי ספק כי התודיה לשלום חייבת להדריך את כל מעשינו, אין לי ספק כי השלום יושתת על סיום השליטה הישראלית בשטחי יהודה ושומרון. אך הסיעונים והביקורת ששמעתי במועצת אירופה – כל כולה נוסחאות קיצוני אש"ף. יש בה נטיה אנטי־ישראלית כוללנית, טוטאלית, מתובלת בהערות של שיטנה.

שנאת מדינת ישראל משמשת שם תחליף לגיטימי לשנאת ישראל.

כינוס מועצת אירופה נערך השנה בין 2 במאי ל־5 בו במקום מושבו הקבוע, בשטרסבורג. המועצה מאגדת נציגי 21 מדינות דמוקרטיות באירופה (צרפת, איטליה, גרמניה, אנגליה, אירלנד, הולנד, בלגיה, לוקסמבורג, דניה, שוודיה, נורווגיה, איסלנד, ספרד, פורטוגל, מלטה, יוון, תורכיה, קפריסין וליכטנשטיין).

לישראל מעמד של „משקיף" והיא משגרת לכנסים חברי כנסת. המשקיפים הישראלים רשאים ליטול חלק בדיוני הוועדות והמליאה, אך אין להם זכות הצבעה. המועצה פועלת בארבע צורות: באמצעות ועדותיה הקבועות (ותת־הוועדות של הוועדות הראשיות), המליאה, הקבוצות הפוליטיות (חברי פרלמנטים מכל המדינות הנמנים עם מפלגות זהות כמו הסוציאליסטים, הליברלים, השמרנים, הקומוניסטים ועוד) הועדות אד הוק. במועצת אירופה פעילים יותר ממאתיים פרלמנטרים מרכזיים, בעלי השפעה רבה בבתי־הנבחרים שלהם, ראשי ועדות, שרים לשעבר ושרים לעתיד. מועצת השרים (שרי־החוץ) מתכנסת במקביל לכינוסי המועצה ודנה בכובד ראש בהמלצות המועצה. כן נהגים פרלמנטים רבים לאמץ את המלצות מועצת אירופה. מוסד חשוב מאד לכל הדעות ובעל השפעה על עיצוב דעת הקהל של האליטות הפוליטיות באירופה.

בתקופת הכהונה של הכנסת הי"א אני מייצג את ישראל במועצת אירופה יחד עם הח"כים ז'אק אמיר, שרה דורון וסגן השר רוני מילוא.

בכינוס הראשון של ראשית מאי 1988 הקדישה המועצה במליאה מסדר יומה (במליאה ובוועדות) לישראל, למזרח־התיכון וליהודים – חרף העובדה שהאינטרסים של אירופה במזרח־התיכון אינם חיוניים עוד כפי שהיו. אבל אירופה הפוליטית מאוהבת במזרח התיכון, עדיין לא הסתגלה למחשבה כי שוב אין לה שליטה באיזור זה. אירופה הפוליטית מסובכת עד צוואר בבעיה היהודית, למרות שרוב יהודיה הוסלו על־ידי הנאצים ורובה שיתפה פעולה עימם בתהליך ההיסול. התסביך היהודי של אירופה ושל הנצרות רודף אותה ולא מרפה ממנה. שנאת ישראל היא תחליף לשנאת היהודים וישראל אבן מספקת לפוליטיקאים של אירופה מקור לתיעול השנאה לאפיק, שלפחות על פניו, אינו נראה אנטישמי. בראש מצעד שונאי מדינת ישראל צועד השמאל הראדיקלי, אחריו השמאל המתון.

במועצת אירופה משתולל עכשיו סדור אינטלקטואלי נגד ישראל. הפלשתינאים מתוארים כקרבנות של קרבנות הנאציזם. ההיסטוריה של הסכסוך הישראלי־ערבי מתחילה ב„התנערות". אין זכר ל־1948 כאשר ערביי ארץ־ישראל ומדינות ערב ביקשו להכחיד את ישראל בשלב תקומתה. אין שמץ של איזכור לסרבנות השלום של הערבים עד 1967, אין זכר לאמנה הפלשתינאית. אש"ף מתואר כתנועת שחרור מובהקת שוחרת סדר ושלום, וישראל כולה, על כל חלקיה, כסרבנית שלום, כתוקפנית, כגזענית, ולא פעם כניאו־נאצית. מועצת אירופה מהלכת על התנועתיה כל עוד מדובר במלחמת איראן־עיראק, היא אינה מגיבה כלל על הלוחמה הכימית במפרץ, אך ששה לתאר את רימוני־העשן שמשליכים חיילי ישראל בשטחים – כמלחמת גאזים. אין גבול לשקריות, אין גבול לתיאורים סטריאוטיפיים כוזבים, אין כל סימטריה בין המתרחש לבין השתקפותו בתקשורת הכתובה והאלקטרונית ובמועצת אירופה.

בוועדה המדינית של המועצה נדון דו"ח של חבר הפרלמנט הבריטי דייוויד אטקינסון על הפליטים הפלשתינאים. אטקינסון כלל אינו מעלה על דעתו את הרעיון שישראל קלטה כ־800 אלף פליטים יהודים מקרב שארית הפליטה ויהדות ערב ושיקמה אותם; ואילו ארצות ערב לא השקיעו אפילו אחוז אחד מתגמולי הנפט שלהם בשיקום הפליטים הפלשתינאים. אטקינסון מדווח על פגיעה בפליטים בשטחים הכבושים, אך אינו אומר מלה על רצח פלשתינאים בלבנון. אטקינסון, הרוח של הוועדה המדינית במועצת אירופה אינו יחיד. חבר האסיפה הלאומית הצרפתית ז'אן קלוד פורה מדווח על סרבנות ישראל לקבל על עצמה ועידה בין־לאומית כופה – כמחסום שלום. חבר הפרלמנט הספרדי מיכלאנג'לו מרטינז מזמן לפגישה את נציגי מדינות ערב ואת נציג אש"ף בבריסל ומדווח למועצה על נכונות אש"ף לשלום והסדר עם ישראל, נכונות ללא סייג. במועצת אירופה הכל עוסקים בישראל סרבנית־השלום, ישראל הגזענית, ישראל הניאו־נאצית, כדברי אנשי השמאל.

ואני, איש שמאל, עומד שם על דוכן הנואמים מבוייש מבגידת האינטלקטואלים, מזייפנותם,

(המשך בעמ' 8)

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

ביקורים

הנשיא מובארק הגיע אתמול לתימן לביקור שימשך שלושה ימים. זהו ביקור ראשון של נשיא מצרי בארץ רחוקה זו, מאז ביקורו של הנשיא המנוח גמאל עבד אל־נאצר בצנעה ב־1964. בין מקבלי פניו בשדה התעופה היה עבדאללה סלאל, האיש שחולל את ההפיכה בתימן בשנת 1963 נגד האימאם בדר. נאצר נחלץ בשעתו לעזרת סלאל ושלח כוחות צבא מצריים לתימן כדי לבלום את השבטים המלוכנים שביקשו להשיב את המלוכה על כנה. בתום ביקורו שם יצא מובארק לאדיס אבבה כדי להשתתף בוועידת הפיסגה של הארגון לאחדות אפריקה. עם שובו לקהיר יפגש מובארק עם המלך פאהד, האמור להגיע בקרוב לביקור במצרים.

דן אבידן

מסע תנועתי

בערב החג שבה ארצה משלחת חברי „תנועת הנוער העובד והלומד" ממסע בן שלושה שבועות במערב גרמניה ובהולנד. חברי המשלחת היו אורחי „ארגון הרווחה לעובד" המערב־גרמני, ונפגשו במהלך מסעם עם אנשי המשמרת הצעירה של המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, ועם ראש הדסק המזרח־תיכוני של מפלגה זו תוך שהם מקיימים שיחות בנושא הסכסוך במזרח התיכון והתדמית של ישראל לאור האירועים בשטחים. חברי המשלחת ביקרו במהלך מסעם במחנה הריכוז „דכאו" שם קיימו טקס זיכרון והניחו זר בבית הכנסת המצוי במחנה. בפרק ההולנדי של המסע היו אנשי הנוער העובד והלומד אורחי תנועת הבונים „דרור" ובמסגרת ביקורם שם נפגשו עם צעירי הקהילה היהודית באמסטרדם ודנו אתם בנושאי ציונות ועלייה.

עודד ברימאיר

תרומה כפולה

175 אלף ש"ח, תרומה למען קידום המחקר הרפואי בישראל, נאספו בנשף השנתי של אגודת שוחרי האוניברסיטה העברית, שהתקיים בסוף השבוע על שפת הבריכה, במלון „דן קיסריה". את הערב הינחה מני פאר ושוביה צפיר הביא, בחיקוייו, את ברכת שרי הממשלה. במהלך הערב גייס פאר במכירה פומבית, סכום של 15,000 ש"ח, למימון רכישת אינקובאטור למחקר עבור הפקולטה לרפואה באוניברסיטה העברית בירושלים. הנשיא החדש של אגודת שוחרי האוניברסיטה העברית, ישראל פולק, תרם למכירה הפומבית חליפה תוצרת „פולגת", אותה רכש אחד המשתתפים תמורת 1,000 ש"ח. בתום המכירה הפומבית ניגש תורם, שביקש להישאר בעילום שם, והודיע על מתן תרומה נוספת בסך 15 אלף ש"ח, לרכישת אינקובאטור נוסף.

המדור מערך ע"י אורה ארניצקי

הידיעה היתה, לכאורה, חשובה ביותר והתפרסמה בעמודו הראשון של עתון ערב: תיאטרון „הבימה" הוזמן להופיע במוסקבה, נאמר בה, ותיאטרון „טגנקה" המוסקבאי יבוא לישראל. אלא מסתבר כי השמחה היתה מוקדמת מדי. בתיווכו של הבמאי יורי לובימוב, אכן הזמין מנהל ה„טגנקה" את התיאטרון הלאומי הישראלי למוסקבה, אולם בינתיים זו הזמנה פרטית בלבד שעדיין לא קיבלה את אישור השלטונות. ואם כי השלטונות מעודדים עתה הזמנות פרטיות מסוג זה, הנסיעה הזו לא תתבצע בעתיד הקרוב, וכפי שאמר לובימוב במסיבת עתונאים שקיים ביום שישי „רבים ינסו להפריע לחילופים. זה יקח אולי חצי שנה, שנה או שנה וחצי. אבל פחות משלוש או ארבע שנים". הביקור ההדדי הזה, לדעתו של לובימוב, הוא „אירוע חשוב מאוד, מעבר לפוליטיקה. זוהי אפשרות לחידוש קשרים שנפסקו. הרבה מאוד מאי־ההבנות ביניהם נובעות מאי־ההבנה תרבותית וקשרים כאלה עוזרים לבנות הבנה". ב„הבימה" מכל מקום כבר יודעים שאם וכאשר תגיע ההזמנה הרשמית הם יציגו בבירת ברה"מ את „השקיעה" בבימויו של לובימוב.

★

הבמאי הרוסי הגולה הגיע ביום חמישי בערב לישראל ממוסקבה שם עשה, בפעם הראשונה מאז גירושו, לפני ארבע שנים, בהזמנת ה„טגנקה" אותו ניהל. הוא בא לשם בדרכון ישראלי. „התרגשתי מאוד מקבלת הפנים שזכיתי לה שם", אמר במסיבת העתונאים. „המון אנשים עמדו בכניסה לתיאטרון ורצו להיפגש אתי. סיפרתי שם איך הגעתי לישראל ועל תיאטרון הבימה, ועל הארץ הזאת שהאינפורמציה עליה לא מהימנה ומאוד לא אוהדת. לא האמינו לי שאני חי בשקט בירושלים". היום, יום ב', הוא מתחיל בחזרות על „הנפש הטובה מסצ'ואן", מחזהו של ברכט אותו העלה ב„טגנקה". הפעם זוהי הפקה משותפת של „הבימה" ותיאטרון באר־שבע, ובתפקיד הראשי לאה גורן (מימין). לצידה בתמונה עומרי ניצן המנהל האמנותי של „הבימה".

בסוף השבוע התקיים במשכן הכנסת בירושלים טקס חנוכת תחנת הממסר של „קול אמריקה" בערבה בהשתתפות שר התקשורת גד יעקבי, השגריר האמריקאי תומאס פיקרינג, ריצ'ארד קרלסון מנכ"ל „קול אמריקה" בארה"ב ומלקולם פורבס ג'וניור שהוא יו"ר המועצה המפקחת על רדיו אירופה החופשית. יעקבי ופיקרינג הסירו את הלוט מעל לוח שבו כתוב כי תחנת קול אמריקה מוקדשת לידידות בין ארה"ב וישראל ולמען זרימה חופשית של מידע. בתמונה: מלקולם פורבס עם גד ומלי יעקבי.

משפחה שכזאת

הפרופ' רות בן־ישראל קיבלה את פרס בר־ניב על ספרה „השביתה" בטקס שנערך לזכרו של בר־ניב ז"ל שהיה נשיא בית הדין לעבודה, ביום השנה למותו. בטקס נשא דברים לזכרו עו"ד גדעון בן־ישראל, בעלה של רות, שהוא גם יו"ר האגודה הישראלית ליחסי עבודה. בתמונה: עו"ד בן־ישראל מברך את רעייתו כלת הפרס.

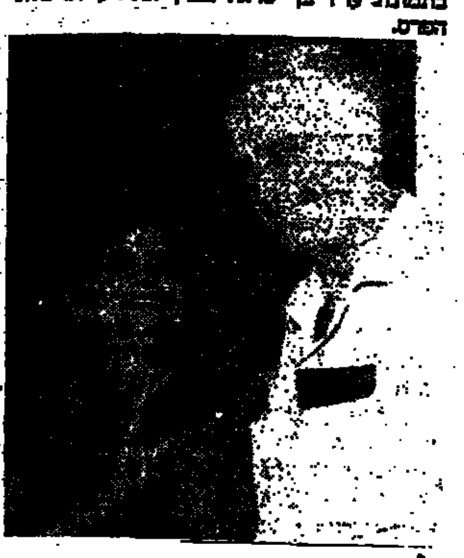

לוחם זכויות

ד"ר נתאמי האריסון מוטלאנה, אחד המנהיגים הבולטים של מאבק השחורים בדרום־אפריקה למען זכויותיהם, הגיע ביום ו' לביקור של שבוע ימים בישראל, כאורח משרד החוץ וההסתדרות.

בשיחה עם כתבים בנמל בן־גוריון אמר: „השחורים בדרום־אפריקה הזדהו מאז ומתמיד עם הערבים, בהם ראו עם השייך לעולם השלישי, הנאבק נגד הקולוניאליזם של המערב. באתי לראות את המצב במקום ולבדוק האם הדרך שבה אנו מפרשים את המתרחש כאן אמנם עומדת במבחן המציאות. לכן, אקיים כאן שיחות עם ערבים ועם יהודים בנושאים אלה. מה שמטריד את השחורים במיוחד בדרום־אפריקה, הם היחסים בין ממשלת ישראל לבין ממשלת דרום־אפריקה, בייחוד במישור הבטחוני", אמר האורח.

ד"ר מוטלאנה הוא רופא במקצועו ובביקורו כאן יבקר גם בכמה מוסדות העוסקים בבריאות הציבור. בעת סיוריו כאן ייוועד עם שר החוץ וממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס, יתקבל אצל הנשיא חיים הרצוג, יקיים שיחות עם ח"כ יוסי שריד ועם מנכ"ל משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין, יסייר במוסדות לשיתוף־פעולה ישראלי העולם השלישי כגון המכון האפרו־אסיאני ויבקר באיזור הכנרת במקומות הקדושים לנוצרים.

ד"ר מוטלאנה מכהן כיום כנשיא ההתאגדות האזרחית של תושבי סואטו, פרוור השחורים הגדול שליד יוהנסבורג, והוא נמנה על חמשת המנהיגים הבולטים של מאבק השחורים בדרום־אפריקה.

מכתבים למערכת דבר

ביום שישי (13 במאי), סמוך לשעה 2 אחה"צ, בשער הקטן המוליך מסימטת השוק בעיר העתיקה אל רחבת מסגד הסלע, עמדתי וראיתי במו עיני איך מתפתחת „תקרית".

בסימטה המקורה עמדו כ־30–40 איש, בתוכם נשים רבות, בהתקהלות רופפת. בראש המדרגות העולות אל הרחבה, לפני השער, עמדו כ־20 שוטרים ועוד חיילים אחרים, מצויידים באלות. כ־50 מטרים הפרידו בין החיילים לאנשים שבסימטה. מפעם לפעם ביקשו ערבים לעבור בשער ולהיכנס לרחבה, ונשלחו משם בגסות. גם שני צלמים סולקו מן המקום. האווירה היתה מתוחה. ערבים שיצאו מן הרחבה היו אנוסים לעבור על־פני השוטרים והחיילים. בלי כל סיבה נראית לעין התחילו הללו לדחוף ולקלל את היוצאים. אדם אחד סטר בעיטה חזקה. אשה נדחפה, מעדה ונפלה, עוד גבר נדחף ונגנף, ומיד אחריו עוד אחד. העומדים למטה התחילו מוחים בצעקות. אחר כך נדחפה אשה לא צעירה בכוח רב והתגלגלה במורד המדרגות ונשארה שוכבת על הארץ. צעקות המוחים גברו, וגם הושלכו חפצים קטנים אחדים לעבר קבוצת השוטרים והחיילים. הם לא פגעו ואפילו לא הגיעו עד אליהם, אבל השוטרים והחיילים ירדו מיד והסתערו על המתגודדים, דלקו אחריהם והיכו בהם באלות. שני צעירים ברחו אל חנות ממתקים קטנה וסגרו אחריהם את הדלת. עמדתי מול החנות וראיתי כמה חיילים ושוטר אחד פורצים אל החנות ושני חיילים מכים בצעירים בפראות. אחר כך הם השליכו החוצה את דוכן המכירה וסחורות שירים השינה, יצאו ושברו את הדוכן ודרסו ברגליהם טבלות שוקולד, הפיסות ופלים וכו'. אחר כך חזרו השוטרים והחיילים למשמרתם ליד השער. אחד הצעירים שהוכו יצא מן החנות וראשו שותת דם. האשה שנדחפה קודם לכן עדיין שכבה על הארץ. עכשיו הרימו אותה שני אנשים ונשאו אותה משם. שוב פרצו צעקות מחאה ושוב הסתערו השוטרים על הצועקים ועל החנות שכבר חובלה קודם לכן. אז הופיע במקום קצין משטרה. ניכר בו שהתנהגות השוטרים והחיילים אינה לרוחו, הוא נזף בהם ושלח אותם חזרה אל השער.

עד שבא הקצין, נעשו לנגד עיני כל המעשים שתיארתי: השפלות, מכות ופגיעה ברכוש — גסות אלימות שלא היתה לה כל הצדקה.

ד"ר יורגן ניראד
ירושלים

לכאורה ניתן להסתכל על מיבצע השנור שעושים ראשי המדינה כ"א לטובת מפלגתו כעל עניין פרוזאלי. כל מפלגה שולחת את העומד בראשה לחו"ל כדי להתרים את העשירים שבין המזוהים איתה למען סייע לה בבחירות הקרובות והגדולות. הצרה היא שלתרומות הנדיבות הגדולות הללו יש גם פן אחר ובעצם סופן ליהפך למעין תוספת למס המפלגות שמממנת המדינה מכיסי אזרחיה. כיצד? ובכן, סיפור מעשי הנדיבים של רצון טוב הוא על־פי־רוב יפה יותר לאגדות, זאת כיוון שמעטים אם בכלל אלה מביניהם המעניקים ארוחות חינם. נכון יותר לומר, שרובם או כולם מצפים ל„תמורה כלשהי" לעת עליית „מפלגתם" לשלטון בישראל.

היכן התמורה? הרי הסיפור הזה כבר ידוע: סובסידיות נדיבות בהשקעות, תנאים מועדפים ברכישת חברות ממשלתיות, עמלות יפות מסחר נשק ועוד כיו"ב. ומי משלם את הסובסידיות הללו? המדינה. ומי משלם למדינה? אזרחיה.

צא וראה באילו נתוני מדינה יפים זכו כמה מן הנגידים והנדבנים המוציאים ומביאים בגולה את ענייני ישראל ומפלגותיה ומובן שלא מפתיע הוא, שכמה מהם מעורים את סיכונם בין כמה מפלגות לעיתים אפילו יריבות ללמדך, שלא רק בעסקי שלום או ארץ ישראל השלימה מדובר. מימון מערכת הבחירות דרך כספי המדינה הוא עניין רצוי ואולם במקום להגביל לארץ בלבד כאשר בחו"ל הדירה פתוחה להתגוששות, טוב היה לו נקבעה תקרה כספית לכל מפלגה עפ"י גודלה או לפחות גג סביר לסכום שניתן לגייס מכל אחד מתומכיה שגובהו כזה שאינו דורש מן המדינה או המפלגה „החזר כבוא העת". אם לא כן הרי שגם למימון הקיים אין שום ערך והגבלה אשר להם (התבונותו) מתוקקי.

היכן שהוא קיים החשש, שכמה מן הפרשיות העגומות שליוו אותנו בשנים האחרונות כמו אתא, קונטרס, נשק לאיראן ועוד קשורות בחלקן לכמה מעושי הטובות המפלגתיים המתגוררים חלקית או דרך קבע בחו"ל.

עזרא דלומי
ראש הנקרה

מסרונם של ח"כ יעקב שמאי וחבריו היא להוכיח, שההסתדרות היא נגד הפועלים. הוא יצליח בכך אם תתעקש ותגרום לכך, שיסגרו את המפעל. בעקבות כך שמאי אולי יהיה שר בממשלה, אבל אתה עלול להיות מובטל עם קיצבת אבטלה זמנית של כ־600 ש"ח.

הגיע הזמן שתבין, שמטרתך היא שהמפעל ירוויח מה שיותר כסף, כשאתה משתתף ברווחים ובניהול, אז יהיה לך איכפת שלא יסתובבו פועלים חברי ועד בחוסר מעש, כי בטלנותם מקטינה את רווחיך. גם סיפוקך ועניינך בעבודה יהיה הרבה יותר גדול. וזכור, שבסופו לכך אתה גם בונה את המדינה. לנושא השתתפותך ברווחים ובניהול יקומו מתנגדים רבים ולא רק מתוך ההסתדרות. אבל זה מאבק שיש לו סיכוי להצליח בחברת העובדים, כי הרי מפעלי חברת העובדים הוקמו למען שתי מטרות נעלות: האחת ליצור מקומות עבודה לפועלי ישראל, והשניה לייצר מוצרים לרווחת העם, אבל בשום פנים לא למטרת רווח על־ידי ניצולו של הפועל — אתה.

יוסף כהן
גן־שומרון

כתושב נתניה כבר למעלה מ־30 שנה, כאדם ששכל במלחמת העולם השניה את אבי ואימי, את אחותי, אשתי ושני ילדי ה"ה, אינני יכול לעבור בשקט ולא על המעשה המחריד והשפל שביצע הרב גח בן עמי ורעייתו, מרחוב עקיבא 29 בנתניה, ביום הזיכרון לחללי צה"ל וערב חג העצמאות ה־40 של מדינת ישראל.

ביום זה בשעות הצהריים יצאו שני עובדים של מנהלת קרית צאנז והניפו את דגלי המדינה על כל בנייני מוסדות הקריה ועל הצמותיה, כמנהגה של הקריה כל השנים. בהניפם את הדגלים בכניסה לקריה ברחוב עקיבא יצאו לפתע הרב גח בן עמי ורעייתו והתנפלו עליהם בצורה גסה ומחרידה, כשהם מנסים למנוע בעדם את הנפת הדגלים בצעקות ובקללות: „נאצים"!!!, „חבל שהגרמנים לא חיסלו אתכם"!!!, „לא ניתן לתלות דגלים ואנחנו נקרע אתכם"!!! ועוד קללות ומילות גנאי נוראות ומקוממות.

הללו לא איבדו את עשתונותיהם ודיברו על ליבם בעדינות, אך כשהמשיכו והתלהטו לא נותר להם אלא לפנות ולבקש את עזרת המשטרה, וגם הגישו נגדם תלונה במשטרה, ורק אז יכלו להמשיך להניף את הדגלים. האם כבר אי־אפשר להניף דגלים כאן במדינה רק בעזרת המשטרה?

אני שואל: האם בשביל כך עלינו כיהודי ארצה לשמוע מפי יהודי קריאות „נאצים"? האם בשביל כך ניצלתי מהתופת־כדי לשמוע את המשפט האיום „חבל שהנאצים לא חיסלו אתכם"? האם זו לא בושה וחרפה להתנפל על מניפי דגלים? והאם כבר אסור במדינת ישראל להניף את דגל הלאום?

חיים טפליצקי
נתניה

ב„דבר השבוע" (29.4.88) בכתבה „תרשות מהגיהנום" מזכיר כתבכם אמיר אורן, כי הסופר הצבאי של „מעריב" מכר בשעתו את צילומיו לרשת טלוויזיה אמריקאית וזאת בהקשר לעבירת צנזורה. לידיעת הקוראים: מעולם לא מכר אותו כתב צבאי (אנוכי) את צילומיו לרשת טלוויזיה אמריקאית. תמונות שצולמו או הועברו על־ידי אחר לכתב ישראלי מפורסם של „הטיים" והועברו לרשת העיתון האמריקאי ללא החתמת הצנזורה וללא אישורה.

אם ימצא א. אורן „מכתבים מביכים בתיקו האישי" כלשונו, כלומר בתיקי, אחזור כי גם מן הקביעה, כי הנ"ל הוא מלשינון המעביר אינפורמציה לרשות האמריקאים מסיבות הידועות רק לו. העובדה שטרחתם גם לפרסם תמונתי, שצולמה במסווה אולימפי ע"ש יגאל אלון, מכוון אל המטרה במסווה ומתחתיה גם כתובת לתמונה „איש החוק", מלמדת על דרך עבודתו הנלוזה של אותו כתב.

אלי לנדאו
ראש עיריית הרצליה

שוא ודבר כזב הרחק ממני. ראש ועושר אל תתן לי, הטריפני לחם חוקי (משלי ל' ח').

היתה לי הזכות לעבוד במחיצתו של יחיאל דובדבני ז"ל. הוא כמנכ"ל „מקורות" ואנוכי כמבקר־יועץ למינהל בחברה זו.

על אישיותו המופלאה של אדם זה עמדתי מיחסו לביקורת שהיה „חריג" ליחס בו התנסיתי עם מנכ"לים אחרים למיניהם בשנות עבודתי הרבות כמבקר.

דובדבני קיבל את הביקורת בהבנה ובהערכה. הוא ראה בה כלי עזר להשגת היעדים שהוצבו בפניו ביתר יעילות וחיסכון.

גישתו לתפקיד כמנכ"ל היתה השלמה לפילוסופית החיים שלו בה דגל בשנות חייו הארוכות: מסירות ללא סייג למטרה ולצרכי הציבור, קדושת ערך העבודה, שנאת הכזב והבצע, הסתפקות במועט והצנע לכת.

הוא לא סטה מדרך הישרה של המנכ"לים ולא ציפה לגמול מיוחד בעד מילוי התפקיד. כל ימיו השתמש בתחבורה הציבורית כאשר העם את מנחת הצהריים הקצרה עשה במשרד בזמן עבודתו הצנוע. יהי זכרו ברוך.

מאיר עירוני
תל־אביב

כסוציאליסט ותיק, אני מתייחס בחשד ובחרדה לאופנה של העברת מפעלים כלכליים מבעלות ממשלתית לבעלות פרטית, המכונה „פריבטיזציה", אבל מאחר שדבר זה נרון ומתבצע, כדאי לחפש לתהליך מונח עברי.

נראה לי, שאין צורך ללכת רחוק על מנת למצוא מונח מתאים. כשם שמן המלה „לאומי" אנו גוזרים „להלאים" ו„הלאמה", אפשר לכנות את התהליך ההפוך „להפריט" ו„הפרטה".

משה לוביש
ירושלים

סימולטנית

מאת אירנה שמאן

בשלושה ביוני תתקיים התחרות הסימולטנית העולמית. תחרות זו מנוהלת על ידי חברת אפסון, חברת מחשבים גדולה, שגם תורמת פרסים נכבדים של מחשבים ושעונים לזוכים.

זוכי השנה שעברה (לא במקומות הראשונים, אלא ביד הישה ביותר שבוצעה במהלך התחרות) הם מריוס פודינסקי ואחיו שם (יחד אתם עיתונאית הברידג' אירנה חורודנסקה — שהשתתפה בקונגרס הברידג' האחרון שהתקיים אצלנו) כולם פולנים, שהוזמנו לפריס לקבלת הפרס (מלבד הנסיעה והאירוח) מחשב + מדפסת תוצרת אפסון, לא רע עבור ביצוע יד אחת מוצלחת, לכן אם אתם משתתפים השנה בתחרות זו, ושיחקתם יד יפה במיוחד, אנא כתבו דווחו, וכך נוכל לנסוע לפריז כדי לקבל את הפרס (הנסיעה על חשבון הזוכה).

ברידג'

מזרח פתח ב־2 הארט (חלש), ולאחר שדרום ומערב עברו, הכפיל צפון את התוחה, מכיוון שדרום יודע שעם יד של 14 נקודות + עוצר בהארט היה צפון מכריז 2 בלי שליט (והוא לא עשה כן) החליט להסתפק בהכרזה של 3 קלאב. וזה היה החוזה.

ממבט ראשון נראה לצופה התמים שעל הכרוז למסור שתי לקיחות בדיאמונד, לקיחה בהארט ושתי לקיחות בספייד. מערב הוביל בהארט, הכרוז זכה ברוחם והמשיך בשני סיבובים של קלאב ובדיאמונד שנלקח על ידי מזרח. מזרח חזר בספייד, התשיעית נלקחה עם הנסיך של מערב שחזר בדיאמונד, מזרח זכה והמשיך ב־2 ספייד. מריוס זכה באלות, המשיך בקלאב, כשהוא זכה ברוחם, דיאמונד מהרוחם נותק בידו (כשכולם עונים לצבע), ועתה המצב ברור, מזרח פתח ב־2 הארט, כך שבידו 6 הארטים, שני ספיידים (שוחק) שלושה דיאמונדים (שוחקו) ושני קלאבים (שוחקו), ובידי מערב נותרו קלפים בסידרת הספייד והדיאמונד.

הכרוז המשיך במלכה ספייד, מערב זכה ונאלץ לחזור בספייד או בדיאמונד, וכל חזרה כזו מאפשרת לכרוז חיתוך ביד אחת והשלכת המפסיד בהארט מהיד השניה והחוזה מבוצע.

גם במקרה בידי מזרח היה K x x בספייד ו־A x x דיאמונד, היה החוזה מבוצע, משום שבשלב זה היה מזרח זוכה עם המלך ספייד ונאלץ לחזור בהארט (מתנת למלכה).

רוב השחקנים שיחקו יד זו בחוזה של 3 בלי שליט שהכשל ללא כל בעיות.

	צפ ♠ 10 7 3 ♥ A K 4 ♦ 8 3 2 ♣ K Q 10 4	
מז ♠ 6 2 ♥ Q 10 7 6 5 3 ♦ A Q J ♣ 9 2		מע ♠ K J 8 5 4 ♥ 8 ♦ K 7 6 5 4 ♣ 8 3
	דר ♠ A Q 9 ♥ J 9 2 ♦ 10 9 ♣ A J 7 6 5	

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומית נס־ציונה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נס/99".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 3842 חלקי חלקה 33
גוש 3849 חלקי חלקות 4, 5, 7
גוש 3850 חלקי חלקה 222
גוש 3852 חלקי חלקות 61, 64

עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת שטח לבנייני ציבור, התוית דרך, ביטול יעוד הכרזת קרקע חקלאית.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים: מס' 3487 תשמ"ז עמ' 2734 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 19.8.87 ובעתון ערב חדשות מתאריך 26.9.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 19.9.87 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור כבר שבו אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

מידען

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03-433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' וערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03-284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04-523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות
חגים מ־20.00 עד 23.00
שירות עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב – 03-5461111
קו לילדים ונוער – 03-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נתניה – 053-335516
כרמיאל (גליל) – 04-988418
כפר־סבא – 052-913999
באר־שבע – 057-418111
קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-5231680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03-233922
קו פתוח לקשיש 02-690685
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146
טל: 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

יעילה פי 3 במניעת עששת
אֶלְמַקס
משחת השיניים

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
לב העיר – אחד העם 69 – 613862
קופ"ח כללית – אמסטרדם 7 – 252383
ירושלים
הר הזיתים – הר הזיתים 287480
במוצאי ב' שבועות
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
הירקון – שטמפפר 24 – 918946
בני־ברק – רמת־גן
רמה – ז'בוטינסקי 65 רמת־גן 7514483
בת־ים
בני בתים – הנביאים 3 בת־ים 8515671

אֶלְמַקס

אנטי־ישראליות

(המשך מעמוד 7)

מן האנטישמיות של השמאל שלי.

לשיא הבריונות האינטלקטואלית הגיעה הקבוצה הסוציאליסטית כאשר הוליכה להציע להחזיר ל„וועדה למדינות לא חברות" את הדו"ח של פליקס הסלר מליכטנשטיין על יהדות ברית־המועצות.

פליקס הסלר, מורה במקצועו, חבר הפרלמנט של ליכטנשטיין, כתב דו"ח על יהדות ברית־המועצות. חבר הפרלמנט השווייצרי, הפרופ' סויר הציג דו"ח זה בפני המועצה. הדו"ח קרא לברית־המועצות לאפשר ליהודיה לקיים חיים לאומיים כמו יתר עמי ברית־המועצות. כן פונה מחבר הדו"ח להנהגת ברית־המועצות לקיים את רוח הגלאסנוסט גם בנושא היהודי ולאפשר ליהודים לצאת מברית־המועצות.

הקבוצה הסוציאליסטית, שאני נמנה עמה, החליטה לקבל את הצעת הליברלים להחזיר דו"ח זה לוועדה. משמעות ההצעה, הסתלקות מן התביעה כלפי הנהגת ברית־המועצות לאפשר ליהודים שוויון זכויות אלמנטרי. חבר פרלמנט אנגלי מן הלייבור טען שאם יהודי רוסיה יעלו לישראל, לא יישאר בה מקום לפלשתינאים. טיעון ציני כזה, בנוסח המנדט הבריטי בשעותיו האפלות ביותר, מושמע במועצת אירופה ארבעים שנה אחרי סילוק הבריטים מארץ ישראל. אתמול בווין קם לתחיה.

התנהגות הבוטה כנגד ישראל משתתת על לגיטימיות של בורות מוחלטת בכל מה שנוגע לקורות הסכסוך הישראלי־ערבי, על קבלת כל עמדות אש"ף כמובנות מאליהן, על התעלמות מוחלטת מן היחסים הרצחניים שבין הערבים — בינם לבין עצמם — על התעלמות מוחלטת מן האופי הטוטליטרי ו/או הפונדמנטליסטי של התרבות הפוליטית הערבית, על התעלמות מוחלטת מכוונה של ישראל לגבולות בטוחים, על פלקטיות אינפנטילית ושקרית מבית המדרש של הראדיקליזם הפסבדו־אינטלקטואלי, על יום סלקטיבי גלוי בלפני כלל הפשעים המבוצעים היום בעולם ובשיא בלפני הטרור הערבי.

הבגאליות תוגנת בראש ועצמתי שנאת מדינת־ישראל גלויה, רועמת, במסווה של נאורות, היא תוליך לשנאת ישראל המסורתית. ובראש הגל העכור הזה עומד, לצערה הרבה, השמאל האירופי. להשן טומן בחובו את זרע הפורענות של הגזענות האלה השמאל האירופי זורע את זרע הפורענות של שנאת היהודים דרך הערוץ של שנאת מדינת ישראל.

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי חיפה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „תכנית מס' חפ/1618/ב' – שביל להולכי רגל בין רחובות אורן והגלילות דקר". המהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ/1086/ב' – מרכז מעונות וזספנה.
חפ/1400 – תכנית מתאר חיפה.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 11192 חלקה 324, חלקי חלקות 318, 319.
המקום: בין המרכז המסחרי ברח' אורן שבשכונת בן גוריון לבין שטח צבורי פתוח הגובל ברח' הגלילות דקר בשכונת גבעת הנרקיס.
עיקרי הוראות התכנית:
יעוד שטח לשביל להולכי רגל שיהווה מיחזור להפקעה בגבול חלקות 318, 319 בגוש 11192.
כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
התצהיר יתקף בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.
ה' באייר התשמ"ח 22 באפריל 1988
משה גלזר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה

בגין טלה נדרס

(המשך מעמ' 7)

לערביי השטחים. בראש סניף „הסהר האדום" של עזה עומד הרופא חיידר עבד אל־שאפי, שמאלן קיצוני הנחשב למנהיג „חזית הסירוב" ברצועה. הרופא הזה אינו האיש הכי אהוד על הממשל. אפשר כי בשל כך, ואולי בשל סיבות אחרות, אין הוא מאפשר לארגון לחדש את צי האמבולנסים הישן שלו — בסך הכל שני כלי רכב — באמבולנסים חדשים. „הצלב האדום", שיחסיו עם „הסהר האדום" טובים ביותר, מסר לפני חודשים מספר ארבעה אמבולנסים ל„סהר". הם היו מיועדים לעזה, לחברון, לג'נין ולשכם. שלוש הערים ביו"ש קיבלו אותם. המינהל אסר למסור את הרביעי לארגון של ד"ר שאפי. האמבולנס נמסר, במקום זאת, לאל־בירה שליד רמאללה.

בינתיים נרכשו עוד ארבעה אמבולנסים: שניים מהם היו מיועדים לעזה, אחד לטול־כרם ואחד לחברון. הפעם מונע המנהל גם מהערים האחרות לקבלם והם תקועים אי שם בנת"א. מאז הכיבוש לא גבה מס ההכנסה מס מעובדי „הסהר האדום" בעזה. מאז האינתיפאדה הם נדרשים לשלמו.

„הסהר האדום" בשטחים הוא גוף המסייע לאסירים ועצוריהם שמספרם עולה כיום על שמונת אלפים לפי מקורות בארגון. הוא שמספק לאסירים פעמיים בשנה מערכות ביגוד תחתון שולח להם חבילות לחגים וכו'. מאז הוטלו ההגבלות על הבאת כספי מחו"ל לשטחים, מצוי הארגון במצוקה כספית. הוא מתקשה לסייע בהסעת המשפחות לביקורים אצל קרוביהם בבתי הסוהר ובמחנות המעצר. בעניין זה הוא נעזר במקצת על־ידי „הצלב האדום". לקראת עיד אל־פיטר בתום צום הרמדאן נוהג הארגון לשלוח עוגות וממתקים לאסירים המוסלמים. השבוע נעשו מאמצים להתרים את העיריות למטרה מתוקה זו וגם „הצלב האדום" הבטיח לתרום חלקו למיצווה.

לפני 60 שנה | דבר | לפני 40 שנה

הרייכסטאג הגרמני זז שמאלה

בבחירות לרייכסטאג בגרמניה הצביעו כ־85 אחוז מבעלי זכות הבחירה. התוצאות בכללן מאמתות את ההשערות על תזוזה שמאלה ותנסיה כללית להשבחת מצבם של הסוציאליסטים (תוספת 21 ציר) על חשבון הלאומיים (פחות 35 ציר). מודיעים, כי הלאומיים יצאו מהקואליציה הממשלתית והסוציאליסטים יכנסו לתוכה. משערים, כי הלאומיים יפתחו בתעמולה אנטישמית נמרצת.

צרות השמלות הקצרות

שמלות קצרות הן אחת הסיבות העיקריות לירידה בתוצרת הצמר – כפי שמציין דו"ח של ועדת המסחר והתעשיה באנגליה; כמו כן – התגברות הדרישה אחרי אריגים אחרים.

גיוס בני 17

היום חויילו 1500 צעירים בני 17 שנלקחו מספסל הלימודים ישירות לבסיס ההדרכה של הצבא, אי שם במרכז הארץ.

נערים אלו גויסו על פי הוראת שר הבטחון. הגיוס הוא שארית כח האדם שנותר בעורף ובא לחזק את הכוחות הלוחמים שאיבדו קרבנות רבים בקרבות בכל חלקי הארץ.

עם גמר האימונים יועברו המגוייסים לחזיתות השונות.

יהודים רבים מאמריקה מבקשים לעלות

לשכת הממשלה היהודית הזמנית בוואשינגטון הודיעה, כי כבר קיבלה מספר רב של בקשות מיהודים הרוצים לעלות לארץ. רבים הם צעירים שעתידים לפניהם.

הליגה הלאומית

	הקבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
	בית עליון						
.1	הפועל תל־אביב	31	17	9	5	22–39	60
.2	מכבי נתניה	31	15	11	5	33–53	56
.3	הפועל באר־שבע	31	13	12	6	19–31	51
.4	שמשון תל־אביב	31	12	11	8	31–34	47
.5	הפועל כפר־סבא	31	11	12	8	29–33	45
.6	הפועל פתח־תקוה	31	11	10	10	39–43	43
.7	בית"ר תל־אביב	31	9	13	9	35–38	40
.8	הפועל צפרירים	31	7	13	11	34–28	34
	בית תחתון (סופי)						
.1	מכבי חיפה	31	13	8	10	33–56	47
.2	בני־יהודה	31	11	11	9	23–28	44
.3	בית"ר ירושלים	31	10	9	12	42–38	39
.4	מכבי תל־אביב	31	8	12	11	43–43	36
.5	הפועל לוד	31	3	9	19	69–17	18
.6	מכבי פתח־תקוה	31	3	8	20	49–19	17

שבוע המשחקים: פליי־אוף 5

הפועל ת"א 1 (0)
הפועל פ"ת 1 (0)

● אלי כהן (68)
● ניר לוין (48, מ־11 מ')
ציון משחק: 6
המצטיין: אלי כהן
המאכזב: גבע מרכוס
שופט: יצחק בן יצחק
צופים: 2500
איצטדיון: פתח־תקוה

★ הפועל ת"א: אלטר 5; עמר 5, טל 4, חנה 5, ורשליקובסקי 4 (יוסי שמואלי), ארמה 5, אלי כהן 7, סיני 6, אקפיש 6; ראובן (שמואל לוין), ברשטיין 5.
★ הפועל פ"ת: ג'רבי 6; ניר לוין 6 (קימיס), בורוניוק 5, קונשטיל 6, דוד לוי 5, מרטה 4, מחפוד 5, אליה 5 (בסון), שושני 5, לוין 6, רבינזון 5.

שמשון ת"א 1 (1)
צפרירים 0 (0)

● יגאל הלל (26)
ציון משחק: 6
המצטיין: אבינועם עובדיה
המאכזב: בני דמתי
שופט: רחמים שאשו
צופים: 200
איצטדיון: בלומפילד

★ שמשון ת"א: הוד 5; זכריני 5, ברדה 6, אורי כהן 6, שוקרון 5, מלחי 5, הילל 6, יוסי כהן 5, עובדיה 6, אדרי 5, דמתי 5.
★ צפרירים חולון: ביטון 5; זיתוני 4, יעקובי 5, א. כהן 5, מהלוף 5; בן ברוך 4, פרחן 5, אהרונוב 4 (פס: דמתי 4), שקיקה 5, פנסו 5.

הפועל כפ"ס 1 (1)
מכבי נתניה 1 (1)

ציון משחק: 6
● דני עציוני (17)
● גדי פולבר (31)
המצטיין: אריה שמיר
המאכזב: בני לם
שופט: יעקב שיינר
צופים: 2000
איצטדיון: כפר־סבא

★ הפועל כפר־סבא: שמיר 7; מללי 6, פרסלני 6, פולבר 6, רבינוב 5, אינשטיין 6, סיימן 5, יפה 5, נוהר 4 (ברחויים), סטולפר 5 (ברדייה), מוחור 5.
★ מכבי נתניה: ג'רבי 6; שמעון מנחם 5, חלפון 6, חסן 5, גראושה 5, עציוני 6, גבאי 5 (סקר), רוני לוי 6, לם 4; יגאל מנחם 6, עודד מכנס 5 (ראשוני).

באר־שבע 2 (1)
בית"ר ת"א 1 (1)

● מאיר עורן (23), מאיר צרפתי (86)
● נסים כהן (44)
ציון משחק: 5
המצטיין: מאיר עורן
המאכזב: נסים כהן
שופט: אריה הלק
צופים: 1500
איצטדיון: באר־שבע

★ הפועל באר־שבע: אנטמן 4; ברקוביץ 5, רוזיה 5, דהאן 5, נונן 5, צרפתי 5, אזון 5, עורן 7, ועקנין 6; ש. ביטון 5, ביטון 5.
★ בית"ר ת"א: ליברמן 4; אופנהיים 4, צמח 4, עמר 4, אברבנאל 4; נסים כהן 6, ניסן כהן 5, עטרן 5 (עזירא 4), מאיה 5; טורס 4 (מ. יחזקאל 4), אברהמי 4.

מכבי חיפה 4 (0)
הפועל לוד 0 (0)

● ראובן עטר (46), עופר מזרחי (53, 68), זאהי ארמלי (77)
ציון משחק: 6
המצטיין: עופר מזרחי
המאכזב: ציון מרילי
שופט: שלמה שחר
צופים: 150
איצטדיון: לוד

★ מכבי חיפה: גינצבורג 5; אהרוני 5, דוד לוי 5, רותמל 5, מרילי 4 (בריכה: אבוקסיס 5), בלבול 4 (עטר 6), ברייזלובסקי 6; קלינגר 5, מזרחי 7, ארמלי 5.
★ הפועל לוד: סריקי 5, סרול 4, נעמן 5, דרעי 4, בלאיש 4; קטאשווילי 4 (שטרית 4), יעקב הלל 5, בן ממט 5, בן הרוש 5; שטרית 4 (סנדורי 4), הורגמן 5.

בני יהודה 2 (2)
מכבי ת"א 1 (0)

● דני איזמירלי (8), מנצור (23).
● אלון נתן (88)
ציון המשחק: 4
המצטיין: יעקב אסיאג
המאכזב: מנשה שמעונוב
צופים: 500
מגרש: רמת־גן

★ בני יהודה: אסיאג 6; סלמן 5, אלקבץ 5, עלו 5, מליחי 5; איזמירלי 6, מנצור 5, שרעבי 5; קססיקה 4, אייזנברג 5, גורדנה 5.
★ מכבי ת"א: מרכוס 4 (אריכה 5: מיקי כהן 4), גולדברג 5, קרייס 4, שמעונוב 4; שאול כהן 5, צרפתי 5, גריאני 4; נתן 5, בראל 5, סבק 4.

בית"ר י־ם 2 (2)
מכבי פ"ת 0 (0)

● חנן אוזלאי (28), יעקב שוורץ (38)
ציון המשחק: 4
המצטיין: יעקב שוורץ
המאכזב: אלישע לוי
שופט: יוסף דיאמנט
צופים: 200
איצטדיון: בלומפילד

★ בית"ר ירושלים: מזרחי 5; קדוש 5, אוזלאי 6, אלהדד 5, נחמני 5: ברטולד 4, שמואלי 4 (ר. אוזלאי), שוורץ 6, מלמיליאן 5; רוקמן 5, שוויג 4 (פלד 5).
★ מכבי פ"ת: פביאן 5; מ. צעדי 4, רן בירשמעון 5, כרמלי 5, דאן 5: רגיאל 5 (א. כהן), שימקוביץ 4, ירוחם 4 (ב. כהן 5), אלישע לוי 4; רפי כהן 5, בניה 5.

הניחוש הנכון

.1	שמשון ת"א – צפרירים	1
.2	כפר־סבא – מכבי נתניה	x
.3	הפועל פ"ת – הפועל ת"א	x
.4	באר־שבע – בית"ר ת"א	1
.5	בית"ר י־ם – מכבי פ"ת	1
.6	מכבי ת"א – בני־יהודה	2
.7	הפועל לוד – מכבי חיפה	2
.8	הפועל טבריה – יהוד	1
.9	הפועל חדרה – הפ. חיפה	2
.10	מכבי יבנה – הפועל י־ם	1
.11	שעריים – הפועל ר"ג	x
.12	בתי"ם – הפועל עכו	x
.13	בית"ר נתניה – הכח	1
.14	עמידר – מכבי יפו	1

0:1 להפועל פ"ת. ניר לוין מבקיע מ־11 מ' את שער הפועל ת"א, אריקה אלטר (צילום: א. קנפר)

הכהן הגדול בפעולה. אלי כהן (משמאל), מבקיע שער השוויון להפועל ת"א, במבצע תקיפה על שער פ"ת (צילום: א. קנפר)

עוד ניצחון

זה מה שחסר להפועל ת"א כדי לזכות בתואר האליפות, אם היא רוצה לעשות את העבודה במו רגליה ✓ אפשרות אחרת: גם הפסד של מכבי נתניה ישבץ את ה"יהלומים" בכתר הארום ✓ אתמול, תיקו זהה (1:1) לשתי המובילות ✓ הפועל ת"א בפתח־תקוה ונתניה בכפר סבא ✓ נתניה היתה כבר קרובה קרובה להפועל, אבל שער נדיר ומרהים של פולבר השאיר את הסטטוס־קוו ✓ מכבי חיפה זכתה באליפות הבית התחתון, אם זו נחמה ✓ מהשבת הבאה ימשיכו לשחק רק 8 קבוצות הבית העליון ✓ שאר הקבוצות עוברות למשקות

המגרש המרכזי

הפועל פתח־תקוה – הפועל ת"א 1:1

ה"אדומים" היו המומים מהשאפתנות של הפ. פ"ת

מאת מאיר לוי

הפועל ת"א עשתה שלשום עוד צעד קטן לקראת הזכיה בכתר האליפות, הפעם בדרך הקשה כשתוצאת תיקו – 1:1 (0:0) באם המושבות מול הפועל פ"ת.

הפועל פ"ת הוכיחה אתמול שהיא קבוצה ספורטיבית. שחקניה לחמו במשך 90 דקות, כאילו רצו להגיד: "ההגיגות לא יהיו אצלנו". כבר בדקה ה־3 הרים אלי מחפוד את הכדור לרחבה ורבינזון נגח בעוצמה לחוץ.

בדקה ה־14 בעט עוז אליה כדור אדיר מ־18 מ', שחלף ע"י עמוד השער. אוהדי הפועל ת"א נראו המומים מהשאפתנות הרבה של פ"ת וחלקם ניסה לכלות את זעמו בחילופי מהלומות ביציעים.

רק בדקה ה־23 סוכן לראשונה השער הפתח־תקוואי, כשמשה סיני בעט כדור אדיר מ־25 מ' וג'רבי הדף בזינוק נפלא. עד להפסקה הצליחו ה"אדומים" לאזן את יחסי הכוחות במרכז המגרש.

פתיחות המחצית השניה היתה סוערת. בדקה ה־48 שלח שושני את רבינזון לעבר השער, שחלף על־פני אלטר, שבליית בדיזה הכשילו בדרך לשער השוער. את בעיטת העונשין מ־11 מ' בעט ניר לוין ללא דופי – 0:1.

ריח הפתעה ריחף באויר ואוהדי הפועל ת"א נראו המומים. בדקה ה־60 דאג אלי כהן להרגיע את חבריו האוהדים הרבים. שחקן הנשמה של הפועל, שהיה השחקן הטוב במגרש, השתלט על כדור שנהדף מהגנת פ"ת ובבעיטה אדירה ברגל ימין מ־20 מ' לא הותיר שום סיכוי לג'רבי – 1:1.

בדקות הסיום עשו שתי הקבוצות מאמצים להשיג הכרעה, אך התמצאות מסמרות שיער של רבינזון (דקה 65) ומשה סיני בשלבי הסיום הותירו את התוצאה בעינה ודחו את ההכרעה לשבוע הבא.

ראוי לציין, כי משה סיני ואלי כהן ביצעו עבירות רבות במהלך המשחק, אבל השופט יצחק בן יצחק נתן להם כנראה כבוד יתר.

★ בסיום המשחק נראו שחקני הפועל ת"א מאושרים, כאילו הם כבר זכו בכתר האליפות. הם מיהרו לחבק את אלי כהן, שמנע מהם אי־נעימות. ע"י האוטובוס המתינו להם עשרות מאוהדיהם וממש חנקו את אלי כהן מרוב אהבה.

הפועל כפר־סבא – מכבי נתניה 1:1

גדי פולבר: שער ששווה אליפות ל... הפועל ת"א

מאת חיים לוי

במשחק מהיר ועשיר באירועים נפרדו קבוצות הפועל כפר־סבא ומכבי נתניה בתיקו מוצדק – 1:1 (1:1).

אין ספק, כי לכפר־סבא יש חלק נכבד בזכייתה הכמעט ודאית של הפועל ת"א בכתר האליפות. שחקניה נוצחו ע"י ה"אדומים" ו"גנבו" שתי נקודות מהנתנייתים.

קבוצת מכבי נתניה הגיעה לכפר־סבא במטרה לנצח ואכן, הזל מדקות הפתיחה שלטה במגרש. השחקנים הבולטים במגרש הז רוני לוי ודני עציוני, שהכתיבו את קצב המשחק ושלחו את החלוצים שוב ושוב לעבר השער.

בדקה ה־7 רמזו האורחים העתיד לקרות. עודד מכנס השתלט על כדור בתוך הרחבה ומ־7 מ' בעט כדור אדיר למשקוף השער הכפר־סבאי.

הלחץ הנתנייתי נמשך ובדקה ה־17 מומש היתרון האיכותי לשער יתרון. יגאל מנחם פרץ באגף שמאל, הגביה לעבר השני ועציוני הגיח במרוצה, כדי לבעוט מהאויר כדור שטוח שחדר לרשת – 0:1.

עם הבקעת השער נסוגו האורחים לעבר שערם ואפשרו למארחים הצעירים להשתלט על מרכז השדה ובדקה ה־31 הצליחה כפר־סבא להשוות את התוצאה.

גדי פולבר, שתופקד הפעם כבלם קדמי, התנהל עם הכדור וב־30 מ' הניף את רגלו ובעט כדור אדיר, שעבר בין חיבור הקורות – 1:1 מרהים.

במחצית השניה הטילו שתי הקבוצות את יהבן על ההתקפה, במטרה להבקיע שער נצחון. במגרש התפתח משחק מהיר ועשיר באירועים, אבל יכולתם הטובה של השוערים ובעיקר של אריה שמיר הותירה את התוצאה בעינה.

"מלך השערים"

.1	זאהי ארמלי (חיפה)	25
.2	ניר לוין (הפועל פ"ת)	17
.3	שלום תקוה (נתניה)	14
–	בני סבק (מכבי ת"א)	14

שמשון ת"א – צפרירים חולון 0:1

שמש, ריח ים ושער גם

מאת ג. אשר

באווירת סוף עונה שיחקו שלשום קבוצות שמשון ת"א והפועל צפרירים חולון בטמפו חשק, כשריח הים הלא רחוק מאיצטדיון בלומפילד רק הגביר את התסכול בקרב השחקנים. במוטו של דבר זכו השמשונים בנצחון – 0:1 (0:1), אבל לאף אחד זה לא היה איכפת.

השחקן הטוב במגרש היה ללא ספק אבינועם עובדיה, שנע כבספית על פני כל המגרש ושיחק כאילו המשחק הוא מבחן אישי עבורו. לעומתו, אכזב השמשוני לשעבר, בני דמתי קשות וכנראה שהיה לו קשה למצוא את יכולתו מול חבריו מהעבר הלא רחוק.

בפתיחות המשחק לחצו השמשונים את החולונים לעבר שערם. בדקה ה־16 הם הצליחו לממש את יתרונם האיכותי לשער יתרון. גדעון דמתי התניק הגביה את הכדור לעבר יגאל הלל, שבבעיטה מקרוב בעט את הכדור לקורה ולרשת – 0:1.

במחצית השניה התאזנו יחסי הכוחות במגרש והחולונים ניסו לסיים את המשחק עם טעם מתוק בפה, אבל חולשת חלוציהם הותירה את התוצאה בעינה.

נדחו הדיונים על זרים

מאת ג. אשר

הדיונים בנושאי הזרים, שהיו אמורים לעלות על סדר היום בישיבת סיעת הפועל בהתאחדות לכדורגל נדחו, עד לאחר הדיון בנושא זה ב־5 ביוני בישיבת מזכירות מרכז הפועל.

מסיבה זו לא ידונו אנשי הסיעה גם בנושא צמצום הליגות ושיטת הניקוד. רק לאחר הדיונים במזכירות יועלו הנושאים הללו בסיעה.

באר־שבע – בית"ר ת"א 1:2

מאיר "בעל הנס" × 2

מאת רונן ברלב

להפועל באר שבע יש כיום שחקנים שמסוגלים להכריע משחק במבצע מבריק אחד. גם במשחק ביתי חלש למדי הצליחה קבוצת הנגב לצבור את מלוא 3 הנקודות, בנצחון 1:2 על בית"ר ת"א, בזכות שער נצחון יפה של מאיר צרפתי דקותיים לפני הסיום.

השער הזה אכזרי מבחינתה של בית"ר, שהיוותה יריב שקול למדי. אך, שני המאירים של ב"ש, מאיר עורן ומאיר צרפתי, הטו את הכף לזכות קבוצתם. עורן, הנוטל בשרת, פתח במצוות ההבקעות בדקה ה־23. צרפתי בישל במסירת עומק טובה ועורן שלח כדור קשתי פנימה.

ממש בדקת הסיום של המחצית השוותה בית"ר. נסים כהן בעט כדור לא חזק מ־25 מ', אך אנטמן נותר תקוע במקומו ואיפשר לכדור לחדור לשער. 1:1.

בדקה ה־86 ביצע צרפתי פריצת סולו יפה והבקיע את שער הנצחון, שאיפשר לב"ש לסיים בין 4 הראשונות בטבלה, ואולי אף לשמור על המקום השלישי המכובד.

מכבי חיפה – הפועל לוד 0:4

מכבי חיפה, גם זו לטובה: אליפות הבית התחתון

מאת משה דנציגר

מחצית אחת טובה הספיקה שלשום לשחקני מכבי חיפה לזכות שוב בנצחון מוחץ, הפעם מול קבוצה המפורדת של הפועל לוד – 0:4 (0:0).

במחצית הראשונה גילו האורחים מעיר הכרמל אדישות מרגיזה, שכמעט עלתה להם בשערי חובה, אבל בלאיש (23) והורג'מן (40) לא השכילו לתרגם את השליטה הלודאית לשפת השערים.

במחצית השניה כבר ראינו את חיפה המוכרת. שחקניה השתלטו ללא קושי על מרכז המגרש והתוצאות לא איחרו לבוא.

כבר בדקה ה־46 הצליח ראובן עטר בנגיעתו הראשונה בכדור לקבוע בבעיטה מקרוב – 0:1. כעבור שבע דקות פרץ מזרחי מבעד ההגנה הלודאית החדירה ומול סריקי לא נכשל – 0:2.

חיפה המשיכה לעשות במגרש ככל העולה על רוחה. בדקה ה־68 שלח ברייזלובסקי את אהרוני לעבר השער וזה הרים כדור מדוד לעופר מזרחי המטוכן, שבנגיחה מקרוב קבע – 0:3.

בדקה ה־77 נזכר זאהי ארמלי, כי גם הוא צריך להכנס לרשימת המבקיעים. הוא נצל מסירה טובה של עופר מזרחי, כדי לקבוע מקרוב את תוצאת המשחק – 0:4.

בני־יהודה – מכבי ת"א 1:2

לשם שינוי: הפסד בכבוד

מאת יוסי משורר

שחקני מכבי ת"א זכו שלשום בהצלחה מרשימה: הם ספגו "רק" שני שערים. אולם הדבר לא מנע מהם הפסד נוסף, הפעם לבני יהודה ת"א – 2:1 (2:0).

על העובדה שהמכבים מצויים במשבר חריף אין עוררין. אמנם הם שיחקו בשאפתנות רבה, אבל יכולתם העלובה לא איפשרה להם למחוק את חרפת העשיריה.

ה"הורבים" משכונת התקווה שיחקו בהילוך ראשון. יתרונם המוקדם גרם לשאננות מה בשורותיהם ולא היה חסר הרבה שהם יפסידו את המשחק.

פתיחות המשחק היתה של בני יהודה. כבר בדקה ה־8 הוצא הכדור מהרשת המכבית, לאחר שדני איזמירלי הצעיר בעט מקרוב כדור חזק, שנהדף מהקורה לרשת – 0:1.

ה"הורבים" המשיכו להלום. בדקה ה־23 בעט דוד מנצור כדור חלש מ־16 מ' שחדר בין רגליו של השוער הזלש, מרכוס לרשת – 0:2.

השער גרם לריפיון בשורות בני יהודה והמכבים השתלטו על מרכז המגרש, אבל יכולתו הטובה של אסיאג מנעה מהם להבקיע שער עד לשלבי המשחק.

כשנדמה היה שהתוצאה לא תשתנה הצליח בדקה ה־88 בני סבק למסור כדור מדוד לאלון נתן, שבבעיטה חזקה המתיק במעט את הגלולה המרה – 1:2.

בית"ר י־ם – מכבי פ"ת 0:2

האלופה גמרה עם נצחון

מאת א. גימל

בית"ר י־ם היתה זקוקה לירידה במכבי פ"ת כדי לסיים עונה עלובה בנצחון. יכולת עושרת הספיקה לבית"רים לנצחון 0:2.

הביכוי של אליהו עופר לא עשה מאמץ מיוחד להפריך את הדיעה, הפלייאוף התחתון מתאים להם. הם שיחקו בצורה מאכזבת וגם היעדרם של אשש, סלקטר ומלכה אינם יכולים להוות תירוץ.

בדקה ה־28 עלתה האלופה (והכרים?) ליתרון ראשון מבעיטה באה של הבלם חנן אוזלאי. הצעירים של מכבי פ"ת ניסו לתת פייט, אך ללא הצלחה יתרה.

בדקה ה־38 נגמר הסיפור. שוורץ ניצל הססנות בהגנת מכבי וקבע 0:2. גם במחצית השניה נמשכו גלי ההתקפות של בית"ר, אך הגנת מכבי הדפה את כולן ואף שלחה את חלוציה לכמה התקפות מתפרצות עקרות.

בשבת הבאה...
(מחזור 6 – פלייאוף עליון)
הפועל ת"א – באר־שבע
מכבי נתניה – הפועל פ"ת
צפרירים – בית"ר ת"א
שמשון ת"א – כפר־סבא

ציטוט שראוי המחזור

מתי דויד, חבר הוועד הפועל של ההסתדרות וחבר מליאת רשות השידור:

הפועל ת"א: שינוי מסורת והעלאת המורל הלאומי

אין שלא נסתכל על זה עד היום קיימים בישראל 3 דברים: הגשש החיוור, מכבי ת"א (בכדורסל) והחברה להגנת הטבע. על רקע זה יש לקבל בברכה את הופעתה של הפועל ת"א כאלופת המדינה בכדורגל כגורם נוסף. הפועל ת"א צריכה לשנות את המסורת המשעממת ולהוות נדבך חשוב בנוף הספורטיבי של המדינה; גורם שיעלה ויאדיר את המורל הלאומי.

על דרך האנאלוגיה מכישור הבחירות המוניציפאליות שעם הרגש הוא על האיש שעומד בראש כך גם בספורט: צריך שינוי שישלב את הפטריוטיות המקומית של האגודה וההשתייכות למרכזים. מדובר בגישה ממלכתית יותר לכדורגל. הרי ספורט זה כמו כל ביזור אחר. אם המשחקים, התוצאות והכוכבים לא יהיו ברמה מספקת אז לא יבוא קהל. הכדורגל ישקע ושום דבר לא יעזור.

כדי להחזיר את הקהל למגרשים צריך להביא לשינויים אישיים בנוהלים ועדיף לעשות את זה בהסכמה של המרכזים.

אינני יכול להבין כיצד קבוצות בפשיטת רגל יכולות לשלם סכומים אדירים לשחקנים. כאן המנהיגות חייבת להכריע. יש ללמוד מהנסיון בכדורסל כדי להתגבר על שקיעת הכדורגל. צריך לשלב את הפטריוטיות הלוקאלית עם הפטריוטיות של מרכזי הספורט. אינני מציע לייבא כדורגלנים זרים בכמות כמו בכדורסל. לדעתי, די אם נייבא שחקן אחד לכל קבוצה לתקופת נסיון בת שנתיים. אם יהיה מדובר בכוכבים חושים הדבר יכול להיות חידוש מרענן. שחקנים ישראלים יבקשו להתחקות וללמוד מהכוכבים הזרים. יש בארץ שחקנים שלא שווים פרוטה, אבל בכל הנוגע לכסף מדברים כמו הכוכב הגדול מבאשלי. ממש בושה וחרפה צריך להעמידם במקומם.

אפשר להשיג בהסכמה. לדעתי אין לדחות את ביצוע המהלך לאחר צמצום הליגה ל־12 קבוצות. צריך לבצע לאלתר – כר בכר. כל אלה המדברים על דחייה – בעצם שוללים את כל המהלך מיסודו.

אני בעד להחזיר את הכדורגל למה שהיה לפני שנים כשעקבתי כאוהד אחרי המשחקים של הפועל ר"ג. אז היה מתח ספורטיבי. היתה חבורה קבועה ומיפגש ספורטיבי ומקומי. היום כדורגל זה יותר 'באסה' ושחות ספורט. צריך לטפח את הנוער. אפשר ושחקנים מבחוץ יוכלו להוות מודל לחיקוי עבור הבוגרים כדי שיצליחו, לפתות, כמו הנוער שלנו.

(שמואל קלינר)

נבחרת המחזור

אלי שמיר (כפר־סבא)
[illegible] (הפועל ת"א) · אבינועם עובדיה (שמשון ת"א)
[illegible] (מכבי נתניה) · גדי פולבר (כפר־סבא)
ראובן עטר (מכבי חיפה) · דני ברייזלובסקי (מכבי חיפה) · אלי כהן (הפועל ת"א)
[illegible] · [illegible] · ניר לוין

כוכב השבת

אלי כהן – "מנוע"

אלי כהן חזר שלשום להפגין את חיוניותו הרבה להפועל ת"א. ה"מנוע" סחף את חבריו לתקופה על שער הפועל פ"ת ואף התכבד בכיבוש שער השוויון, לאחר שניר לוין העלה את המארחים ליתרון 0:1. אלי כהן ממשיך את תנופתו מימי אוקיאניה. אם תזכה הפועל ת"א בכתר האליפות, יהיה לו חלק נכבד בכך. ציונו – 7.

גם זה קרה

הכוכב וראש העיר

ראש העיר חיפה, אריה גוראל, זימן ביום ששי ללשכתו את כוכב מכבי חיפה, דניאל ברייזלובסקי ובמשך כשעה וחצי ניסה לשכנעו להישאר בחיפה גם בעונה הבאה. כזכור, לפני שנתיים שיכנע גוראל את ארמלי לא לעזוב את מכבי חיפה. ברייזלובסקי הודיע כי החלטתו לעזוב את ישראל אינה סופית. הוא יוצא להופעת מולדת לחודשיים ויחליט אם לחזור. לעיתונאים סיפר, כי לא הכסף מהווה בעיה, אלא העובדה, שאחרי שובו מאוקיאניה אמר לו היו"ר יצחק אביעד, כי האגודה אינה יכולה להחזיק והמו"מ ביניהם התפוצץ. עתה, מבדר אביעד בהישארותו (כתב: יצחק ציבין, צילום: ישראל סאן)

ועוד יהודי־ארגנטינאי על כוונת מכבי חיפה

מאת יצחק ציבין

מכבי חיפה מנהלת מו"מ רציני עם היהודי־ארגנטינאי של בוקה ג'וניורס, חורחה אברמוביץ. יתכן שהיו"ר יצחק אביעד, המאמן אבנציה לבקוביץ וג'וני הרדי, יצאו לארגנטינה כדי לסכם עם השחקן. זאת, לאחר שהחותם כבר בקבוצה התהגרי איסה בודה לשלוש שנים.

ואלה משחקי חצי הגמר

מאת ג. אשר

שתי המועמדות לכתר האליפות, הפועל ת"א ומכבי נתניה, ייפגשו כבר בחצי גמר גביע המדינה ב־31 בחודש באיצטדיון רמת־גן.

כך, עלה מהגרלת משחקי חצי הגמר, שנערכה באולפני רשת ב' ביום ששי, במהלך התכנית "שריקת פתיחה". כאמור, במשחק המרכזי יתמודדו שתי הגדולות בליגה ובכך נבנע הגמר הקלאסי לעונה זו. במשחק הנוסף יתמודדו מחזיקת גביע הטוטו, שמשון ת"א ומחזיקת גביע המדינה, מכבי ת"א. אחת המחזיקות, אם כך, תעפיל לגמר עם סיכוי לגביע נוסף.

مكان الأصل

مكزامن الأهل

ה„סגולים" הניפו דגל לבן ויחד עם עכו ירדו לליגה א'

מאת שמואל טל

הכח ר"ג תשחק בעונה הבאה בליגה א'. לאחר תקופה ארוכה בליגת המשנה, הודחו ה„סגולים" גם מהליגה הארצית. במשחק המכריע, במחזור הנעילה של הבית התחתון, הפסידה הכח 2:1 לבית"ר נתניה והצטרפה להפועל עכו, שהשלימה עם ירידתה עוד קודם לכן.

אגב, שימו לב: לפני עשור, כאשר ירדה הכח לארצית, ליוותה אותה בדרכה גם הפועל עכו. והנה גם הפעם יורדות השתיים בצוותא.

בתחתית הסתיים הסיפור, אולם בחלק העליון עוד נכונו לנו דקות רבות של מתח ועניין. המוליכה, הפועל ירושלים, לה חסרה רק נקודה כדי להבטיח את מקומה סופית בליגה הלאומית, הפסידה ביבנה 2:1 למכבי המקומית. הפועל חיפה, שגברה על הפועל חדרה, התקרבה לירושלמים עד כדי שלוש נקודות וגם הפועל טבריה, שמחצה את הפועל יהוד 1:4, עדיין בתמונה.

במשחקים לטובת הפרוטוקול, נפרדו מכבי שעריים והפועל ר"ג בתיקו אפס בבית העליון ואילו בבית התחתון סיימו הפועל בת־ים והפועל עכו בתיקו 2:2 ומכבי רמת־עמידר גברה על מכבי יפו 0:2.

כ־4500 צופים באו למגרשים וחזו ב־20 שערים ומהלך אחד.

בית עליון

מכבי יבנה 2 / הפועל י־ם 1

המוליכה הארצית נאלצה לדחות לפחות בשבוע את חגיגות הזכיה שלה, לאחר שספגה הפסד צורב ביבנה למכבי המקומית – 2:1.

פתיחת המשחק דווקא האירה פנים לאורחים מירושלים, שרכשו יתרון כבר בדקה ה־16 מרגלי אשר ששון. אולם שער זה היה להם אחר כך לרועץ, מפני שהם העדיפו להסתגר בהגנה והמשיכו לחוץ על שערם.

יבנה, בניצוחו של יעקב ציון הוותיק, קראה היטב את מהלך הדברים בשדה ועברה לסידרת התקפות, שבאחת מהן, בדקה ה־40, הובקע שער השווין מרגלי יעקב.

גם במחצית השניה חזרה על עצמה התמונה, כשיבנה תקפה וירושלים התגוננה. בדקה ה־55 ניצל שמעון פריץ חור בהגנה הירושלמית ובבעיטה שטוחה קבע את תוצאת המשחק ושלח את האורחים חפויי ראש הביתה.

שפט רחמים ריבאנצ'י לעיני 500 צופים ביבנה.

הפועל חיפה 2 / הפועל חדרה 1

במשחק חריף ונוקשה, במהלכו הורחק שחקן, ניצחה הפועל חיפה את הפועל חדרה בשיעור 1:2 ושמרה על מיקומה השני, ממנו עולים ללאומית.

החיפאים הגיעו לחדרה בחששות כבדים ואמנם היה להם ממה לחשוש, שכן המקומיים לחצו על כל כדור בחירוק שיניים ואיימו לזכות במלוא הנקודות.

חיפה פתחה את המשחק היטב ובדקה ה־26 עלתה ליתרון, משער של שמעון עמר. תשע דקות לאחר מכן פגע חברו אבנר חדד ללא כדור במקומי אלהרר והותיר את חבריו עם 10 שחקנים.

את המחצית השניה פתחו החדרתים בתנופה ובדקה ה־56 הצליח אהוד ואנה להכות את החיפאים בתדהמה כשהבקיע את שער המשווה.

אולם עד מהרה חזרו האורחים לעצמם ודני מלכה, המצטיין בשדה, חרץ את גורל המשחק בשער בדקה ה־72 והחזיר את הצבע ללחיי חיפה.

שפט לוזיה לעיני 500 צופים בחדרה.

הפועל טבריה 4 / הפועל יהוד 1

קונצרט נפלא של כדורגלני הפועל טבריה במחצית הראשונה הספיק להם כדי למחוץ את הפועל יהוד בשיעור 1:4 ולהשאר במאבק על כרטיס העליה ללאומית.

את הפתיחה של טבריה ניתן לכנות רק במילה אחת „רצחנית". עוד בטרם הספיקו הצופים להתארגן במושבים, כבר השכין עופר דן (12) כדור ראשון ברשת יהוד. הפסקה זמנית קרתה לשערו השני של „מלך שערים" של הליגה הארצית, שהעלה את מאזנו האישי ל־23 בדקה ה־33. שישים שניות לאחר מכן חתם יוסי שטריה את תוצאת המחצית בבעיטה מקרוב.

במחצית השניה הורידו הטבריינים מהלך, אולם גם כך הצליחו להבקיע שער נוסף מרגלי משה אוזלאי בדקה ה־60.

אהרן גנון, האורח, התכבד בשער האורחים במשחק, שהקטין את הפער, אך כמובן לא פגע את בנצחון טבריה.

שפט עובדיה צבי לעיני 2000 צופים בטבריה.

מכבי שעריים 0 / הפועל ר"ג 0

במשחק חלש ויורד ברמתו, ושלתוצאתו אין השפעה על מיקומן בטבלה, נפרדו קבוצות מכבי שעריים והפועל ר"ג בתיקו ללא שערים.

שעריים ניצלה את ביתיותה כדי לשלוט במרכז השדה ואף לסכן לעיתים את השער הרמת־גני, אולם לרוע מזלם הם נתקלו ביום מוצלח של השוער האורח, שמואל ג'ילארדי, שהציל בזינוקים מרהיבים ובמיקום מדויק את שערו מהבקעות בטוחות.

חבריו של ג'ילארדי מנגד, היו נידפים וחסרי יעילות וכמעט ולא סיכנו את שער היריב.

שפט דוד יוסף לעיני 50 צופים ברחובות.

בית תחתון

הפועל בת־ים 2 / הפועל עכו 2

הפועל עכו נפרדה בשבת מהליגה הארצית בתיקו 2:2 מול הפועל בת־ים, במשחק שהיה למעשה מאבק פרטי בין שני שחקנים, משה עובדיה מבת־ים ודוד אבוטבול מעכו.

לאחר מחצית ראשונה חלשה, במהלכה לא הובקעו שערים, פתחה בת־ים את המחצית השניה בתנופה ועובדיה, הטוב בשדה, העניק לה יתרון בדקה ה־54. דוד אבוטבול, האורח, התקנא בעובדיה ובדקה ה־62 פתח את מסכת השערים הפרטית שלו בבעיטה מקרוב.

עובדיה החזיר לבת־ים את היתרון בדקה ה־69, אולם תשע דקות מהסיום הצליח אבוטבול להשוות ולהביא לחלוקת נקודות צודקת.

שפט גרוסמן לעיני 50 צופים בחולון.

רמת־עמידר 2 / מכבי יפו 0

מכבי רמת־עמידר סיימה את העונה בנצחון על מכבי יפו 0:2 ובתקוה שהעונה הבאה תהיה טובה יותר.

רוחמים שלום, המקומי, שהיה הבולט בשדה, העניק יתרון לקבוצתו, שש דקות לפני סיום המחצית הראשונה.

חברו ירון בוזלי חתם את התוצאה, דקה לאחר פתיחתה של המחצית השניה.

שפט סימון רנן לעיני 300 צופים בעמידר.

הליגה הארצית

	הקבוצה	משח׳	נצ׳	תיקו	הפס׳	שערים	נק׳
	בית עליון						
1.	הפועל ירושלים	31	20	5	6	32–58	65
2.	הפועל חיפה	31	18	8	5	20–32	62
3.	הפועל טבריה	31	18	6	7	41–65	60
4.	מכבי יבנה	31	15	7	9	27–35	52
5.	הפועל חדרה	31	12	8	11	43–49	44
6.	מכבי שעריים	31	12	7	12	40–40	43
7.	הפועל רמת־גן	31	11	8	12	32–30	41
8.	הפועל יהוד	31	7	12	12	50–40	33
	בית תחתון						
9.	מכבי יפו	31	9	10	12	38–34	37
10.	מכבי רמת עמידר	31	9	9	13	41–34	36
11.	הפועל בת־ים	31	8	11	12	39–34	35
12.	בית"ר נתניה	31	9	6	16	47–31	33
13.	הכח רמת־גן	31	8	6	17	36–27	30
14.	הפועל עכו	31	6	7	18	46–25	25

המגרש המרכזי

בית"ר נתניה – הכח ר"ג 1:2

הכח נשאר ללא כח

מאת דוד בכר

העצב והשמחה התערבבו שלשום במגרשה של בית"ר נתניה. המקומיים לא ידעו את נפשם מרוב שמחה על השארותם בליגה הארצית והאורחים מ„עיר הגנים" נראו המומים מירידתם לליגה א'.

מי היה מאמין לפני חמש שנים שהכח מכבי ר"ג תגיע בסופו של דבר לליגה השלישית. כנראה שמקבוצת העבר של ר"ג נותר רק השם. הקבוצה, שלפני כמה שנים זכתה פעמיים באליפות ובגביע המדינה, התדרדרה בהדרגה והסוף הגיע בסוף השבוע.

ה„סגולים" ניסו, במשחק שאשתני ומלא הקרבה, להציל את כבודם. הם שיחקו בנוקשות רבה וניסו לשוב לביתם עם נצחון, שהיה מבטיח למעשה את השארותם בליגה הארצית. אבל גם שחקני „עיר היהלומים" היו זקוקים לנצחון והם הצליחו בסופו של דבר להשיגו.

המשחק היה סוער ומתוח ברוב שלביו. לאחר פתיחה עצבנית, הצליחה נתניה להשתלט על מרכז המגרש ובדקה ה־32 הצליח אילן עזריה לקבוע מתוך הרחבה 0:1.

במחצית השניה ניסו שחקני „עיר הגנים" להשוות את התוצאה, אבל עצבנותם הרבה ומשחק יעיל של הגנת נתניה מנעו מהם להשיג שיוויון מוצדק. ואז הצליח השחקן המצטיין במגרש, טל בראל, לבצע מספר נוסף בארוז הרמת־גני, בדקה ה־78 הפתיע את האורחים בשער נאה – 0:2.

שמחת הנתניים נמשכה דקה אחת בלבד. אלון חדד הצליח להפיח תקוות בקרב חבריו, בשער מצמק – 1:2.

בדקות הסיום ניהלו ה„סגולים" מאבק נגד השעון, אבל הם הפסידו את רכבת הליגה הארצית.

שפט צבי שריד לעיני 1000 צופים במגרש סוברוק בנתניה.

אליפות אסיה לנערי ישראל

טניס

נבחרת הנערים של ישראל עד גיל 16 זכתה בהישג גדול, כשגברה בגמר אליפות אסיה על יפאן 1:2.

הנצחון הקנה לישראל את תואר אלופת היבשת. זו הפעם הראשונה, לאחר חמש שנים, שישראל נוטלת חלק במשחקים.

ביחידים ניצח ניר דקל את לאסו הראשה, 6:2, 1:6, 4:6 ואבי פרלון גבר על וטאנק טואשון 1:6, 1:6. ישראל העפילה לבית הגמר שיערך באוסטרליה בעוד חצי שנה. ישראל לא התמודדה מול הודו, משום שזו נוצחה ע"י קוריאה. אולם, בשיחה שקיים מאמן הנבחרות, דורון מהלב, עם עמיתו ההודי, הוברר שזה האחרון קיבל הוראה להתמודד מול ישראל. עובדה זו מעניינת, כיוון שלפני שנתיים סירבה הודו להתמודד מול ישראל והורחקה לשנה אחת.

פסק זמן

עם: אהרן להב

זרים – חלום

חיבת הזרים שב משתלהבת בקרבנו. וירוס עונתי. קדחת עם חום עולה ויורד, מן רשומון שכנראה אי אפשר בלעדיו. לא חשוב מה מצבו של הכדורגל, מה מצבן של הקבוצות, מה נשמע בקופות ובחשבונות הבנק, מי מצוי אצל כונס הנכסים, למי יש תיק פלילי פעיל במס־הכנסה ומי יהיה בסופו של דבר ה„שולמן ישלם".

עזריקם מילצ'ן, דינמו של מכבי בהתאחדות לכדורגל, הצהיר בשעתו בנקישת הפה, כי הוא וחבריו לא יסכימו לצימצום הליגות עד 12 קבוצות ולבטח לא כתנאי לשיתוף זרים בכדורגל הישראלי. הוא הביא קין טעמים למה לא טוב הצימצום לכדורגל הישראלי ועד כמה יפגעו הקבוצות, בעיקר מחוסר הכנסות, בגלל הקטנת מספר המחזורים בעונה. הוא גרס, כמעט בשבועה, כי שני זרים הולכים יד ביד עם 14 קבוצות. הוא אפילו תבע לחזור ולדון על חזרה ל־16 קבוצות אחרי תקופת נסיון.

מה השתנה בכדורגל הישראלי מלפני שנה, ששינה את כיוון מחשבתו של הדינמואור? חל מהפך? היציעים מתפוצצים מרוב קהל? המצב הכלכלי של כל הקבוצות מרקיע שחקים? המנהלים מחפשים כל סרק אפשרי לתת לשחקנים ולמאמנים עוד ועוד בונוסים? מועצת ההימורים מפזרת כסף לכל דיכפין? מס הכנסה הכריז על אגודות הספורט כמודל לחוקיות בתשלומים השוטפים ובחיסול החובות? בתי המשפט ונשיא המדינה משבחים ומקלסים את הרמה המוסרית והספורטיבית של הכדורגלנים ומנהליהם?

זהו החלום, אבל המרחק בינו לבין המציאות – הם השחקנים הזרים.

הדינמואור השליך אבן למים וההפועל החל המפלס לעלות לגבהים. הכדור כאילו נבעט לחלקת הדשא היבשה שלהם וכבר החל שם מאבק של גוג ומגוג. מקימים „לובים" של מצדדים מול מתנגדים ומזכ"ל הפועל מנסה כל יום את מזלו בהצהרות לכל מדור ספורט מצוי, כאשר תמצית ראיון עתונאי אחד אינו דומה למשנהו. ידיות לכל הכיוונים, תוך יצירת ערפל קרב. פשוט חוסר אומץ לב להתייצב חד־משמעית נגד זרים.

ההתפתלות רק מאריכה את הויכוח הציבורי, אשר לעניות דעתנו כבר הוכרע מעשית בכל קבוצות הליגה הלאומית. השקעות שבורות, הקופות ריקות ורק לפני ימים אחדים ישבו כל הדינמואורים בפגישה בין־מרכזית והחליטו לקצץ את תקנון התשלומים ב־25 אחוז. מירושה של הולמה זו, ששחקנים זרים בעלי שם לא יציצו לכיוון שלנו והכדורגלנים אלמונים לא יזיזו את הקהל הישראלי, המפונק ממראות הטלוויזיה, אל יציעי המגרשים וכל האגדה ו/או הדמיון של „קפוץ דוגמה מהכדורסל" לא יחזיק מעמד שני מחזורים. ומי ישלם גרעונות עוד יותר גדולים?

בהנהלת ההתאחדות לכדורגל יושבים שליחים של מרכזי ספורט. מוסכם על כל חברי ההנהלה, כי הם את הכסף לגיבוי החלטותיהם לא מביאים מהבית. כל החלטה מהסוג הזה עולה מידית הרבה כסף לגוף שאליו משתייכות כל אגודות הפועל. מרכז הפועל, למשל, השתעשע תקופה ארוכה במחשבה, כי „חברת העובדים", באמצעות מפעליה הכלכליים הגדולים, תממן החזקה שנתית של קבוצות כדורגל וכדורסל וגם כדוריד. הסכם, שהושג בשעתו עם הנהגת ההסתדרות, לא החזיק את הנייר שעליו נכתב. היום ה„ספונסר" הגדול הזה נאבק על קיומו. כל הקונצרנים קורסים והסיכוי של הספורט לקבל תמיכה שואף לאפס.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ומחזיק תיק הפועל בועדה המרכזית, יעקב ישי – מתנגדים לשיתוף זרים בכדורגל. הם הביעו דעתם בכל הזדמנות, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה אידיאולוגית. בשביל ישראל קיסר זוהי שאלת המהות של התאגדות הפועל. כבעל הבית, שאליו באות כל האגודות הנתונות בקשיים, אין הוא יכול להרשות התבכבויות של מועצות פועלים בגרעונות וחובות, כשהנושים מריצים את נציגיו לכל בתי המשפט והאחרים מאיימים בכונסי נכסים ובמפרקים. העמדה המוצהרת הזאת ידועה היטב בין כתלי מרכז הפועל. כל מיני הצהרות מפוברקות שמזכ"ל ההסתדרות לא יכפה את דעתו על הפועל הכל פתוח – מצוצות מהאצבע.

מוסדות הפועל החדשים, שנבחרו על פי פרק חדש ומרי בחוקת ההסתדרות, ימצאו עצמם ב„אופסייד" אם יחליטו על שיתוף זרים בעתיד הנראה לעין. הויכוח מובטח אבל מזכ"ל ההסתדרות סמוך ובטוח שהדברים שאמר בהזדמנויות שונות למנהיגי הפועל נפלו על אזנים קשובות. משחקים בדמוקראטיה טובים אם וכאשר המחליטים בשם עקרונותיה הנעלים מתחייבים, למשל, בערבויות בנקאיות אישיות לשלם את מחדליהם.

בינתיים מצויות אגודות הפועל, רובן ככולן, בדרגות שונות של פשיטת־רגל. יש כאלה שנושאות שמות של בעלים פרטיים כמו „הפועל שליגנר" בחיפה, „הפועל כונס־נכסים" בתל־אביב ובקרוב תקרא קבוצת הכדורסל של ת"א „האדומים של שי מאיר" או של בעלים אמידים אחרים.

בהפועל הוקמה בשעתו ועדה לבחינת שיתוף זרים בכדורגל הישראלי. סיכומיה (בדעת רוב ומיעוט) ניתנו לפני שנה. הרוב החליט בעד השיתוף, בתנאי שיוחלט על 12 קבוצות בלאומית ובארצית. המיעוט הציב שבעה תנאים מקדימים לשיתוף הזרים. שבעת התנאים מחייבים הפרדה מוחלטת של הקבוצות ממועצות הפועלים ומהפכה בתפיסה הקיימת כיום במרכז הפועל, ביחס לספורט הייצוגי מול הספורט העממי. המיעוט גם סבר, כי אין לתת זרים בידי הנהלות לא מקצועיות ולפני בוא הזרים חייב כל מנהל קבוצה מקצועית בהכשרה מתאימה (עם תעודה) ולא צוות של מתנדבים או „חבורת רווב" שמנהלת את המנהלים.

עזריקם מילצ'ן זרק כפפה. מי שמהרו להרים אותה, היו כמה עסקנים שמכל הצלחה או מחדל של הספורט הישראלי הם עושים כותרות המוכרות עתונים. הקהל הישראלי מתרחק מאתרי הספורט, מעדיף את מסך הטלוויזיה ואת הרכילות העיתונאית. אז במחשבה שניה, אולי ימשכו כלי התקשורת הישראלים שני זרים בכל קבוצה

כדוריטורה

מעט פרץ

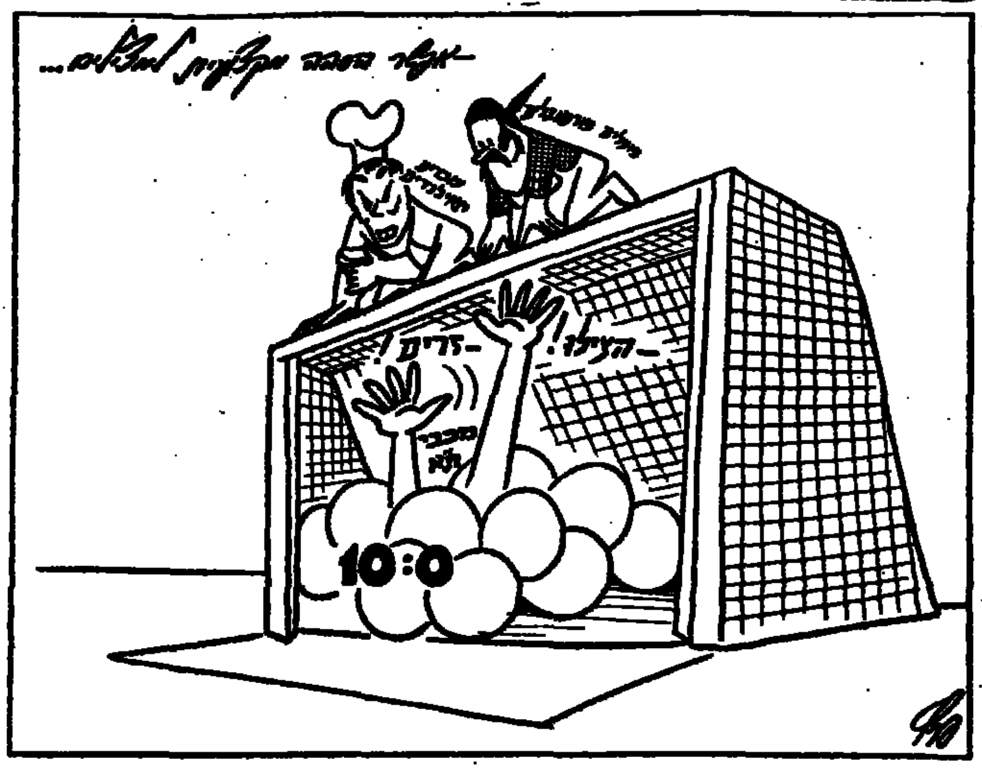

סוף טוב ללייקרס ולבוסטון: שתי הגדולות השלימו נצחונות – 3:4

האלופה עדיין בתמונה. אלופת האנ.בי.איי, קבוצת לוס אנג'לס לייקרס, השלימה אור ליום אתמול את נצחונה על יוטה ג'ז (3:4) ותתמודד בגמר האיזור המערבי עם דאלאס מאבריקס, שגברה על דנבר נאגטס.

במשחק האחרון והמכריע ב„פורום" ניצחו הלייקרס 98:109, בזכות יום מוצלח של ה„קוסם" ג'ונסון ובירון סקוט.

מג'יק ג'ונסון קלע 23 נקודות וחילק לחבריו 16 אסיסטים, בעוד סקוט צלף מכל מצב וצבר 27 נקודות, ארבע יותר מאשר חברו ג'יימס וורתי.

מן העבר השני היה הרכז הצנום המהיר ג'ון סטוקטון הבולט, כאשר התעלה על עצמו וקלע 23 נקודות וחילק 20 אסיסטים. קרל מאלון, ה„דוור", קלע 31 נקודות וקלט 14 ריבאונדים, אולם כל זה לא הספיק מול המכונה המשומנת של האלופים.

שלא כמו במשחקים הקודמים, ניצלו הפעם הלייקרס את המתפרצות שלהם כדי להשיג נקודות קלות. כך למשל במצב של 15:15, הצליחו לקלוע 11 נקודות ללא מענה ולברוח מיריביהם, שלא הצליחו לסגור את הפער עד לסיום. יוטה אמנם הסמיכה ברבע השלישי ל־56:59, אך שוב הצליחו הלייקרס לברוח וכך התנהל המשחק ביתרון המקומיים עד לשריקת הסיום.

אצל הבוסטון סלטיקס עוד לא אבדה התקווה. לאחר פיגור של 3:2 בסידרת המשחקים נגד ההוקס מאטלאנטה, יצאו הסלטיקס לאטלנטה וחזרו משם עם נצחון 100:102, שהחזיר אותם למגרשם הביתי למשחק האחרון והקובע הבוקר.

קווין מקהייל היה הטוב בשחקני הסלטיקס, כשקלע 26 נקודות וקלט 10 ריבאונדים. בירד הסתפק ב־23 נקודות ו־11 ריבאונדים, בעוד דני איינג' קלע 22 נקודות וחילק 14 אסיסטים.

אטלאנטה סבלה מחולשה של שחקניה, למעט וילקינס, שקלע 35 נקודות וגלן ריברס שהוסיף 32.

הבוסטון סלטיקס הבטיחה אמש את השתתפותה במשחק הגמר של המזרח בליגת האנ.בי.איי, לאחר נצחון דראמטי במשחק המכריע על אטלנטה 116:118.

כוכב המשחק היה לארי בירד, שקלע 34 נקודות, מהן 20 ברבע האחרון. הבוסטון תתמודד בגמר המזרח מול דטרויט.

במשחק השישי בדאלאס, גברו כאמור המאבריקס על דנבר 95:108.

● בטורניר הכדורסל הקדם־אולימפי הנערך במונטבידאו אורוגואי הושגו התוצאות הבאות: פורטוריקו – ארגנטינה 81:94; קנדה – ונצואלה 88:94; אורוגואי – מקסיקו 84:98.

★ נציגי ישראל שנטלו חלק בקונגרס פיב"א הביעו שביעות רצון מההחלטה לאפשר לשתי נבחרות מאירופה להתמודד במשחקים מוקדמים על הזכות לשחק במשחקי אליפות העולם, שיערכו בארגנטינה. על־פי ההחלטה יעלו שלוש הנבחרות שיסיימו ראשונות את אליפות אירופה ואליהן יצטרפו שתי נבחרות נוספות לאחר משחקים מוקדמים. הדבר מותיר לישראל סיכוי לשחק בארגנטינה.

בעת הקונגרס נערכו גם הגרלות שונות. נבחרת הנוער הוגרלה לשחק במשחקי אליפות אירופה, שיערכו ביוגוסלאוויה עם נבחרות ספרד, יוגוסלאוויה, איטליה, פינלנד ושבדיה.

נבחרת הנערות תשחק במשחקי אליפות אירופה שיערכו בבולגריה בבית אחד עם נבחרות ברה"מ, ספרד, פולין, צרפת, צ'כיה והונגריה.

מאמן נאפולי נשאר

מנהלה של נאפולי האיטלקית ישאר ככל הנראה בקבוצה, גם בעונה הבאה, בניגוד לכל התחזיות בסיום העונה הנוכחית.

כזכור תקפו כדורגלני הקבוצה, כולל כוכבה דייגו מארדונה, את ניהול משחקו של בינקיני, לאחר ששמטו יתרון של ארבע נקודות בפיסגה ואיבדו את האליפות למילאן.

● טרבור פרנסיס, כוכבה הבינלאומי לשעבר של נבחרת אנגליה, יסיים קרוב לוודאי את הקריירה שלו באוסטרליה הרחוקה. פרנסיס בן ה־33, ששיחק בעונה שעברה בגלאזגו ריינג'רס, יופיע במדי וולונגונג סיטי וכבר הבקיע לזכותה במשחק הבכורה שלו. בקבוצה זו מופיע גם הסקוטי אלאן בראזיל.

● ניוזול אולד בויס הוכתרה כאלופת ארגנטינה, לאחר שהביסה את אינדפנדיינטה בשיעור 1:6. היא צועדת בראש הטבלה עם 52 נקודות, לפני סאן לורנצו, שהפסידה לריבר־פלייט 4:2 ולזכותה 47 נקודות.

אנגליה בהרכב חסר מחר נגד קולומביה

„קפטן" הנבחרת האנגלית בכדורגל, בריאן רובסון, עשוי להעדר ממשחק נבחרת ארצו, מחר נגד קולומביה במסגרת הטורניר המשולש ע"ש סטנלי רוז. רובסון נפגע בגבו, במשחק הנצחון על סקוטלנד (0:1), ומאמנו בובי רובסון הבהיר, כי לא יסכן את הכדורגלן, ערב משחקי אליפות אירופה.

גם פיטר בירדסלי וניל ווב יאלצו לעבור מבחן כשירות, לפני המשחק האמור להיות המשחק הביתי האחרון של האנגלים לפני הופעתם בגרמניה.

לאנגליה יספיק מחר תיקו כדי לזכות בגביע. קולומביה נפרדה עוד בשבוע שעבר בתיקו ללא שערים נגד הסקוטים.

בשבת, כאמור, ניצחו האנגלים את הסקוטים, בזכות שער של פיטר בירדסלי, 10 דקות לאחר פתיחת המשחק. החלוץ המהיר של ליברפול הוליך מסירות עם חברו לקבוצה, ג'ון בארנס, לפני שחדר לרחבה הסקוטית ובעט מקרוב לרשת.

ההתקפה האנגלית חסרה מול תוספ לכך גם ניתקלה בשוער הסקוטי הוותיק ג'ים לייטון, שמנע בהמשך כל נסיון להכניעו. ההגנה האנגלית לא נאלצה להתאמץ יותר מדי מול חלוציה הנירפים של סקוטלנד.

כוכב בנפיקה נפצע

כוכב ה„קפטן" בנפיקה, דיאמנטינו, יעדר ממשחק גמר גביע אירופה לאלופות, שיערך ביום רביעי בשטוטגארט, מול איינדהובן ההולנדית.

דיאמנטינו נפצע בשבת, במהלך משחק ליגה של קבוצתו, שגברה על גוימאראש 0:3. אובדנו של דיאמנטינו, הכח העומד מאחורי הצלחותיה של בנפיקה, יפגע ללא ספק בהכנותיה למפגש נגד ההולנדים.

כדורגל

נוער

מכבי חיפה – הפועל חיפה 2:2
מכבי נתניה – הפועל כפר־סבא 1:2
הפועל ת"א – בני יהודה ת"א 0:0
מכבי ת"א – הפועל באר־שבע 0:0
הפועל אשדוד – הפועל פ"ת 1:3
מכבי פ"ת – נווה יוסף חיפה 0:10
הפועל ירושלים – מכבי יפו 1:3
בית"ר ירושלים – בית"ר נתניה 1:2

● בגמר גביע המדינה לילדים (ילידי 77/78) גברה מכבי ת"א על הפועל ת"א 2:4. בבעיטות עונשין מ־11 מ', לאחר 0:0 בתום המועד התקני.

● שחר פרקים זכה אתמול באליפות הכרמל המסורתית בטניס, לאחר שגבר על חברו לאגודה, אהוד ויינברג, 7:6, 4:6, 6:7. פרקים זכה ב־500 דולאר וויינברג ב־250 דולאר.

במערכה הראשונה, לאחר שיוויון 6:6, הוליך פרקים בשובר השיוויון 1:4, אבל נכבע בסיום. במערכה השלישית הוליך ויינברג 2:5, אולם פרקים הצליח להשוות 6:6. גם בשובר שיוויון הוליך ויינברג 3:5, אולם פרקים השווה ל־5:5 וניצח בסיום.

בתואר לנשים זכתה ליאור זליג, שגברה על ליאת שמש 1:6, 0:6. המשחקים נערכו בחיפה בהשתתפות 120 טניסאים.

ג'ודו

ספורטאי הג'ודו של הפועל פ"ת זכו באליפות ישראל לקבוצות לבוגרים ולנוער. הפועל פ"ת א' סיימה ראשונה בבוגרים, לפני הפועל פ"ת ב' ומכבי ת"א. בנוער השתתפו שבע קבוצות. פ"ת סיימה ראשונה, לפני מכבי ת"א והפועל באר־שבע.

אופניים

צ'רלי אלאסיאס מקיבוץ איל ניצח בשבת במירוץ אופנים תחרותי, שנערך מכפר שמריהו להדרה (58 ק"מ), במירוץ שאורגן במשותף ע"י רשת מלונות „דן" ואגודת גלגלי העץ.

המנצח עבר את המסלול בזמן של 48 דקות, בהקדימו את איתן שפרקמן מר"ג, שהגיע בזמן זהה ואת עמיר אשל מגלגלי העץ ת"א.

במירוץ לוותיקים ניצח דב יונג מקיבוץ להבות הבשן – 48.04 דקות. היה זה יומם של נציגי ההתיישבות העובדת, שזכו גם במירוצים העממיים.

קבוצת הרוכבים ממצובה, שכללה 28 רוכבים זכתה לציון לשבח. המירוץ העממי החל מגן כרמל חיפה ומדן ת"א והסיום היה בדן קיסריה. כ־350 רוכבי אופנים השתתפו בתחרות.

קליעה

קלעי הפועל קרית־שמונה זכו אתמול בתחרות הקליעה במסגרת הגליליאדה, שנערכה במלאת 40 שנה למדינה בקיבוץ אילת השחר. המנצחים צברו 463 נקודות, לפני כפר הנשיא (460) ואילת השחר (450). באישי ניצח גלעד ליפשיץ מקיבוץ מלכיה – 172 נקודות.

הגליל הביסה את נבחרת ישראל

מאת נירית דותן

במשחק חגיגי לרגל חנוכת אולם הכדורסל בכפר גלעדי הביסה אמש הפועל גליל־עליון הרכב סלאים של נבחרת ישראל בתוצאה 89:113 (45:58).

שחקני הגליל נהנו מיתרון מוחלט ברוב דקות המשחק. בשורותיהם נבחן השחקן שחום העור, קוטס, שהותיר רושם חיובי. הנבחרת הישראלית דמתה יותר לאוסף מקרי של שחקנים פנויים והתוצאה היתה בהתאם. אמש משחקה של הנבחרת ניהל משה ויינקרנץ.

שפטו הלפר ואבי־שראג לעיני 1500 צופים בכפר בלום.

נקודות לגליל: המלך 26, פרוק 26, קוטס 21, מרשין 16, סמלק 21, מזרחי 8, אטלס 5, בן עמר 2.

נקודות לישראל: שטיינהאור 10, אורדיטי 17, ריכליס 15, מאור 8, פרישמן והורליך 8 כ"א, פלייש 7, ברנע 5.

★ השחקן שחום העור, בכל האלאס (2.07 מ') הגיע אתמול לארץ כדי להבחן בשורות מכבי חיפה. הוא שיחק בשנים האחרונות [illegible].

בין הסלים

משה כהן

מרסר „על הכוונת" של מכבי תל־אביב

בהפועל ת"א מודאגים מהעובדה, שרוב כוכבי הקבוצה זכאים לעבור לקבוצות אחרות. ידוע, כי מכבי ת"א לוטשת עיניים לעבר לאבאן מרסר ויש האומרים, שאף עמוס פרישמן מעניין את המכבים.

גם הפועל חולון מתעניינת בחלק מכוכבי הפועל ת"א ונודע, כי חיים זלוטיקמן ויונתן דלל מצויים „על נת" החולונית. דלל רוצה להשתחרר מהקבוצה והדבר תלוי בפסיקת הבורר שידון בבקשתו.

פלדה עשוי לשוב לנהל הפועל ת"א

מנהלה לשעבר של הפועל ת"א, אברהם פלדה, עשוי לשוב השנה לפעילות באגודה. בשבועות האחרונים נערכו מגעים בין שני הצדדים ומסתמנת הסכמה על שובו. פלדה אמר אתמול: „שובי תלוי בכמה גורמים, שהעיקרי בהם הוא עצמאות מוחלטת שתנתן למחלקת הכדורסל". בינתיים נמשכים המגעים עם אנשי העסקים, המעוניינים לרכוש את הקבוצה. יש עוד קשיים בדרך להשגת סיכומים וקשה לדעת כיצד יסתיימו המגעים. בכל מקרה, השבוע יקבע הדבר באורח סופי.

קלרנס קי מלוגור מועד להפועל חולון

בהפועל חולון מנהלים למעשה מגעים עם כל כוכב כדורסל ישראלי שיש לו כרטיס שחקן חופשי. מדובר גם בשחקנים כמו ויליאמס הברנסי. בינתיים מסתמנת בחולון מגמה לא לחדש את החוזים עם קני אדראנג' וג'יימס סרי. במקום אדראנג' עשוי להגיע לקבוצה קלרנס קי ובמקום סרי מחפשים בחולון שחקן ישראלי בעל שיעור קומה.

הסלטיקס – עוד לא אבדה התקווה

דומיניק וילקינס הודר את הגנת הסלטיקס, במשחק השישי בין שתי הקבוצות על הזכות להעפיל לגמר האיזורי באנ.בי.איי. אולם בסיום היו אלה הסלטיקס ששמחו בעקבות נצחונם 100:102

מינהל מקרקעי ישראל

השכרת קרקע חקלאית לזמן קצר לבדואים בנגב

מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזה לבדואים תושבי הנגב המעונינים לשכור קרקע לעיבוד ולמרעה לעונת תשמ"ט (1988/9) כי עליהם להגיש בקשתם בכתב על גבי טופס שימולא על ידם אישית במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, אנילביץ 25 באר־שבע.

את הבקשות יש להגיש עד ליום 30.5.88 לאחר המועד הנ"ל לא יתקבלו בקשות.

הודעה זו בדבר הצורך בהגשת בקשה מתייחסת גם לשוכרים נוכחיים של קרקע חקלאית כנ"ל לעונת תשמ"ח (1987/88).

אין בהודעה זו משום התחייבות להשכיר קרקע לכל מבקש שהוא. השכרת הקרקע תעשה בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל ונהלי מינהל מקרקעי ישראל.

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: דפנה ודני מאור – לאשר תוספת בניה לדירה בבית־מגורים בן 4 דירות, ברחוב יהושע מס' 8 חלקה 196 בגוש 11200, רמות־רמז.

הבקשה כרוכה בהקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר
2. בליטה למרווח צדדי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ב', ה'. בין השעות: 11.30־08.00.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

אינג' [illegible]
מהנדס העיר

קבלת מודעות 24 שעות ב„דבר"
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי ההודעות ל„הלוח הכללי"
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב„דבר" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל. 246363 239952

המועצה הדתית עמק הירדן — כ"ה כ"ט אייר תשמ"ח

אזור עמק הירדן
פרסום נשואין

1. עוזר יצחק בן ישראל (רווק) קבוץ גשר, כרמי נעמי בת יצחק (רווקה) קבוץ גשר.
2. יוניוס אריה בן יונה (רווק) קבוץ מסדה, עודי ענת בת ברציון (רווקה) יפו – רמת גן.
3. קרופניק שלמה בן יעקב (רווק) קבוץ אלונים, סירס דיאנה בת דוד (פנויה) ארגנטינה – בית זרע.
4. גלילי מרדכי בן מרדכי (גרוש) קבוץ מעגן, חלפרס שרון בת ולמן גיליקסון (גרושה) קבוץ מעגן.
5. רגב מארק בן מרשין פרייברג (רווק) אוסטראליה – תל קציר, חן ורד בת יוסף (רווקה) קבוץ תל קציר.
6. לונגבוטום סיימון־אדריאן בן מיכאל (גר) אנגליה – תל קציר, לוי רינת בת אברהם מצליח (רווקה) קבוץ תל קציר.
7. מיילס סטפן בן ויקטור (רווק) אוסטרליה – קבוץ מעגן, סלע (סיסו) אילנה בת שמעון (רווקה) ירושלים.
8. איתן דוד בן גמליאל איתח (רווק) אשדות יעקב איחוד, יאיר רונית בת פנחס (רווקה) ירושלים, אליעזר הלוי 28.
9. שלף מתתיהו בן דן (רווק) פתח תקוה, בנדרי הילה בת סאודור (רווקה) דגניה ב'.
10. קרן מרדכי בן מאיר (רווק) קרית ביאליק, חן אילאיל בת יצחק (רווקה) קבוץ גשר.
11. בהלול נחשון בן שלמה (רווק) מושבה כנרת, רוס רבקה־ג'ין בת סידני (רווקה) ארה"ב – מושבה כנרת.
12. לונגסי עודי בן אברהם (רווק) קבוץ עין גב, וקנין אליס בת משה (רווקה) כפר אוריה.

רופאים ב"הדסה" איתרו את האיזור הפגיע ביותר בכליות

מאת יורם לוי

רופאים מבית־החולים "הדסה" עין־כרם סבורים, כי הצליחו לאתר בכליות את האיזור הפגיע ביותר ולפענח את הסיבה לפגיעותו הרבה.

הרופאים ביקשו לבדוק את הסיבה לאי־ספיקת כליות, שלוקים בה כשלושה אחוזים מכלל החולים המאושפזים בבתי־ח. המחלה מביאה לירידה בלחץ הדם של החולה והוא נאלץ לקחת תרופות. אולם החשש העיקרי הוא מפני סיבוכים רפואיים עד כדי סכנת מוות.

הקושי בחקר הבעיה נבע מכך, שהחוקרים לא ידעו היכן עליהם לחפש, ומה. הסברה היתה, כי אי־ספיקת הכליות נוצרת עקב מכלול של גורמים שונים.

ד"ר מאיר ברזיס, מנהל המעבדה לפתופיזיולוגיה של הכליה במחלקה הפנימית בהר־הצופים, וד"ר שמואל הייטון, מנהל חדר המיון בביה"ח, החלו לפני מספר שנים לחקור את מנגנון הפעולה של הכליה ועקבו אחר התהליכים ההרסניים המתחוללים בה. תחילה ערכו ניסויים בכליה שהוצאה מגוף והופעלה בצורה מלאכותית. הם בנו דגם, ראשון מסוגו, שחיקה בדיוק רב מצב של אי־ספיקת כליות המופיע אצל בריאים לאחר סיבוכים רפואיים.

בניסויים אלה אומתה לראשונה סברת החוקרים כי ה"מדולה" – האיזור הפנימי של הכליה שאחראי על ריכוז השתן – היא האיזור הפגיע ביותר לנזקים כלייתיים, בשל הימצאותו במקום עם אספקת חמצן קטנה יחסית. על־פי הסברה קיים איזון עדין ביותר באיזור חשוב זה של הכליה בין צריכת החמצן לאספקתו. פגיעות שונות בכליה עלולות להפר איזון זה. לדעת החוקרים קיימים מנגנונים מורכבים שנועדו להגן על הכליה מפני ירידה דרסטית בכמות החמצן המגיעה לאיזור זה. רק לאחר שמנגנונים אלה נהרסו או שותקו בעקבות תרופות או מחלות שונות, חלה אי־ספיקת כליות.

במאמר מדעי שכתבו החוקרים הם מציינים, כי תגליתם מהווה פריצת דרך בחקר התהליכים המשבשים את פעילות הכליה, כיוון שבעבר לא ייחסו הנפרולוגים חשיבות לאיזור המדולה ולתפקיד המרכזי שהוא ממלא בפגיעות כלייתיות.

בניסויי שערכו החוקרים בעכברים הם החדירו לגופם את החומר "פוריד", המקטין בעקיפין את צריכת החמצן באזור המדולה. הניסוי הוכיח את יעילותו של החומר בשמירת האיזון העדין בין אספקת החמצן וצריכתו. ייתכן שממצא זה יפתח בעתיד אפשרות לטיפול תרופתי בחולים, הסובלים מסיבוכים שונים שעלולים לגרום אי־ספיקת כליות.

החוש השישי של הברווזן

הברווזן, פלטיפוס בלעז, השוכן באוסטרליה ובטסמניה, הוא יונק פרימיטיבי. יחד עם קיפוד הנמלים, בעל איזור תפוצה זהה, הוא נמנה עם תת מחלקת בעלי הביב. מבנה מערכת הרביה של בעלי־חיים אלה הוא כמו אצל שאר היונקים והם דומים להם גם מהרבה בחינות אחרות, אבל הם מעמידים את צאצאיהם, בניגוד לשאר היונקים, על־ידי הטלת ביצים.

עתה נראה כי הברווזן יוצא דופן מבחינה נוספת: יש לו לא חמישה חושים, כי אם שישה.

הברווזן שוהה רוב ימיו במים וניזון מטרפו שעה שהוא נמצא מתחת לפני המים, כשעיניו, אוזניו ואפו סגורים. לכן רווחה הסברה, כי הוא מאתר את הטרף בעזרת חוש המישוש. אבל כבר לפני כמחצית היובל העלה חוקר טבע אוסטרלי אחד את ההשערה, כי הברווזן נעזר לאיתור הטרף בדרך נוספת.

לפני שנתיים בא המדען הגרמני הנינג שייך והראה, כי הברווזן מסוגל לקלוט זרמים חשמליים זעירים ביותר, כגון אלה העוברים בין העצבים ובין השרירים של זנבות התסילונים. הוא שיער, כי הברווזן מצויד בחיישנים לחשמל, היוצאים מסיבי עצב השלוש שלו. השערה זו והתאמתה עתה.

חוקרים מאוניברסיטת מונש במלבורן גילו חיישנים כאלה במקורו של הברווזן. הם גרמו לארבעה ברווזנים לטבול את מקוריהם במים של אקוואריום והעבירו במים זרמים חשמליים במתח נמוך ביותר, של כ־20 מיליוולט, זבה בעת מדדו את העברת האותות החשמליים במוחותיהם של בעלי־החיים. הם מצאו כי הברווזנים הגיבו על זרמים חלשים אלה ואף באורות שונה על זרמים חשמליים ממקורות שונים.

עד כה לא ידוע על שום יונק אחר, המצויד בחיישנים לחשמל. חיישנים כאלה מוכרים רק ממינים מסוימים של דגים, כגון כרישים, אלא שהחיישנים של הברווזן מפותחים הרבה יותר. הם מגיבים הן על זרם ישיר והן על זרם חילופין, בעוד הדגים מגיבים רק או על זה או על זה. ייתכן, אגב, שרגישותם היתרה של הברווזנים לזרמי חשמל היא הסיבה לקושי להחזיק בעלי־חיים אלה בשבי, בגלל השדות החשמליים שיוצרות המשאבות שבבריכות.

על סמך מחקר זה נוטים החוקרים מאוניברסיטת מונש לחלוק על הדעה המקובלת, שהברווזנים הם היותר פרימיטיביים מבין היונקים. אדרבה, הם טוענים, נראה שאלה הם בעלי־חיים מפותחים למדי.

52 גברים שלקו בעקמת הפין נותחו בהצלחה ב"הלל יפה"

מאת דינה רייס

עקמת הפין היא מחלה אורגאנית, המתבטאת במקרים קשים באי יכולתו של הגבר לקיים יחסי מין. יש שהעקמת היא מולדת, ויש שהיא נרכשת במשך הזמן – עקב ניתוחים, תרופות, חבלות או זיהומים. מבחינת צורת העקמת מבחינים בין שלושה סוגים: עקמת דורזאלית ("גבית"), לטרלית ("צדדית") וָנטראלית ("בטנית").

עקמת פין מולדת ניתנת לאבחון כבר בגיל הינקות, בצורת שופכה קצרה או מים בשופכה, וכיום אפשר לתקנה על־ידי ניתוח בגיל שנה

בניתוח מיישרים את איבר המין, עד שמתקבל פין ישר לגמרי. אם מתברר שהגבר סובל גם מאין־אונות (אימפוטנציה), משלבים במהלך הניתוח השתלת התקנים הפותרים את שתי הבעיות גם יחד.

אבחון העקמת נעשה בעזרת צילום עצמי. הגבר מצלם את הפין שלו בשעת זקפה מלאה מארבע זוויות: מלמעלה, משני הצדדים ומלפנים. החולה מביא את התצלומים אל האורולוג ועל־פיהם מעריך הרופא את זווית העקמת ואת סוגה. כן הוא עושה בדיקה באולטראסאונד כדי להחליט, אם יש לבצע את הניתוח.

עקמת דורזלית | עקמת לטרלית | עקמת וונטרלית

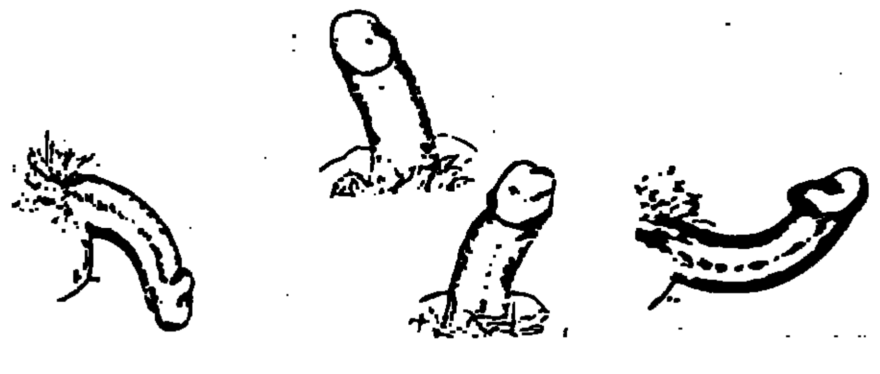

עקמות הפין על שלושת סוגיה

בקירוב. אפשר לתקן על־ידי ניתוח גם עקמת נרכשת שהתהוותה בגיל מבוגר. 52 ניתוחים כאלה בגברים בוצעו השנה בהצלחה בבית־החולים "הלל יפה" בחדרה על־ידי ד"ר דניאל יחיא, מנהל המחלקה האורולוגית, שהשתלם בשיטת ניתוח זו בגרמניה אצל הרופא שפיתח אותה. כל המנותחים, ללא יוצא מן הכלל, חזרו לתפקוד מיני מלא. ד"ר יחיא מציין, כי עד לפיתוחה של שיטת ניתוח זו נדונו גברים אלה להשלים עם מומם. כן ביצע ניתוח כזה בתינוק אחד. זהו ביה"ח היחיד בישראל שבו נעשים ניתוחים מסוג זה.

שכיחותה של עקמת הפין היא מקרה אחד לכל כ־50,000 גברים.

ד"ר יחיא סבור, כי גם רופאי משפחה, ולא רק בישראל, אינם מודעים במידה מספקת לחידושים בטיפול במום זה. אולם לאחר פרסום הצלחת השיטה החלו ליישם אותה במספר מדינות, וישראל בכלל.

השיטה הניתוחית ליישור הפין הוצגה על־ידי ד"ר יחיא בכנס בינלאומי לנכויות מין, שנערך לאחרונה בעיר היידלברג שבמערב גרמניה.

רובוט לשתילה

רובוט זה הוצג לאחרונה ביריד לטכנולוגיה חקלאית בטוקיו. הוא מיועד ל"בתי־החרושת החקלאיים" של העתיד: צבת בעלת שפתיים רכות אוחזת בשתיל, מספריים המותקנים על זרוע אחרת של הרובוט חותכים את הגבעול ואחר־כך שותלת הזרוע הראשונה את השתיל בתרבית גידול

המלצה לבדוק את רמת הכולסטרול אצל כל המתבגרים

מאת דינה רייס

יש לבצע בדיקות לגילוי רמת כולסטרול בדם בקרב בני נוער בגיל ההתבגרות, כדי לאתר מוקדם ככל האפשר בעלי רמת כולסטרול גבוהה ולטפל בהם בעוד מועד – דעה זו השמיע ד"ר מיכאל אלדר ממכון הלב במרכז הרפואי "שיבא" בתל־השומר בתוכנית "וקו הפתוח".

המדובר בצעירים בעלי רמת כולסטרול העולה על 200 מ"ג לליטר דם. צעירים רבים, ציין ד"ר אלדר, יש להם רמה גבוהה כזאת מבלי להיות מודעים לכך, היות שהיא אינה באה לידי ביטוי סימפטומאטי בגיל זה, הם נתונים איפוא לסיכון מוגבר של מחלות לב וכלי דם, ובמיוחד של התקפי לב, בגיל מבוגר יותר.

בדיקה מוקדמת בגיל ההתבגרות, הסביר ד"ר אלדר, מאפשרת להקדים רפואה למכה – על־ידי דיאטה מתאימה, דלת שומנים רוויים, וכאשר זו אינה מביאה את התוצאות המקוות, על־ידי נטילת תרופות.

ד"ר אלדר סיפר, כי בכנס קרדיולוגים שנערך לאחרונה בארה"ב נקבע, כי 200 מ"ג כולסטרול לליטר דם הוא הרמה המרבית היכולה להיחשב כתקינה. רמה גבוהה יותר מחייבת התערבות של הרופא המטפל.

עוד אמר ד"ר אלדר, כי מתח כרוני יום־יומי לא הוכח כגורם סיכון להתקפי לב. התברר, למשל, כי שיעור התקפי הלב במדינות שהיו מעורבות במישרין במלחמת העולם השניה אינגו גבוה בהרבה מזה שבמדינות שלא היו מעורבות בה, ולפעמים הוא אף נמוך יותר. לעומת זאת אין עוררין על כך, שאחד מגורמי הסיכון העיקריים הוא רמת הכולסטרול, וזו מצידה היא בין השאר פונקציה של התזונה. גורמים בולטים אחרים המשפיעים על מחלות הלב וכלי הדם הם עישון, יתר לחץ־דם ונטיה תורשתית.

קוטל חרקים מסוג חדש משבש את חילוף החומרים

[...] המשמשים להדברת חרקים תוקפים את מערכת העצבים של החרק באופן זה גורמים לו למות. חוקרים באוניברסיטת אילינוי, בראשות קונסטנטין רביין, פיתחו קוטל חרקים מסוג אחר, הפוגע במערכת חילוף החומרים שלהם.

הרכיב העיקרי של קוטל חרקים זה הוא חומר טבעי – חומצה דלתה־אמינולוליבית (בר"ת – ALA), זוהי חומצה אמינית לא־רעילה, המהווה את מאבני הבניין של פרוטופורפירין; חומר אחרון זה מוביל מתכות והוא חיוני במטבוליזם האנרגטי של החרקים. הרכיב השני שלו הוא חומר סינתטי מסוים, המגביר את ייצור הפרוטופורפירין. כאשר מרססים חרקים בשני כימיקלים אלה, החרק מתחיל לייצר כמויות עודפות של פרוטופורפירין עד כדי שיבוש קטלני של חילוף החומרים שלו.

דגימות ראשונות, ניסיוניות, של קוטל חרקים זה הופעלו במעבדה בהצלחה ניכרת נגד שניים מן החרקים המזיקים ביותר לחקלאות, שאחד מהם עושה שמות בתירס, והשני – בכרוב. יעילותו של קוטל החרקים הזה גוברת כאשר החרק חשוף לאור השמש. רוב החרקים שהוחדר לתוכם החומר מתו מקץ עשר שניות, אם היו חשופים לשמש; חרקים שהוחזקו באפילה מתו מקץ 48 שעות לכל היותר.

החוקרים ניסו עד כה שני חומרים סינתטיים, המגבירים את ייצור הפרוטופורפירין והמשמשים כתוספת לALA. עדיין לא ברור להם, אם חומרים אלה אינם רעילים לבני־אדם או לבעלי־חיים. בינתיים הם מנסים גם חומרים טבעיים, הידועים כבלתי־רעילים.

רבייז אינו חושש, שהחרקים יצליחו לפתח עמידות נגד החומר החדש שלו, כפי שקורה עם הרבה קוטלי חרקים אחרים. ליצירת עמידות כזאת דרוש שהחרק יוכל לקיים את חילוף החומרים שלו בלא להזדקק לפרוטופורפירין, הדבר זה הוא בלתי־סביר להלוטין, טוען החוקר.

כמוסות ויטמינים להשלמת החסר הנוצר במצבי דחק

מאת דנקה הרניש

מחקרים רבים מצביעים על קיום קשר בין תזונה ובין תגובה למצבי דחק ("סטרס") פתולוגיים כגון דיכאון קשה, פריחות עור ומחלות כרוניות. כן נמצא קשר בין תזונה לבין מחלות ניוון שונות, כגון התקשות עורקים ויתר לחץ־דם ומחלות הנובעות מחילוף חומרים מוגבר.

"צורכי התזונה המיוחדים הנובעים מליקויים בתהליך חילוף החומרים, ממחלות ממושכות, מפציעות, מאלכוהוליזם ומצבים בריאותיים אחרים דורשים השלמת החסר מעל לרמות התזונתיות של ויטמינים ומינרלים, המומלצות לבריאים שמנהלים אורח חיים תקין ורגיל" – זו דעתו של ד"ר ג'ק קופמן, מרצה לתזונה ב"מדיקל קולג'" בניו־יורק, שנפגש בימים אלה עם עיתונאים בתל־אביב. לדבריו, גם תרופות שונות עלולות לפגום ביכולת הגוף לספוג ולהטמיע ויטמינים ומינרלים. מצבי חֶסֶר תזונתיים עלולים להתרחש גם אצל אדם בריא ובעל תזונה מספקת, כתוצאה מנוהגי אכילה בלתי־סדירים כגון תפריטים בלתי־מאוזנים או הימנעות מאכילה עקב חוסר תיאבון. כיוצא בכך השימוש התדיר במזון מעובד ומשומר, דיאטות מרזות, צריכה מוגברת של אלכוהול ושל קפאין ועישון.

מידת הסיכון להתפתחות מחסור תת־קליני של ויטמינים וסיבותיו שונות בגילים שונים. למשל, הסכנה האורבת לקשישים גבוהה יותר בגלל הירידה בכושר התפקוד של מערכת העיכול, אכילה מצומצמת ונטילת תרופות; לאנשים בגיל הבגרות – בגלל לחצים של עבודה ואכילה לא־מסודרת; למתבגרים בשנות העֶשׂרה – בגלל אכילה לא מאוזנת ולא מסודרת, הרצון לשמור על גיזרה, אכילת חטיפים והתמכרות לדיאטות אופנתיות.

שינויים בהתנהגות מאפשרים לאבחן, בעזרת בדיקות פסיכומטריות שונות, חסר בוויטמינים זמן רב לפני הופעת הסימנים של מחסור קליני. בשלב זה גם קל יותר לטפל בבעיה על־ידי השלמת הוויטמינים החסרים בצורת תכשירים.

המודעות הציבורית לצורך בוויטמינים התפתחה רק ב־40 השנים האחרונות, לפעמים אפילו בצורה מוגזמת. בשנות ה־50 וה־60 בלעו מיליוני אנשים בעולם המערבי כמויות עצומות של ויטמינים בהרכבים שונים, בלא כל קשר לצורך אמיתי, ללא כל תועלת ממשית וללא כל פיקוח. צריכת הוויטמינים בארה"ב באותן שנים הרקיעה שחקים. אולם אחר־כך באה התפכחות וכיום צריכת הוויטמינים מאוזנת יותר, בין השאר בגלל מחקרים יסודיים שנערכו בנושא זה.

אחד הגופים העוסקים בכך הוא מעבדות "לדרלה", שבמרוצת השנים ערך מחקרים בנושא הוויטמינים. בעקבות מחקרים אלה פותחו בין השאר כמוסות "סטרסטאבס 600", המכילות תרכובת עתירה של הוויטמינים B ו־C. כמוסות אלה מיועדות להחזרת הוויטמינים האובדים לגוף במצבי דחק. בנוסף על כך פיתחו מעבדות "לדרלה" כמוסות כאלה עם תוספת ברזל, המיועדות לנשים בתקופת המחזור החודשי ולנשים הנוטלות גלולות למניעת הריון, וכמוסות עם תוספת אבץ, המיועדות לסייע לגוף להחזיר את אובדן הוויטמינים כתוצאה מטראומות גופניות שונות. כמוסות אלה אפשר לרכוש ללא מרשם של רופא.

"סטרסטאבס" משווק בישראל על־ידי חברת "ביאופרם", לאחר סקר שהוזמנה אצל "מודיעין אזרחי" לבדיקת המתחים והלחצים בחיי היום־יום וחוסרים תזונתיים. הסקר, שנערך בניהולם של ד"ר מיכה הוס וד"ר בעמי פרוסטלר מבית־הספר לתזונה בפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית, מלמד כי מצבו התזונתי של הישראלי הממוצע סביר, אך הוא מנהל אורח־חיים לא־תקין: אכילה לא מסודרת, החסרה תכופה של ארוחות, מתח גבוה, וכדומה. בסקר נמצאו גם הבדלים גדולים בכל המדדים כמעט על רקע אתני. נמצא, למשל, על בסיס סדירות הארוחות, הפתת השמטת ארוחות, כי יוצאי אירופה ואמריקה (הן בני הדור הראשון והן בני הדור השני) מאופיינים ברמות סיכון נמוכות בהרבה מאלה של ילידי אסיה ואפריקה; כי ילידי הארץ סובלים מרמות סיכון גבוהות בהרבה מילידי חו"ל; וכי רמות הסיכון הגבוהות ביותר בשניים מתוך שלושה התחומים של המדדים נמצאות אצל ישראלים מדור שני בארץ.

על סמך סקר זה הגיעה נציגת "לדרלה" בישראל למסקנה, כי חלקים נרחבים מן האוכלוסיה בארץ, גברים ונשים כאחת, נזקקים לתוספת יום־יומית של ויטמינים ומינרלים.

ספר חדש

הרפיה עצמית

מאת דנקה הרניש

דוגמאות לקשר ההדוק בין תהליכים רגשיים לבין תגובות גופניות מצויות לרוב ומוכרות היטב לא רק לרופאים, אלא גם בקרב הציבור הרחב, למשל: היווצרות כתוצאה מפחד, הזעה בעת התרגשות הסמקה במצב של מבוכה. לפיכך משתמשים לעיתים בשיטות פסיכולוגיות לטיפול בתופעות ובמחלות פסיכוסומאטיות, כגון שיכוך כאבים בשיטות הרפיה, סילוק יבלות בעזרת היפנוזה ומיתון ניכר של התקפי גנחת (אסתמה) או של כיב קיבה בעזרת מה שקרוי "דמיון מודרך".

בקטע אחר מנושא זה מטפל הספר "הרפיה עצמית", פרי עטו של ד"ר ברוך אליצור, פסיכולוג קליני־רפואי בבית־החולים "רוקח" ("הדסה") בתל־אביב, שיצא לאחרונה בהוצאת "אור־עם" בצירוף קלטת להרפיה עצמית בשיטת ד"ר אליצור. בספר מפורטות שיטות שונות להרפיה, המכוונות לשיפור הבריאות הנפשית והגופנית. כל שיטה נדונה בהרחבה הן מבחינה תיאורטית והן מבחינה מעשית. הקלטת מכילה הוראות להרפיה עצמית שמתאימות לכל אדם: צעיר או מבוגר, בריא או חולה. קורא בעל יוזמה גם יכול להכין לעצמו קלטת אישית, מותאמת לצרכיו האישיים, בהתאם להנחיות המופיעות בספר.

ד"ר ברוך אליצור ממליץ להאזין לקלטת פעם אחת ביום. ההאזנה עשויה להקל לא רק על מתחים נפשיים הנוצרים בחיי היום־יום, אלא גם להאיץ את תהליך ההחלמה ממחלות שונות, כגון יתר לחץ־דם, הפרעות במערכות העיכול וההפרשה, אלרגיות שונות, סרטן, נשירת שיער, מחלות עור, גנחת, מחלות לב, נדודי שינה, כאבי ראש, שלבקת (הרפס) והפרעות בתפקוד מיני.

ההרפיה הפסיכולוגית היא ריפוי בעזרת המשאבים הפנימיים של הגוף והנפש, ללא שימוש בתרופות. שיטות אלה באות לא במקום הטיפול הרפואי הקונבנציונלי, אלא משלימות אותו. שתיהן מכוונות לאותה מטרה עצמה: שיפור הבריאות הנפשית והגופנית. המחקרים הוכיחו שמצבי דחק נפשיים עלולים לגרום ירידה בכושר ההתמודדות הגופנית עם מחלות, ואילו תרגול רצוף של שיטות הרפיה עשוי לזרז את תהליך ההחלמה – קובע במבוא לספר ד"ר מודים קליינהאוז, מרצה בכיר לפסיכיאטריה באוניברסיטת תל־אביב, ומציין כי בבתי־חולים רבים נוהגים היום לשלב טיפול תרופתי עם שיטות הרפיה.

בנק ישראל

חדש

מציע
מלווה קצר מועד

ביום ג' ה־24 במאי 1988, (ערך יום ד' ה־25 במאי 1988)
יציע בנק ישראל סדרות מילווה קצר מועד, למכירה, על פי הפירוט:

	מספר הסדרה	סכום ההנפקה	עד הכמות המוצעת במכרז	מזה: למשקיעים "בלי הגבלת מחיר/תשואה" (בש"ח)	תשואה מירבית (שנתית)	מועד הפדיון
		(במיליוני ש"ח)				
סדרה חדשה ל־182 יום	1148	100	45	עד 11	17.25	23.11.88
סדרה חדשה ל־84 יום	0838	30	15	עד 3	16.50	17.8.88

בקשות לרכישת הסדרות הנ"ל תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.
ההזמנות תוגשנה בתשואות לפדיון בשיעור שנתי אפקטיבי שלא יעלה על שיעור התשואה המירבי הנקוב לעיל.
בנק ישראל יקבל גם הזמנות לרכישה בלי הגבלת מחיר/תשואה (להלן הזמנות בל"ם).
תשואת המכרז, בכל אחת מהסדרות, תקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים, על פי הכללים שלהלן:
א. הזמנות בתשואות לפדיון הגבוהות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.
ב. הזמנות בל"ם יסופקו במלואן בתשואת המכרז. אולם אם הכמות המבוקשת בהזמנות בל"ם תעלה על הכמות המוצעת למכירה, תוקצה הכמות לרוכשים אלה באופן יחסי לסכום הזמנתם.
ג. הזמנות בתשואת המכרז יסופקו במלואן, אולם אם עלתה הכמות המבוקשת בתשואת המכרז על הכמות המוצעת למכירה במכרז בניכוי הכמות שסופקה על פי סעיפים א' וב' לעיל, תחולק היתרה בין המציעים, באופן יחסי לסכום הזמנתם.
ד. הזמנות בתשואות הנמוכות מתשואת המכרז לא תסופקנה.
הסדרות תסחרנה בבורסה ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב, במחירים הנקובים משווין הנקוב. הסדרות תפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב בתאריכים הנקובים לעיל.
התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד – התשמ"ז 1987.
פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

מינהל מקרקעי ישראל

מנהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים | עירית קרית גת | עירים, חברה לפתוח עירוני בע"מ

"בנה־ביתך" – בקרית גת
(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכניות "בנה־ביתך" שפורסמו בעבר, נותרו 13 מגרשים לבניה חד משפחתית, וחצי מגרש לבניית יחידת דיור אחת בקיר משותף.
המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי ותוצאות פיתוח – מעודכנים.
שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
ההרשמה תחל בלשכת המידע בקרית גת, בתאריך 2.6.88 ביום ה' בשעה 11.00, ביום ובשעה הנקובים – תיערך הגרלה בין הנוכחים – במקום.
יתרת המגרשים תשווק בשיטת "כל הקודם זוכה", במשרדי מינהל מקרקעי ישראל, במחוז ירושלים רח' בן יהודה 34 (קומה 12) טלפון 02-224121.
בעת ההרשמה – יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל, במינהל מקרקעי ישראל בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זו עד לגמר שיווק המגרשים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה עיר אילת
הודעה עפ"י סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אילת, בקשה לשימוש חורג, חריגה מתכנית מתאר מקומית מס' 101/02/2 ב'.
מהות הבקשה: היתר לשימוש חורג להקמת מפעל בטון בגוש שחורת אילת.
שם המבקש: ישראבטון בע"מ.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין הודעה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה המפורטת תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.
ראש התכנון
יו"ר הועדה המקומית

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה – תשכ"ה־1965
מרחב התכנון מקומי הגליל המרכזי
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית, לתכנון ובניה, מחוז הצפון החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מפורטת מס' 5644 שינוי לתכנית מפורטת מס' 2614 יעוד שטח לשביל ציבורי, מעלות שהודעה על הפקדתו ביחד עם התנאים הנוגעים אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3417 מיום יד' בטבת תשמ"ז (15.1.87) עמוד 495. ואלה השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 18384 (בחלק)
עיקרי מטרת שנוי התכנית: יעוד השטח לשביל צבורי
השינוי האמור בצירוף הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, המופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי שבשוק עירוני, עכו
וכן המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ובניה – צפון
תאריך יט' בשבט התשמ"ח 7.2.88

هكذا من الأصل

مكامن الأهل

פסטיבל ישראל

סיכום ביניים

משנה לשנה זה לא נעשה ענוג יותר. מי שעוקב אחר רוב אירועי הפסטיבלים ברציפות משלים עם אמות מידה נמוכות יותר. אם מקודמיו עוד ציפינו למצוינות, לבריזה קפדנית שאינה מתפשרת עם בינוניות ואינה מוותרת על המובחר, השנה התחלנו להתייחס אל המבחר המוצע בפסטיבל ישראל כאל מצע מפלגתי פלוראליסטי במיוחד. סופרמרקט.

המגמה הזאת הסתמנה בבירור בפתיחה. במוצאי שבת קשה היה להצביע על תרועה בודדת אחת שתבשר על אירוע חגיגי, מעורר התרגשות, חריג במצוינותו. כתבי התרבות (לא המבקרים) המסקרים את האווירה, הצבע, ההתלהבות, ממש התפתלו בסיקוריהם כדי למצוא נקודות אור וכדי לא לשעמם אפילו את עצמם. מנהל יחסי הציבור גייס את כל כישוריו המניפולאטיביים – ואין אלה כישורים סתם, מדובר ברב־אמן של מאניפולציות אגרסיביות – כדי להנשים הנשמה מלאכותית את המת הזה. באכסדרות הקומפלקס הנאה של האולמות בתיאטרון ירושלים היתה תנועה דלילה. תערוכת תצלומים יפה מאוד שהוצגה שם, מסכי וידיאו שהקרינו קטעים מן המופעים ומידע על אירועי הפסטיבל, לא עוררו עניין רב. מה קרה האם הקהל הישראלי, צרכן תרבות נלהב מאין כמותו, הגיע לנקודת רוויה? בן ציון שירה, אשר על יחסי הציבור, הציבור האמיתי של הפסטיבל („המלך" על פי עדות עצמית שלו) מאשים את התקשורת שלא שיתפה פעולה והסתפקה, הפעם, בכתבות־קים פסטיבליות מתונות יחסית.

התקשורת, עושה רושם, למדה את לקחי העבר ונזהרה שלא לעורר ציפיות מוגזמות. אין כתב אחראי שירצה להתפס בהולכת שולל. הלקח נלמד: לא כל מה שאתה מקבל בתיק העיתונות עב הכרס שלך, לא כל מה שאתה רואה בוידיאו, תואם את מה שתראה על הבמה.

על הפתיחה המשמימה פיצה במקצת אירוע הזיקוקין שהתקיים בתחילת השבוע. במהלכו הוכיחה שיטת הסופרמרקט גם את מעלותיה. תוכניתו הראשונה של מוריס בז'אר היה פיסגה ראשונה בתחום אירועי המחול. איזו הקלה אחרי תוכניתן של רנה שינפלד ו„ארבן בוש וימן".

להקת הרקדניות „ארבן בוש וימן" סיפקה את השערוריה התורנית של השבוע. הלהקה לא ביצעה את התוכנית המובטחת בתוכניית הפסטיבל. גם המנהל האמנותי עודד קוטלר, על פי גירסתו בראיון ל„קול ישראל" היה מופתע. הוא לא ציפה למלל במופע מחול ותוכן הדברים שנויי המחלוקת שליחשו הרקדניות החביבות על הבמה („אש"ף", „ערפאת", „ביירות", „לעזאזל עם ישראל") נראה לו „לזוטי". במבוכה הודה המנהל האמנותי שלא ידע מראש, שאילו לא ראה מראש. מנהלת „ארבן בוש וימן" האמונה לא להשיב עניינית על שאלות שמציגים לה אמרה שאלה „משפטים סתם" שהכוונה בעצם אוניברסלית „מיעוט מול מרכאי". אם אוניברסלית אז למה לא מיעוט באסקי, למה לא קוראים לעומת מרכאים צרפתיים? היא לא חשבה על כך. מעניין. אריאן מנושקין הבהירה, לעומת זאת, כי את ההצגה שלה שעלילתה מתרחשת בהודו, לא תעלה בהודו „כיוון ששם המצב רגיש מכדי להעלות הצגה כזאת, כפי שאצלכם לא נעשה הצגה הכרוכה בסכסוך הישראלי־פלשתינאי". מעבר לשיקולי הטעם הטוב, הבחירה בלהקה כזאת שאין לשפוט את ביצועיה במונחים של ביקורת מחול, הוכיחה הנהלה טעם רע בבחירתה. אילו, לפחות, הצד האמנותי היה מצדיק התיחסות רצינית יותר, ניחא.

מירי פז

מחווה לגרטרוד קראוס להקות „בת שבע", „קול ודממה" ו„להקת המחול הקיבוצית", יערכו הערב, במוזיאון ת"א, מחווה לרקדנית והכוריאוגרפית גרטרוד קראוס במלאות עשור למותה. שלוש מיצירותיה של גרטרוד קראוס אשר בוצעו בתחילת שנות הארבעים שוחזרו על ידי הרקדנית נעמי אליסקובסקי, מתלמידותיה של קראוס, ותועלנה בערב זה בשילוב קטעי וידאו ושיקופיות של גרטרוד קראוס, נגינת קטעים אהובים עליה בידי פנינה זלצמן והצגת כמה מציוריה ופסליה. להקות המחול האלה גם התבקשו להקדיש פינה לריקוד המשוחזר בתוכניותיהן הרגילות במהלך השנה.

ו.צ.

בזכות ה„מתיאוס פסיון"

מהקונצרטים המופעים המוסיקליים ששמעתי עד כה, במסגרת הפסטיבל, החוויה האמיתית היתה ביצוע ה„מתיאוס פסיון" בכנסיית ה„דורמיציון". אמנם ההישג אינו ישראלי מאחר והזמרים, המקהלות, הנגנים והמנצח כולם אורחים מחו"ל, אבל עובדה זו אינה גורעת, כמובן, מחשיבות האמנותית של הארוע. הייתי מעריך אילו, לצורך האיזון, היתה נכללת בפסטיבל גם יצירה מקהלתית חשובה ורבת־היקף, מאת מלחין ישראלי, בביצוע כוחות מקומיים. למרות שאין למצוא, כמובן, במוסיקה העולמית יצירה שאפשר בכלל להשוותה, אפילו בעקיפין, עם ה„מתיאוס פסיון". תרומה ישראלית, מעין זו, נראית לי כחיונית מאוד ומרובר בפסטיבל המתקיים בישראל ולא בגרמניה, באוסטריה, או בקנדה.

הפעם היחידה ששמעתי את ה„מתיאוס פסיון" בקונצרט היתה בקונצרטגבאו באמסטרדם בביצוע המנצח הגרמני הגדול אויגן יוכום. השתתפו כמה מבכירי הזמרים בעולם, כולם „כוכבים": פישר־דיסקאו, כריסטה לודוויג, פריץ וונדרליש ואמלי אמלינג. בכל זאת התרשמתי יותר מהפרשנות של המנצח המבשר גרהארד ויינברגר, ממקומו ליד הצ'מבלו, בכנסייה הירושלמית. הוא הוליך את המנגנון המבצע ברגישות ובתבונה והעניק תחושה של הזדהות עמוקה עם רוח היצירה. היתה זו הרפתקה מוסיקלית ואנושית נדירה.

נכון שהאקוסטיקה ב„דורמיציון" פגמה באיזון הקולות והעיבה, מדי פעם, על קליטת הצלילים, במיוחד בפרקי המקהלה. נגב, קובע היכן יושבים בכנסייה. ישנם מקומות בהם האקוסטיקה איננה מיטבית. אף על פי כן נבון היה להשמיע את היצירה ב„דורמיציון". נוצרה מעין הרגשה כאילו היינו עדים לשיחזור הביצוע בכנסיית תומאס הקדוש בלייפציג. להרכב המבצע, במתכונת צנועה מהמקובל, בדרך כלל, באולמות הקונצרטים היה אופי בין־לאומי: זמרים ונגנים מגרמניה, הולנד, בלגיה, ארה"ב, יפאן ואפילו מישראל (נעמי הירשפלד נגנית הויולה דה־גאמבה). גם עבורם היתה זו חוויה יוצאת דופן כמשתמע מדבריה של זמרת הסופרן שחוממת העור מארה"ב קליריון מקפרן: „זו באמת חוויה גדולה בשבילי לשיר בירושלים ולקהל כה מצוין. אני אסירת תודה על ההזדמנות להשתתף בביצוע המסוים הזה".

בתכנייה המודפסת נכללים עירסים הסברים מעניינים והטקסט כולו, גם בתרגום עברי, בעריכה משובחת ואחראית. מבצע הפקת ה„מתיאוס פסיון" – חוויה בלתי נשכחת, פשוטו כמשמעו.

★

מהתרומה המקומית המקורית, בתחום היצירה והביצוע, זו של ה„אנסמבל מזרח־מערבי", התרשמתי חיובית בצורה חלקית. איני נמנה, לצערי, על אלה הנפעמים מהחישגים המוסיקליים של ההרכב. אכן, חמשת הנגנים המצטיינים, בנסיונם הכנה לשלב יסודות מזרחיים ומערביים, הכיזור שום מודעים למיגבלות המוזיקליות שבמיזוג הבלתי שגרתי. כמה מהקטעים ששמענו נוצרו, ברגישות רבה, בשימוש משכנע במרווחים ובתבניות המלודיות, האופייניים למסורות ממזרח וממערב, אולם התוצאה בכללותה, מבחינה מוסיקלית, נשמעה לי רדודה ופשטנית. קצת מזה וקצת מזה ולמעשה שום דבר מדרש באמת או באופי מגובש. כמה קטעים היו מוצלחים במיוחד: „זכרונות סיני" ועיבוד חדש של לחן מאת פריד אל־אטרש שכלל נגינת סולו מובהקת של המוסיקאי הוותיק והמנוסה ויקטור עידה (בקאנון ובעוד). אבל שקטע הסולו האחר שלו בתכנית היה קצר להדהים. רושם מלהיב בהחלט השאירה נגינתו המיוחדת במינה של ישראל בורוכוב, ברולצ'ימר המקורי שלו – בפריטה ובקשת.

טבעי לשלב בפסטיבל מוסיקה המייצגת מפגש בין מזרח ומערב. מן הראוי היה להזמין גם מוסיקאים מובחרים כנציגי המסורות העשירות והעתיקות של המזרח הקרוב והרחוק – ממצרים ועד ליפאן, שישמיעו בירושלים מתרבויותיהם המפוארות, לצד יצירות מופת מהתרבות המערבית.

מופע מקצועי ומבדר, עם קריאה ונגינה, ברמה גבוהה ובלתי יומרנית, שכבש את לבי בהומור ובאווירה הקברטית הקולחת היה „מלים להצגה ופסנתר" בהשתתפות המצבון אילן אשד, השחקן יוסי ידין והפסנתרן משה זורמן. המלים והצלילים היו כמשב רוח רענן בזמן שרב.

ישראל דליות

מקצב הפוליה בפסטיבל

במסגרת המופעים המיוחדים בפסטיבל תופיע, שלוש פעמים, חבורת נגנים בכלי נגינה עתיקים מספרד – „אטריום", בהנהלתו המוסיקלית של גרגוריו פניאגואה. האנסמבל, המורכב משישה מוסיקאים, יגיש תכנית ססגונית „לה פוליה דה לה ספניה" – שבמרכזה גרסאות של מחול הפוליה העתיק שמקורו בפורטוגל ואשר כבש לבבות בחצי האי האיברי ובעולם כולו. תקליטי הלהקה והופעותיה זכו לביקורות חיוביות בספרד ובארצות אחרות.

י.ד.

ההקצבות לתרבות לגדולים בלבד

כך עולה מדבריו של שר החינוך והתרבות במפגש ראשון של פורום מנהלי מוסדות תרבות

מוסדות התרבות היהודיים שיקבלו תוספת לתקציביהם הם „יד ושם", מוזיאון ישראל, התזמורת הפילהרמונית התיאטרון הלאומי „הבימה". שר החינוך והתרבות הודיע על כך במפגש הראשון של הפורום החדש של מנהלי מוסדות תרבות שהתקיים ב„בית ציוני אמריקה". איש לא הוכה בהלם מן ההודעה. מדובר בארבעת הגדולים, הידועים, הקונסנזואלים. רוב מנהלי מוסדות התרבות הביעו רק אכזבה מכך שעוד לא היה שר חינוך ותרבות צפוי כל כך בהחלטותיו.

בתיאטרונים קטנים אין שר תרבותנו מתעניין כל כך, תלונתו מנהלי התיאטרונים הקטנים. לבבורות הוא מטריח את עצמו אל הגדולים בלבד ברוב עם חוקרים. וכשתיאטרון נתון במצוקה, לאו דווקא תקציבית, אלא מוראלית, כפי שאירע לתיאטרון חיפה שכמה פטריוטים ידו חויים בהצגותיו, לא תשמעו את קולו.

השר נבון היה האורח הראשון בפורום מנהלי מוסדות תרבות. מישהו מן המארגנים כבר התנדב על הפתיחה הכושלת. לא רק התוכן איכזב, גם הסגנון. במשך שעה ורבע – במקום חצי השעה המוכתבת – סקר השר את מצוקות משרדו ואת פעלה. הוא הירבה לדבר על המגמות המקציצות בכנסת, למשל, ואיך הוא עומד מנגד, כאבק יהודו כוזיל ותיק ונאמן על משמר הדמוקרטיה. כמה ממאזיניו כבשו את פניהם כדי לא לראות את הקלות.

מירי פז

עשור ל„בית התפוצות"

„בית התפוצות" חוגג עשור לקיומו ופותח היום את התערוכות בביקור ממלכתי של נשיא המדינה חיים הרצוג ורעייתו. לתחרות ביקורו תיפתח תערוכת הצלמים מבירובידז'אן, יעקנק ותואר יקיר בית התפוצות לפרופ' אלי ויזל במעמד יו"ר הכנסת, ותוקיים מסיבת עשור במעמד ראש הממשלה. לציון תאריך זה תתכנס גם המועצה הבין־לאומית של בית התפוצות בראשותו של הברון דוד דה רוטשילד. בעשור הבא מתכננים התרחבותו של המוזיאון – בניית אגף חדש שישמש גם הוא לתצוגות הקבע, חדרי כיתות ואודיטוריום נוספים. התצוגה שתפתח את שנתו הי"11 של המוזיאון תתמקד בתיאור החיים היהודיים במאתיים השנים האחרונות, מתקופת ההשכלה ועד ימינו.

ורדה צימרמן

דור תש"ח בתערוכה

ב„היכל העצמאות" ברחוב רוטשילד בתל אביב תיפתח בסוף השבוע תערוכה מעבודותיהם של דור תש"ח באמנות הישראלית. „במשך עשרות בשנים נתבאו ציירי דור תש"ח, כמו לא היו קיימים", כותב במבוא לקטלוג, האוצר גדעון עפרת. „ציורי האמנים־ההורים, המקוננים על נפילת בנים או מריעים לנצחונם, לצד ציורי האמנים־הבנים, המציירים דומם צבאי של רימונים ומקלעים והמתארים רעות על הג'יפ והווי סביב המדורה – כל אלו יוצאים עתה ממחבואם וחוגגים מלאת 40 שנה למדינה באותו אולם עצמו שבו הוכרז על הקמת המדינה". בתערוכה מיצירותיהם של כשלושים אמנים, ביניהם נוסטן, שמואל כץ, לודוויג בלום, יוחנן סימון, אריכא, מרדכי לבנון, נפתלי בזם, אריה נבון, אריה לבנון, משה קסטל, אהרון אבני, משה טמיר, צבי גלי, דב פייגין, יוחנן בן יעקב, רובין, שרגא וייל, רות שלוס, יאנקו, לובין, אהרון כהנא, יצחק דנציגר, יעקב אייזנשר, אריה אלואיל, שטרייכמן ואפרים ליפשיץ. נבחרו אמנים שפעלו בעיקר בין השנים 55־1945, ותיקים וצעירים כשההתמקדות היא בנסיון להתמודד עם שאלות כמו: האם קיימת „בשורת תש"ח" באמנות והאם המושג הספרותי המקובל „דור תש"ח", רלוונטי גם לאמנות הפלסטית.

בתמונה: „חדווה (פלמ"חניקית ואקורדיון)" – עבודה של לודביג בלום מ־1948.

ורדה צימרמן

תיאטרון הקרון" לפסטיבלים בחו"ל

שלוש הצגות של „תיאטרון הקרון" יוצגו בפסטיבלים בין־לאומיים לתיאטרוני בובות בפולין, איטליה וקנדה. ההצגה „גסיך ב־3 חלקים" תועלה במסגרת הפסטיבל הבין־לאומי ה־8 לתיאטרוני בובות בביאלסקו ביאלה בפולין, „סיפור הפול" תוצג במונטריאול ואילו „יוסף מספר: הדייג והשד" תוצג בפסטיבל בצ'רביה, איטליה.

בין ה־13 ל־20 באוגוסט ייערך ב„גן המעמון" בירושלים הפסטיבל הבין־לאומי ה־4 לתיאטרוני בובות, אשר יארח 15 הצגות מחו"ל.

„שרה גיבורת נילי" – ההפקה האחרונה לעונה זו של „התיאטרון לילדים ולנוער" – יוצאת לדרך: הצגות ראשונות נערכות בימים אלה. בכורה רשמית בחודש יוני. המשך בעונה הבאה. דבורה עומר עיבדה את המחזה על פי ספרה שלה. הגיבורה הראשית היא, כמובן, שרה אהרונסון אותה מגלמת מירב גרי. יואל דרורי הוא אבשלום פיינברג. משתתפים נוספים הם גילה שטרן, יובל סקר, נתן סגרכוזן, ליבנה הכטמן, שולה רווה, אורי פרידמן, עומר גולן, עמית לויז ואילן קרנטן. ביים: איציק וינגרטן.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 רחוב סומסום, „זכרונות מן המושב" בסימן חג השבועות.
09.45 תיאטרון אגדות עם „הזמר הנודד". אגדת עם על ביקורו של הנסיך הופרס בעילום־שם באחד מכפרי ממלכתו. הנסיך הופרס לובש דמות זמר־עם ומתאכסן בפונדקו של אלזאס, שלו שתי בנות – לוסי ובס, בביקור זה לומד הנסיך המתחפש דברים רבים וקשים על בני עמו, אך זוכה באהבתה של לוסי.
10.05 סרט קולנוע „קפטן ינואר". סטאר היא ילדתו המאומצת של קפטן ינואר – שומר המגדלור. אורח חייה שונה מזה של ילדים אחרים. היא אינה מבקרת בביה"ס ומבלה את זמנה בין המלחים האוהבים ומפנקים אותה. יום אחד מגיעה לנמל מיס מורגן, מפקחת מטעם משרד החינוך ומחליטה שקפטן ינואר אינו ראוי לגדל את סטאר, ועליה להישלח למוסד. עם שירלי טמפל.
11.15 אקרובטים מסין, תרגילי אקרובטיקה בסין בלווית תמונות מחיי היום יום בסין.
12.00 המובחרים (פרק 9). ולינגהם, הממונה על גיל מטעם משרד החוץ, ואבי ברושתו של גיל נחטף בעת שהשתתף בעצרת נאט"ו בבלגיה. שני המובחרים שנשלחו לבלגיה פועלים בשיטתיות ומתקדמים צעד אחר צעד בנסיון למצוא את החוטפים. הם מאתרים את המקום ואז מתברר שהטרוריסטים פעלו באותה שיטה ולפי אותו הגיון.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 מגע – עצים וחזירים: כיצד משבחים צמחים באמצעות הרכבות, גיאום ומלחמה במזיקים, זאת כדי להפיק פירות חדשים וטובים יותר. בפינת „חדשות החזירים" אנו לומדים על תכונותיהם ועל יתרונותיהם לאדם.
14.35 רכבת ההפתעות: סרטי הנפשה מצוירים.
15.00 קשר משפחתי.
15.40 שעת כושר.
15.55 אבירי האל (סידרת דרמה בריטית חדשה של מדע בדיוני העוסקת במאבק בין האזרחים באנגליה). על אנגליה השולט מסדר אבירים רודני ובראשו האב הקדוש. אזרחי אנגליה אינם נכנעים ומחתרת חזקה פועלת בווילס בעיקר. הסדרה מתמקדת בקורות בנו של ראש המחתרת.
16.20 כללי המשחק – סידרה חדשה העוסקת בעקרונות הדמוקרטיה ובדילמות הקשורות בחיים בחברה דמוקרטית. בתוכנית הפתיחה – „למה דמוקרטיה" – ויכוח השאלה: האם מדינת ישראל כמדינה קטנה עם בעיות כל־כך חמורות יכולה להיות מדינה דמוקרטית. משתתפים: פרופ' יצחק זמיר, פרופ' זאב שטרנהאל והעיתונאי זאב שיף. מנחה: קובי מידן.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 זרקורים, שכונת הפרקים: „מחלמו של ארנברג" „חוף טוב הכול טוב" (דיבוב עברי).
17.50 תופסים ראש (סידרת תכנית בדור לילדים) נתן־דטור וזהורית ילדים, מבעד־קסמר, לאמנויות ומשחקים, „תופסים ראש", משתעשעים, מספרים בדיחות ומציגים. בתכנית גם בימה לכשרונות צעירים, אנר אורח הפעם: אדום.
18.25 פסוקו של מקום; מבט אל יקנעם.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 ספורט: סקירת אירועי ספורט מן הארץ והעולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 פרויד (פרק שני).
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 ביער ביער – דרמה קאמרית לטלוויזיה על־פי מחזה המקורי של חיים מרין (המחזה הוצג בפעם הראשונה ב„פסטיבל לתאטרון אחר" בעכו, ב־1980 וזכה בפרס הראשון).
22.25 זה הזמן.
23.25 רמינגטון סטיל – (פרק שנים־עשר): „מבוקשת חיה או מתה". לורה ורמינגטון אינם מוצאים הוכחות למותה, כנראה מוות ברצח, של ציירת. אבל יש ראיה המצביעה על השוד: בעלה הצעיר שנהג לבלות עם אחרות.
00.15 פסוקו של יום; חדשות הלילה ומוסף הספורט „תני פינה".

ערוץ 2

18.30 „מוכנים: היכון: בום": „הפרס הגדול". הקרנת מירוץ המכוניות הגדול באוהיו, על ההתרגשויות והמתחים הקטנים המלווים אותו. נוגע המירוצים: סם פסי מתלווה אל המתחרים המכינים עצמם לקראת האירוע הגדול ומשתף את הצופים בתחושות מאחורי הקלעים.
19.00 „ווספים אמריקה" 1. „שוברי קופות", סקירה ודירוג של הסרטים המצליחים ביותר בימים אלה בארה"ב. בתכנית קטעי סרטים חדשים; 2. „ספורט ספורט" ביקור בפסטיבל בלוני אויר בהרי הרוקי חושף בפני הצופה מראות נפלאים; 3. „העיקר הבריאות" סיפור הדושי בחולות סרטן השד.
20.00 „זכרונות של אבן" (סרט תיעודי), על סמלותה המיוחדת של האבן, לכוזר לכצה את הרגשם עליה, ועל עוד תכונות המאפיינות אותה בסקירה כאן על תולדות האבן. (סרטם של ז'ון ז'אן מאס ופיליפ ביינון, בהשתתפות ז'אן ברואסון).
20.30 „אמנות ישראלית" – „ראשונים ותמימים, 1860־1906". פרק ראשון בסדרה המתעדת את תולדות האמנות הישראלית בראשיתה. פרק זה דן באמנות בארץ בתקופה שקדמה ליסוד „בצלאל". המתחות האמנים היתה לרוב ביצירת תשמישי קדושה וציור מסורתי נאיבי. במאי: דוד פרלוב.
21.00 „פסטיבל בלוז אמריקאי" עם מיטב אמני הבלוז האמריקאי: ג'ון קאפס, פיל ויינגס, סנילנד סלים, אנדי פיין, רוברט סמלץ, לאוויוזה רד ועוד רבים אחרים.
21.45 „להיטים חדשים ברצף": בארל מנילוף, פרינס ובבי גיפסון.

לקראת שידור

„ביער, ביער", דרמה מקורית. 21.35, הערב בטלוויזיה. החל מהערב, במשך חמישה־שבועות, תקרין הטלוויזיה דרמות בהפקה מקורית של מחלקת הדרמה והאמנויות שצולמו בשנהב האחרונה ואו להן הקרנה בכורה. הראשונה בסדרה היא הדרמה „ביער ביער" – דרמה טלוויזיונית קאמרית על־פי מחזה מקורי של חיים מרין. המחזה הוצג לראשונה במסגרת „הפסטיבל לתיאטרון אחר" בעכו, 1980, וזכה בפרס ראשון. הסיפור מתרחש במשך יום אחד, בחדר מעצר בו כלואים ג'קי וסולי, ידידים מנוער, שניהם חברים בכנופיה של העולם התחתון וחשודים ברצח. במהלך היום מעלה ג'קי חשדות כלפי סולי כי הוא שהלשין לחוקרי המשטרה וגילה מיהו הרוצח האמיתי. הלחץ הפסיכולוגי ההולך וגובר מביא בסיומו של המחזה לטירוף מוחלט ולסיום הטראגי הבלתי־נמנע. שחקנים: משה איבגי ואורי גבריאל (בתמונה). במאי: אנטואן סאלח. הדרמות הנוספות שתוקרנה בשבועות הקרובים הן: „שניים לדרך", „אורחים", „קרפיון חי", ו„משחקים בחורף".

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – טלמן: „גאות ושפל בהמבורג" – סוויטה; הופמייסטר: קונצ'רטו ברה מז'ור לחליל ותזמורת; שומן: קרייסלריאנה אופ. 16; ו. הורוביץ: שופר־לבר־בר: „חדש בכפר" – מוסיקה לבלט.
09.00 קונצרט בבקר – זלנקה: סימפוניה קונצרטית בלה מינור לשמונה. בטהובן: קונצ'רטו מס. 1 בדו מז'ור לפסנתר ולתזמורת אופ. 15; ווהן־ויליאמס: סימפוניה מס. 5 ברה מז'ור; סמטנה: רביעיית כלי קשת מס. 2 ברה מינור; ברהמס: קונצ'רטו כפול בלה מינור לכנור צ'לו ותזמורת אופ. 102; סוק: „פראג" – פואמה סימפונית אופ. 26.
11.57 פינת השיר – משירי ליוה הלפרין.
12.00 מן הסדנה.
13.05 בהאזנה נינוחה – גלנ: סמפוניה קטנה לכלי־נשיפה; שוברט: ולסים אצילים; ברהמס: שלישייה בלה מינור לקלרנית, צ'לו ופסנתר; דלה: ארבעה שירים הודיים; דביסי: „תיבת הצעצועים" – בלט לילדים.
15.00 הסברה מוסיקלית – רביעיית היידן של מוצרט – רביעייה בסול מז'ור.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם 1. התזמורת הפילהרמונית הגרמנית הצעירה מנצח: קורט סנדרלינג; סולן: גיורא פיידמן – מנדלסון: סימפוניה מס. 10 בסי מינור; אגדה היידה: דיוורטימנטו לכלי־קשת (בכורה) – תרועת מלך. 2. גיורא פיידמן והכלייזמרים שלו (עם גוף ישראל, גיטארה; מרק מינקלר, בס).
19.00 בין תברים – מיצירות פגניני והולסט.
20.05 פסטיבל ישראל ירושלים – שידור חי מאולם הנרי קראון בירושלים, „שלישיית בוזאר" (הבכרת ב) – היידן: שלישייה במי מז'ור, הובוקן: XV28; ברהמס: שלישייה בדו מז'ור, אופ. 87; בטהובן: שלישייה מס. 7 לפסנתר, כנור וצ'לו („ארכידוכסי") אופ. 97.
22.30 ג'ז (מתוך הקלטות הפסטיבל).
23.00 מזמרי יצירות – קונצ'רטי גרוסו של קורלי וג'מיניאני.

„פילוסופיה של המדע" והפעם: „סימפוזיון" (חלק שלישי).
16.05 גיל הביניים.
17.10 צבעי הקשת – והפעם: „שירי עמים".
22.05 לכל אדם כוכב.

רשת ב'

17.05 רגעי קסם.
18.06 שעה חופשית – לענייני הנוף.
19.35 דין ודברים, ענייני חוק ומשפט.
20.05 סולם האמירות, מצעד הפזמונים המסורתיים.
22.05 קפה ראשי – חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים.
00.15 ג'ז ועוד.

רשת ג'

18.06 היה היו.
20.05 סמני דרך.
21.05 קצת אחרת, פופ מתקדם.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

13.55 40 לאחור, סיפור היום בתש"ח.
16.05 פסטיבל ישראל 88, מוסף יומי מיוחד.
18.05 ספרא וסיפא ענייני ספרות צבאית.
18.45 משהו עולמי – ענייני חוץ.

צה"ל 1

19.05 שירים מכאן, שירים עבריים.
20.05 כוכב הערב, ירדנה אריאל.
21.30 אוניברסיטה משודרת – האמנות הנוצרית בימי הביניים, הנושאים ומקורותיהם.
23.55 שיחות הצות: עם הסופר והמשורר ישראל אליר.

צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן.
20.05 שעתיים של להיטים.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגז הזה.

רשת א'

11.05 ירוק ירוק, מבחר שירים עבריים.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה

בית ליסין

מי מפחד מוירג'יניה וולף? מאת: אדוארד אלבי, נוסח עברי: עדה בן־נחום, בימוי: מייקל מיצ'ם, עם מרים זוהר, אלכס פלג, אוהד שחר, גילת אנקורי. הערב 23.5, מחר ג', 24.5, ד' 25.5 ב־20:30 הצגות ראשונות למנויים בלבד.

הקיץ של אביה – גילה אלמגור מחר ג' 24.5 קיבוץ ברעם ב־21;00, ד' 25.5 מתנ"ס בית שמש ב־20;30, ה' 26.5 בית ליסין ב־21;00, ו' 27.5 בית ההסתדרות קרית טבעון ב־22;00 הצגות ה־350, לא תותר כניסת מאחרים.

אחוד משלנו, מחר ג' 24.5 קיבוץ רביבים ב־21;30.

טליה שפירא – אחת־העם מחר ג' 24.5 ב־21;00, מוצ"ש 28.5 ב־21;00.

ערב וידאו – אבדי וורהול ד' 25.5 ב־22;00.

סטנד אפ קומדי – אותה מצחיק אותה על הבימה עם: שמוליק וילוז'ני, רמי שטרן, דובי נתלי, דני ואפלה ועוד, ה' 25.5 ב־22;00.

אריק לביא – כל החלומות, ו' 27.5 ב־21;00.

קורין אלאל – פירות אסורים, ו' 27.5 ב־23;00.

פרפרים בראש – עם עופרה ואפציק ויינגרטן, ש' 28.5 ב־11;30.

מדוני אלטונה, מוצ"ש 28.5, א' 29.5 ב־20;30.

בית החרות, סרטו של ז'ון באלושי, כל ערב ב־23;15, ו' ב־14;30, וב־23;30.

הניון מרווח צמוד לתיאטרון ויצמן 34 כיכר המדינה ת"א טל' הקופה: 257966, 216653, 256222.

שראבים

סרטים

תל־אביב
אסתר: בלש צמוד 9.45, 7.30, 5
אורלי: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: בית הדויות 23.15
בן־יהודה: חיזור גורלי 9.50, 7.15, 4.30
גורדון: יופיו של הזמא 9.45, 7.30, 5.00
גת: שאלה של שפיות 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף 1: סמי ורוזי עושים את זה 9.30, 7.30, 5.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: מאגון 9.50, 5.00, 1.30, 11.00 ז'אן דה פלורט 7.30
דיזנגוף 3: להתראות ילדים 7.30, 5.00, 1.30, 11.00 תקוה ותהילה 9.50
היכל: משודרים חדשות 9.45, 7.00
הדייזיאן: רב מכר 10.00, 8.00 סקס 12.00
הוד: נשואה לשניים 9.30, 7.15
הקולנוע (בית ציוני אמריקה) גבדת מס הכנסה 9.45, 7.30, 5.00
חן 1: הל סטרים 9.50, 7.25, 4.50
חן 2: מקפיים אשתי 9.55, 7.30, 5.00
חן 3: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30, 12.30
חן 4: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5.00, 2, 11
חן 5: זר שומר עלי 9.55, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: חופשה בכפר 10.00, 7.40, 5, 2
לב 2: אהבנו כל כך 9.50, 7.25, 5, 2
לב 3: החבר של החברה שלי 10.00, 7.50, 5, 2.00
לב 4: המכבר הנסתר 9.45, 7.15, 4.45, 2
לימור: פסיכיאטר ליום אחד 9.30, 7.30, 5
מוזיאון: טבור לדגל שיפורים התזמורת הישראלית ביפה: מלון דוד המלך 22.00
מקסים: חשוד 9.30, 7.30, 5.00
סיון (לשעבר אלנבי): 4.30 מראטר – סרט בגרמנית והופו המכבי 9.30, 7.00
פיילת 1: שם המשחק 9.30, 7.15, 5.00
פיילת 2: עדות במבחן 9.30, 7.00, 5.00
פיילת 3: הנה כגס 9.15, 6.15
פריזאון: עיניים שחורות 9.30, 7.00, 4.30
פאר: בשם העם 9.30, 7.30, 5.00
פריז: לילדי איב 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 9½ שבועות של שכרון חושים
צפון: תשוקות באפריקה 9.45, 7.30
שחקף: זרוק אותה מהרכבת 9.30, 7.30, 5.00
תמר – רמת־אביב: העולם לפי גארפ 9.30, 7.00
תכלת: כוח של מקור 9.45, 7.30, 5.00
תל־אביב: כלא מנאצרים 9.30, 7.30, 5.00
הסינמטק: 5.30 סלין וג'ולי יוצאות לשוט בסירה. 9.00 אלה האחרים.

ירושלים
אדיסון: נשואה לשניים 9.15, 7.15, 4.30
אורגן: שאלה של שפיות עם ברברה סטרייסנד 9.15, 7.00, 4.30
אורייון 1: פסיכיאטר ליום אחד 9.00, 7.00, 4.30
אור 2: הקיסר האחרון 8.45, 5.45
אור 3: עדות במבחן 9.15, 7.15, 4.30
אור 4: מעקב צמוד 9.00, 7.00, 4.30
אבא רד מבוי 11.30
אור 5: אימפריית השמש 8.45, 5.45
23.30 לוחם עם כבוד
בית אגרון: 10.00 הקוסם מארץ עוץ
11.45 חבורת הובל
1.30 הקוסם מארץ עוץ
3.30 הנסיך הקטן
5.00 חבורת הובל
6.00 צ'ייכה כאמן
8.45 נערות עוברות
10.15 שבלול
אורביל: הל סטריס 9.15, 6.50, 4.30
בניני: שם המשחק 9.15, 7.15, 4.30
מיטשל: מוכת ירח 9.15, 7.15
מסדה: עסקי משפחה 9.30, 7.30
עדן: זרוק אותה מהרכבת 9.15, 7.15, 4.30
רון: משודרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים 9.30
אימפריה: אשת מס הכנסה 9.30, 7.15, 5

חיפה
אורה: תשוקות באפריקה 9.15, 7, 4.30
אורלי: חופשה בכפר 9.15, 7.00
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: פעמיים אשתי 9.15, 7
עצמון 1: זרוק אותה מהרכבת 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: מוכת ירח 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.15, 7.00, 4.30
מאור: הל סטריס 9.15, 6.50, 4.30
קרן־אור: בשם העם 9.15, 7.00, 5
רון: נשואה לשניים 9.15, 7.00, 4.30
שביט: יופיו של החמא 9.00, 7.00
רב גת 1: משודרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: הקיסר האחרון 8.15, 5.00
רב אור 2: שאלה של שפיות 9.15, 7, 4.30
רב אור 3: זר שומר עלי 9.15, 7, 4.30

קריות חיפה
סביר: הל סטריס 9.30, 7.15
סבינו: שחיתות בגדול 9.15
אורות: הנה כגס 9.30, 6.30
בית העם: בראדוק 9.30, 7.15
היובל: חיזור גורלי 9.30, 7.15
ציפן: מוכת ירח 9.30, 7.15

אשדוד
צמרת: חיזור גורלי 9.30, 7.30
אשדוד: הל סטרים 9.30, 7.30

אשקלון
אסתר: חיזור גורלי 9.30, 7.30
מאור: יופיו של הזמא 9.30, 7.30
רחל: בראדוק 9.30, 7.30

באר־שבע
קרן: חיזור גורלי 9.30, 7.15, 5.00
היכל התרבות: רוכבי הקרח 4.30

הרצליה ■ רמת השרון
היכל: סגור
מלון דניאל אדיטוריום: סמי ורוזי עושים את זה 9.30, 7.15
כוכב: 11 כמבי, עבודה בעיניים 9.35, 7.00, 4.15

עפולה
כהשרונים: 9.00 לקנות אהבה

חולון ■ בת־ים
אורלנד: אימפריית השמש 9.30, 7.00
ארמון: המבקק לבגרות 9.30, 7.30
מגדל: הל סטריס 9.30, 7.30
עצמאות: בראדוק 9.30, 7.30, 5.00
סביון: עדות במבחן 9.30, 7.15, 5.00
רויאל: מוכת ירח 9.30, 7.15

חדרה
חדרה: מאגון 9.30, 7

כפר־סבא ■ רעננה
עמל: מאגון 9.30, 7.15
חן: תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7.15
אורות: סגור

לוד ■ רמלה
אורלי: סגור
בית העם: ריקוד משחית 9.15, 7.15
אורין: בראדוק 9.30, 7.30

נהריה ■ עכו
חוה: שאלה של שפיות 9.15, 7.15
רינה: סגור
אודיטוריום: סגור

נתניה
אמות: שיגעון בחלל 9.15, 7.00, 5.00
שרון: ז'אן דה פלורט 9.30, 7.15
טמפורה: חשוד 9.30, 7.15, 5.00

קרית אונו
מתנ"ס: ריקוד משחית 9.15, 7.00

פתח־תקוה
שלום: יופיו של החטא 9.30, 7.30
היכל 1: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
היכל 2: בראדוק 9.30, 7.15, 5.00
היכל 3: הקיסר האחרון 9.10, 6.15

קרית שמונה
שמיר: חיזור גורלי 9.15, 7.15

ראשל"צ ■ רחובות
ג.ג. רון 1: הקיסר האחרון 9.30, 6.30
ג.ג. רון 2: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
נעמן: ז'אן דה פלורט 9.30, 7.00
ראשונה: משודרים חדשות 9.30, 7.00
בית העם: אבא רד מבוי 9.45, 7.45
דורי: חשוד 9.45, 7.45
חן: אי אפשר לקנות אהבה 9.45, 7.45

רמת־גן ■ גבעתיים
ארמון: החשוד 9.50, 7.30
ארמון: סגור
לילי: שם המשחק 9.30, 7.30
הוד: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
רב גן 1: הל סטרים 9.55, 7.30, 5.00
רב גן 2: שאלה של שפיות 9.50, 7.25, 5.00
רב גן 3: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5.00
רב גן 4: הקיסר האחרון 9.15, 6.15
שביט: ריקוד משחית 9.30, 7.15